

సంఖ్య 1234
వెల రూ. 4-00

రైతుదాత

మాసపత్రిక

టెరిమాటోలో జంతు లోపం

పరిల్ల కనామ లోపం

వేరుశనగలో జంతు లోపం

మొక్కజొన్నలో జంతు లోపం

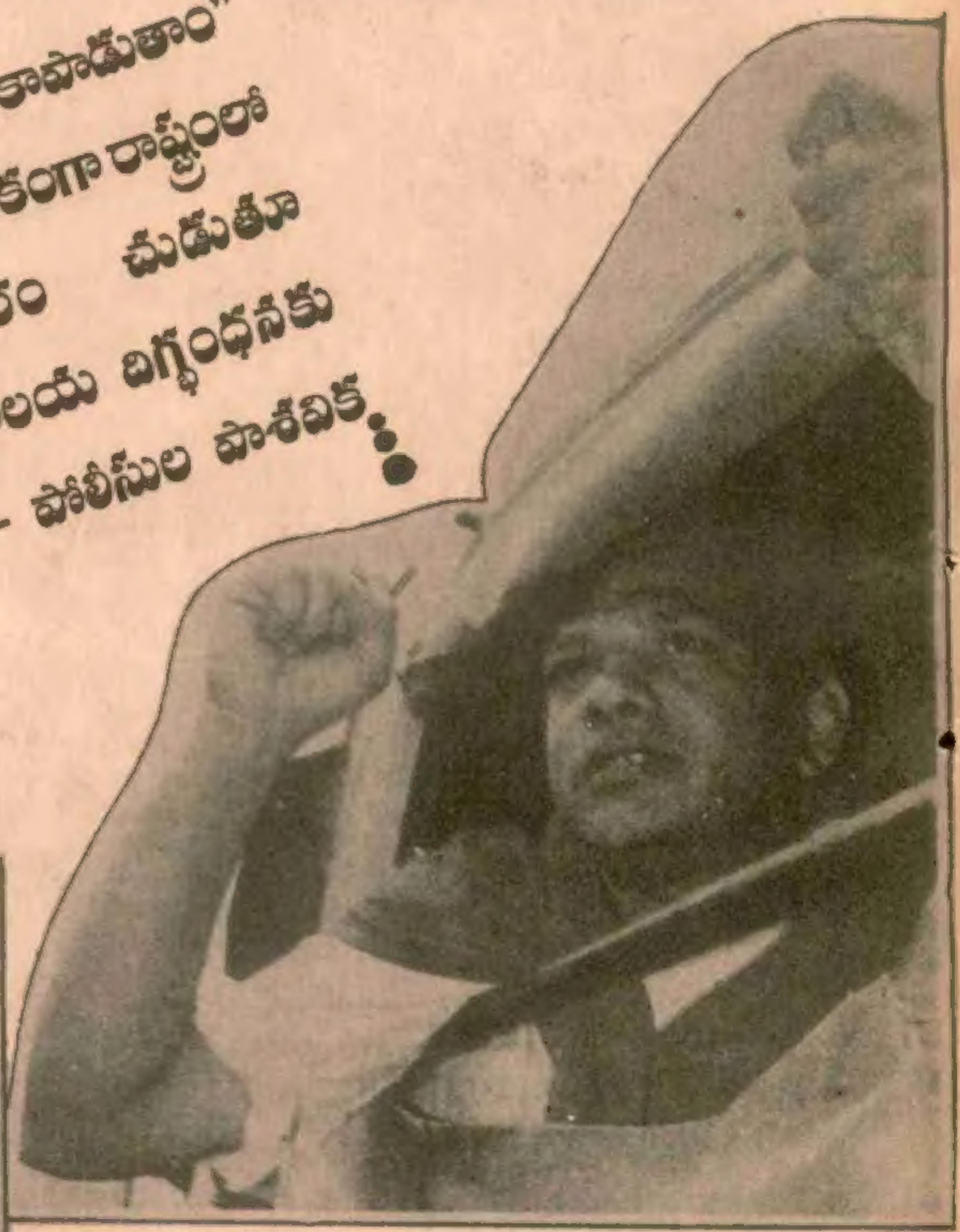
'మరో స్వాతంత్ర్యోద్యమం చాసినోల్లంఘన'

భాగ్యలక్ష్మి, అంబికా, లోరీ బాబూ
గాయపేటికొండ కార్యకర్తలు

“రక్తాన్ని చింభిస్తూ, దేశాన్ని కాపాడుతాం”
అంటూ గాట్ ఒప్పందానికి వ్యతిరేకంగా రాష్ట్రంలో
శాసనసభలకు శ్రీకారం చుడుతూ
హైదరాబాద్ లో రాష్ట్ర సచివాలయ దగ్గరనుకు
ఉద్యమిస్తున్న కార్యకర్తలు - పోలీసుల పాశేవిక
లాఠీచార్జి.

రైతుబాపం నుండి రైతుబాగాన్ని అడుక్కోండి

నైరుతి ఋతుపవనాల కాలం ముగియవస్తున్నా రాష్ట్రంలో వచ్చదనం లేదు. ఒకటి రెండు జిల్లాలు మినహా ఎక్కడా సరైన వర్షపాతం లేదు. చినుకులు పడుతున్నాయి. నేల తడవడంలేదు. బాగా వానలు కురిసిన ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో సేద్యం చేయను తెలిపి లేక గడ్డి మొలిచి పంట పొడైంది. మిగతా జిల్లాలలో వానలు పడక పంటలు ఎండిపోయినై. ముఖ్యంగా మెట్ట పంటలు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. కనీసం భూగర్భ జలాలనైనా వాడుకొని సేద్యం సాగిద్దామంటే కరెంటు కోత... లో వోల్టేజి. మోటార్లు, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు కాలిపోయి వేల రూపాయల నష్టం. ఇలా ఎంత కాలం సాగించాలి దుర్బర జీవితాలనుకుంటూ వాపోతున్నది రైతాంగం.

విద్యుత్‌ను సక్రమంగా సరఫరా చేయమని అడిగేటందుకు వెళ్ళిన రైతాంగంపై ఆర్కారులో లాల్‌లు రుకపించింది ప్రభుత్వం. పెట్టిన పెట్టుబడి దెబ్బతిని తిరిగి పంట వేసుకోను దిక్కేమిటి దేవుడా అనుకునే రైతాంగం ఇంట్లో జొరబడి అప్ప కట్టమని జబర్దస్తీ చేస్తున్నది ప్రభుత్వం. మరోవైపు "అన్నదాతను ఆదుకుంటున్నదెవరు?" అంటూ ప్రశ్నార్థకంతో పత్రికల నిండా అడ్వర్టైజ్‌మెంట్లు కురిపించి ప్రభుత్వ ధనంతో ఖనికల ప్రచారం సాగించుకుంటున్నది. ఇంతకన్నా మోసం, అధికార దుర్వినియోగం మరేమన్నా వున్నదా?

గత మూడేండ్లుగా వరుసగా రాష్ట్రాన్ని కరువు పట్టి పీడిస్తున్నది. ఏ సహాయమూ అందడంలేదు. తాగే నీరు, పశువులకు మేత కరువే. చేసుకోను పని లేక వలసలు. దీన్ని అరికట్టలేకపోతున్నది ప్రభుత్వం. ఈ ఏడు కూడా ఇదే పరిస్థితి. దానికి ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం తోడైతే రాష్ట్రంలో ఇక ఆకలి చావులదే రాజ్యం. 1986-87లో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో జరిగిందే ఈసారి అనేక జిల్లాలలో జరిగినా ఆశ్చర్యపోనక్కరలేదు. అదే సంవత్సరం అప్పలపాలైన రైతాంగం ప్రకాశం జిల్లాలో ఆత్మహత్యలకు పూనుకున్నది. ఈ అనుభవాల నుండి గుణపాఠం నేర్చుకొని రైతాంగాన్ని ఆదుకోను సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టకపోతే ఈ రాష్ట్రం స్వశానం అవుతుంది.

కాబట్టి ప్రభుత్వ నేతలు మేల్కొని తక్షణ కరువు సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. పేదలకు పని కల్పించాలి. రైతాంగానికి పాత అప్పలపై వడ్డీ మాఫీ చేసి కొత్త అప్పలివ్వాలి. విత్తనాలు, ఎరువులు సబ్సిడీపై సరఫరా

చేయాలి. విద్యుత్‌ను నిరాటంకంగా సరఫరా చేయాలి. అప్పడే కొంతలో కొంత మేలు జరుగుతుంది.

రాష్ట్రంలో ఆగస్టులోపడిన వర్షపాతం వివరాలు

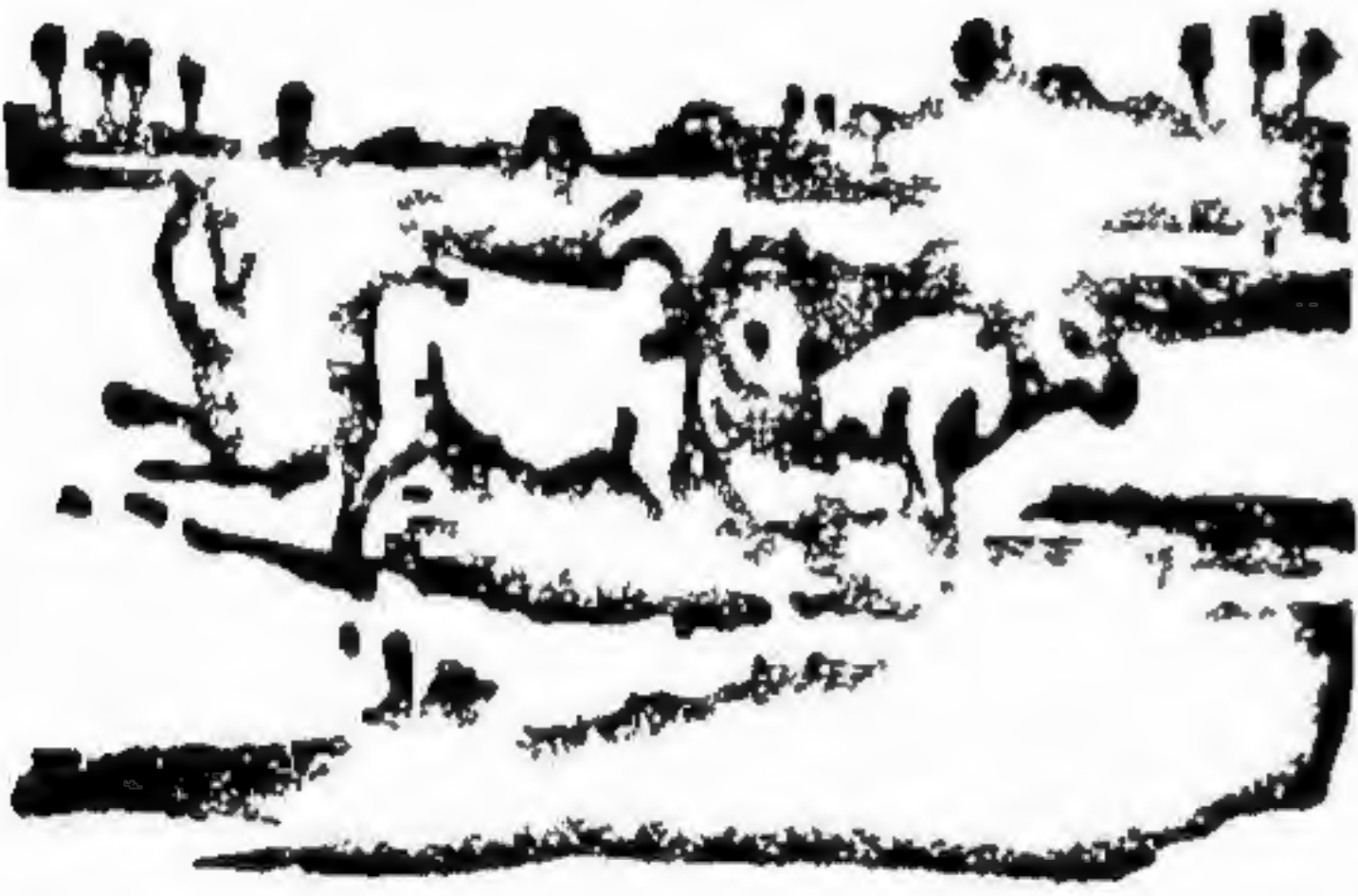
జిల్లా	నమోదైనది	పదాల్సినది	తేడా(శాతం)
శ్రీకాకుళం	161.7	206.2	-22
విజయనగరం	139.2	193.7	-28
విశాఖ	145.1	159.4	-9
తూర్పు గోదావరి	162.7	174.3	-7
పశ్చిమ గోదావరి	220.4	198.0	+11
కృష్ణ	197.2	177.0	+11
గుంటూరు	121.2	145.8	-17
ప్రకాశం	58.5	89.6	-35
నెల్లూరు	98.3	83.0	+18
కోస్తాప్రాంతం	144.9	158.5	-9
కర్నూలు	82.6	109.9	-25
అనంతపురం	33.0	73.9	-55
కడప	61.2	99.3	-38
చిత్తూరు	118.9	97.6	+22
రాయలసీమ ప్రాంతం	73.9	95.1	-22
రంగారెడ్డి	143.0	176.4	-19
హైదరాబాద్	185.4	145.3	+28
నిజామాబాద్	275.2	283.8	-3
మెదక్	175.4	200.6	-13
మహబూబ్‌నగర్	92.1	168.5	-45
నల్గొండ	144.7	140.9	+3
వరంగల్	302.0	237.4	+27
ఖమ్మం	337.6	256.1	+32
కరీంనగర్	226.1	217.1	+4
ఆదిలాబాద్	323.2	264.8	+22
తెలంగాణప్రాంతం	220.4	209.1	+5
ఆంధ్రప్రదేశ్	165.5	169.5	-2

మన రైతువాణి

సెప్టెంబర్ 1994

సంపుటి : 5 సంచిక : 9

వెల రూ : 4-00 పేజీలు : 36

సంపాదక వర్గం :

బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు

భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డి

పి. మధు

వి. శ్రీనివాసరావు

(ఎడిటర్)

☎ 235709

చిరునామా :

ఎడిటర్, మన రైతువాణి,

'30ఎ, పాత ఎం.ఎల్.ఎ. క్వార్టర్స్,
హిమాయత్‌నగర్, హైదరాబాద్-29.

గమనిక : చెక్కులు, డిడిలు

'మన రైతువాణి' పేరుతో పంపగలరు.

లోపలి పేజీలలో

సంపాదకీయం	1
దుర్భరస్థితిలో గ్రామీణ మహిళలు	3
ప్రత్తిలో సస్యరక్షణ	5
వరిలో ఎలుకల నిర్మూలన	7
సోయాచిక్కుడు	9
రబీ వేరుశనగ సేద్యం	11
రొయ్యల పరిశ్రమ ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు	13
పాడిపరిశ్రమపై చర్చాగోష్టి	14
మొక్కజొన్న రకం	15
ఆముదంలో సస్యరక్షణ	15
స్వేచ్ఛ - గల్పిక	16
ఏ ఆర్థిక వ్యవస్థలోనైనా సబ్సిడీలు అంటరానివా	17
పురుగు మందుల బెడద	19
ప్రాద్దుతిరుగుడు సేద్యం	21
దూరదర్శన్ లీలలు	24
ప్రశ్నలు - జవాబులు	25
పొగాకు సాగు	27
విద్యుత్ పంపిణీలో వైల్యం	29
ఉద్యమ వార్తలు	31
మనం - మన ఆహారం	32

బ్యాంకుల్లో వ్యవసాయ రుణాలు

బ్యాంకులు నమకూర్చే దీర్ఘకాల వ్యవసాయ రుణాలు రానురాను తగిల్గిపోతున్నాయి. నర్సింహం కమిటీ సిఫార్సులను అమలు జరపడం లేదని ఒకవైపు చెప్తూనే మరోవైపు వ్యవసాయ పెట్టుబడులపై కోత విధిస్తున్నది.

రాష్ట్రంలో 1992-93లో లక్ష్యం	రూ. 647.07 కోట్లు
రాష్ట్రంలో 1992-93లో ఇచ్చినది	రూ. 447.47 కోట్లు
రాష్ట్రంలో 1993-94లో లక్ష్యం	రూ. 537.78 కోట్లు
రాష్ట్రంలో 1993-94లో ఇచ్చినది	రూ. 448.29 కోట్లు
రాష్ట్రంలో 1994-95లో నిర్ణయించ బడిన లక్ష్యం	రూ. 632.04 కోట్లు

(ఇందులో రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకువాటా 30 శాతం)

ఇక పంట రుణాల విషయానికొస్తే అంకెల్లో ఎక్కువ గానే కనిపిస్తున్నా, వాస్తవానికి ఇచ్చిన వాటికన్నా పాతవాటినే చెల్లించినట్లు, తిరిగి రుణమిచ్చినట్లు వ్రాసుకున్న "బుక్ అడ్జస్ట్‌మెంట్స్" ఎక్కువ.

Laser typesetting at :

SHRAVANI GRAPHICS

3-4-610/3, Narayanguda, HYDERABAD-29.

జుక్కల గురించి ప్రజల దృష్టికే

మహిళా సంఘం సర్వే నివేదిక

భారతదేశ జనాభాలో నూటికి 70 మందికి పైగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే నివసిస్తారు. వారిలో 85 శాతానికి పైగా మహిళలకు వ్యవసాయరంగం ఉపాధి కల్పిస్తున్నది. ఐక్యరాజ్యసమితి మానవ అభివృద్ధి నివేదిక ప్రకారం 51 శాతం జనాభా దారిద్ర్యరేఖకు దిగువనే ఉన్నపరిస్థితి ఇంకా కొనసాగుతున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సగానికి పైగా అర్థాకలితో జీవిస్తున్నారనే విషయం ఎవరికైనా కలవరం కలిగిస్తుంది. పేద రైతాంగం, భూమి లేని నిరుపేదలలో అనేకులు పెద్దూలు కులాల/తెగలకు, దళిత వర్గాలకు చెందిన వారవడం వల్ల వారు ఆర్థిక ఇబ్బందులకు తోడు కుల/వర్గ వివక్షతలకు గురై రెండు వైపులా నలిగిపోతున్నారు. మహిళలు వ్యూహల్ విత్పన్నామ్య వ్యవస్థకు ప్రతిరూపంగా నిలిచిన జాతి వివక్షకు, వివిధ రకాల దౌర్జన్యాలకు గురవుతున్నారు. అస్తుల మీద, ఉత్పత్తుల మీద వారికి ఆధిపత్యం లేకపోవడం వల్ల, పనిలో నైపుణ్యం లేకపోవడం వల్ల, వారు ఆర్థికంగా వేరొకరి మీద ఆధారపడవలసి రావడం వల్ల అనేక విధాలుగా దోపిడీకి గురవుతున్నారు.

మహిళల చక్ర సామర్థ్యాలు

అయితే గ్రామీణ మహిళలు చేస్తున్న కృషి ఎంతో అధికం. అంతేకాదు వారు బహుముఖాలుగా కృషి చేస్తున్నారు.

గృహకృత్యాలు : రోజులో అత్యధిక భాగం వారి ఇంటి చాకిరీతోనే సరిపోతుంది. వంట, ఉడ్చడాలు, నీళ్ళు తోడడం, వంటపాత్రలు శుభ్రపర్చడం, బట్టలు ఉతకడం పిల్లల సంరక్షణ, వడ్డన వంటి పనులు ప్రత్యేకంగా మహిళలు చేసేవి. (ఆడపిల్లలు కూడా) ఈ పనుల ప్రత్యేకత వారు చేసే పాటికి టైము ఎక్కువ తీసుకోవడమేగాక, ఎంతో కష్టంతో కూడినది, ఉత్పాదనలేనివి, అందుకనే కామ్రేడ్ లెనిన్ మహిళ ఇంటిచాకిరి ప్రభావాన్ని అనేకసార్లు నొక్కి చెప్పే పాటమూ గుర్తు చేసుకోవాలి. ఒక సర్వే ప్రకారం మహిళలు ఇంటి పనికి రోజుకు 15 గంటలు వెచ్చిస్తారని తేలింది.

కనబడనివి : తమ సంపారాన్ని ఆర్థికంగా ఆదుకోవడం కోసం మహిళలు ఎంతో కృషిచేస్తారు. ఉదాహరణకు వంట చెరకు (కట్టెపుల్లలు నరక్కురావడం, పేద సేకరించి పిడకలు చెయ్యడం వగైరా), గడ్డిమోసుకు రావడం, పొలాల్లో బీడుల్లో గడ్డికోసి పెద్ద మోపుల్ని నెత్తిన పెట్టుకు తెచ్చి పశువులకు

వెయ్యడం. అవులు, మేకలు, కోళ్ళు మొదలగు వాటిని సంరక్షించడం, పెరటి తోటలు పెంపకం, ఇంటికి కావలసిన లేదా అమ్మకానికి ఉద్దేశించిన ధాన్యాన్ని బాగు చేయడం, ఇంత కష్టంతో కూడిన పనులైనా వీటి ఆదాయం ధనరూపంలో కనబడదు గనుక ప్రభుత్వపు, జనాభా లెక్కలలో వీటికి గుర్తింపు ఉండదు.

వ్యవసాయేతర వృత్తులు

వ్యవసాయేతర వృత్తులలో కూడా అనేక మంది గ్రామీణ మహిళలు ఉన్నారు. వీటిలో కొన్ని : చేనేత పరిశ్రమ, బీడీ, పొగాకు, అగ్గిపెట్టెల పరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమ, ఇంటిపనిలో సహాయపడటం, భవన నిర్మాణం, చిన్న వ్యాపారుల, రోడ్డు ప్రక్క పండ్లు పెట్టుకొని అమ్మడం.

వ్యవసాయం

శ్రామిక మహిళలలో నూటికి 87 మంది వ్యవసాయ రంగంలోనే వున్నారు. వీరిలో 67 శాతం వ్యవసాయ కార్మికులు. ప్రాంతీయ వరమైన తేడాలు వున్నా, దేశం మొత్తం మీద చూస్తే శ్రామిక మహిళలలో అధికశాతం వ్యవసాయ రంగంలోనే వున్నారు.

గ్రామీణ మహిళలు - వ్యవసాయం

రంగంలో వేతనాలు

ఎన్నో ఏళ్ళుగా మహిళలు వారి పొలాల్లోనో, ఇతరుల పొలాల్లోనో పనిచేస్తూ వచ్చారు. వారి పనికి ప్రాధాన్యత లేక పోవడంతో ఒక సాధారణ విషయంగా మారింది. మహిళలను ద్వితీయ శ్రేణి సంపాదనాపరులుగా పరిగణించడంతో వారి పనిని తక్కువ స్థాయిగా పరిగణించి వేతనాల్లో దారుణంగా కోతపెట్టడం జరుగుతున్నది. కొంత తరతమ బేధాలున్నా మొత్తం మీద ప్రపంచ వ్యాపితంగా స్త్రీ పురుషులకు వ్యవసాయ రంగంలో వేతన వ్యత్యాసం మామూలు విషయమయింది. దీనితో పురుషులకు సరాసరి దిన వేతనం రు. 25/- నుండి రు. 40/- ఒక్కొక్కరికి ఇంకా ఎక్కువ కూడా స్త్రీలకు రు.7/- నుంచి 20/- వరకు ఇవ్వబడుతున్నది. కుప్పనూర్పిళ్ళు, కోతల వంటి పనులలో స్త్రీ పురుషులిద్దరూ సమానంగా పనిచేసినప్పటికీ ఈ తేడా ఉండనే ఉంటుంది. కోత పనికి మామూలుగా జంటలు చేస్తారు. కాని కూలి ధాన్యరూపంలోనో, ధనరూపంలోనో వుంటుంది. అప్పుడు కూడా ఇంటి యజమానికి అధిక ప్రతిఫలం

ముడుతుంది. ఒక్కొక్కసారి డబ్బు భర్తీ, ధాన్యం భార్యకి ఇవ్వబడుతుంది.

కొన్ని పనుల్ని ప్రత్యేక కేటాయింపు చెయ్యడం ద్వారా మహిళలకు కేటాయించిన పనులకు తక్కువ కూలి ఇవ్వడం ద్వారా వివక్షత చూపబడుతున్నది. దున్నడం, నీరు పెట్టడం, కట్టలు పొయ్యడం వంటి పనులు పురుషులకు ప్రత్యేకించి వారికి ఎక్కువ కూలి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. నాట్లు, కలుపుతీయ్యడం, విత్తనాలు నాటడం, ఎరువులు వంటి పని స్త్రీలతో చేయించి తక్కువ కూలి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ వివక్షతను సమర్థించుకోవడానికి పురుషులు చేసే పనికంటే స్త్రీలు చేసే పని తేలిక అని రూపొందించడం జరుగుతుంది. వాస్తవంలో నాట్లు, కలుపు తీయ్యడం పనికి, నడ్డివిరిగేలా చేసే పనులకు ఎక్కువ నైపుణ్యం కావాల్సివుంది. మహిళా కార్మికులు చేసేపని తేలిక కాబట్టి వారికి తక్కువ కూలి ఇవ్వడం న్యాయబద్ధమే నన్ను వాదన బలంగా ఉంది. మహిళా కార్మికులు తక్కువ శ్రమతో, తక్కువ సేపు పనిచేస్తున్న సందర్భాలలో అయితే వారి కూలి మరీ తక్కువగా వుంటుంది. కనీస వేతన చట్టం కాగితాలకే పరిమితమైంది. అంగీకరించబడిన కూలిరేట్లు అమలుకు కాని, గతంలో కూలి పెంపుదలకు కావలసిన యంత్రాంగం లేదు. భూసారాన్ని బట్టి, కూలీల అందుబాటు ను బట్టి, సాంఘిక స్థితిగతులను బట్టి, కూలి సంఘాలు

ఉండడం, లేకపోవడం బట్టి కూలిరేట్లు అమలు మారుతూ వుంటుంది. ఈ రంగంలోని మహిళల దారిద్ర్యం మరింత పెరగడానికి రోజు వేతనాలు పడిపోవడం కూడా ఒక కారణం. ప్రస్తుతం కనీస వేతనల చట్టంలో అమలు చర్యలు తీసుకోకపోవడంలో, ఆశ్చర్యమేమీలేదు. అసలు ప్రభుత్వమే ప్రభుత్వ వ్యవసాయ కేంద్రాల్లో పనిచేసే మహిళలకు కనీస వేతనాలు చెల్లించటం లేదు.

ఏని దొరకడం, ఏని తక్కువగా

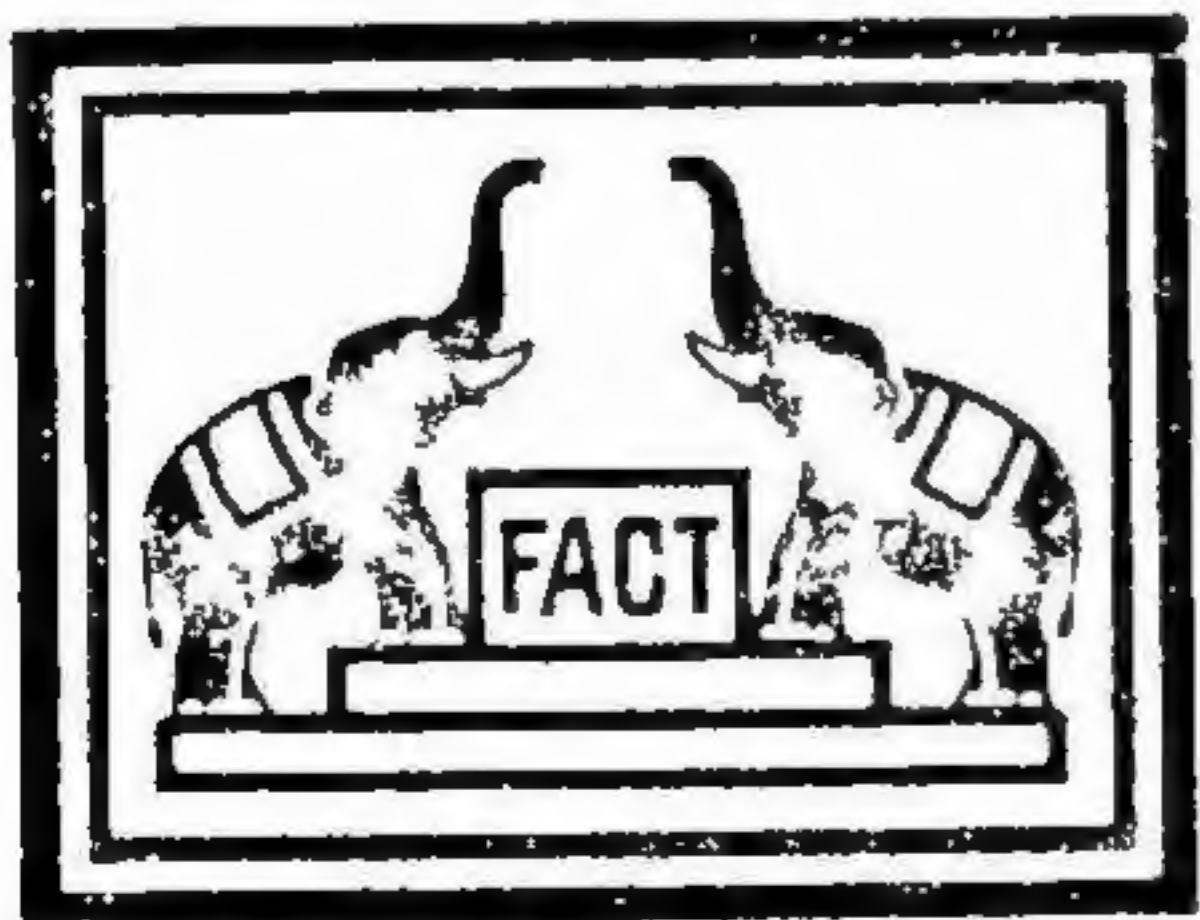
ఏని లేకపోవడం

వ్యవసాయపనులు సేద్యాన్ని బట్టి ఉంటాయి. సంవత్సరానికి మహిళలకు సరాసరిన 100 రోజులు, 160 రోజులు మాత్రమే పని దొరుకుతుంది. మిగతా రోజుల్లో పని దొరకదు. లేకపోతే దొరికిన పనితో తిండి గడవదు. ఆ దినాల్లో కుటుంబం వస్తులతో గడవవలసిందే. పని దొరక్కపోవడం, అదాయం లేకపోవడం వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మహిళలు, పిల్లలు ఆహార లోపంవల్ల వచ్చే వ్యాధులకు గురై క్రమంగా మరణిస్తున్నారు. బిడ్డల పోషణ, కుటుంబ సభ్యుల ఆనారోగ్యం, తాము స్వయంగా అనారోగ్యానికి గురవడం వంటి కారణాల వల్ల మహిళా కార్మికులు కూలికి వెళ్లడానికి కూడా అటంకం కలుగు తున్నది.

యొక్కరి పోషక పదార్థాలు నష్టపోని ఎరువులను వాడండి

- ★ నీత్రీజని నేష్టం కాదు
- ★ పూర్తిగా లభ్యమయ్యే భాస్కరము
- ★ నాణ్యమైన దిగుబడులకు గంధకము
- ★ పాటాష్ వేయడాన్ని క్రమబద్ధం చేయవచ్చును
- ★ అన్ని పంటలకు అనువైన ఎరువు

విజయం సాధిస్తున్న ప్రతి రైతు యొక్క రహస్యం

PIONEERS IN PROGRESS

పోషక పదార్థాలు నష్టపోని

ఫ్యాక్టోఫోస్
20-20-0-15

ది ఫర్టిలైజర్స్ అండ్ కెమికల్స్ ట్రావెంకూర్ లిమిటెడ్. (భారత ప్రభుత్వ సంస్థ)

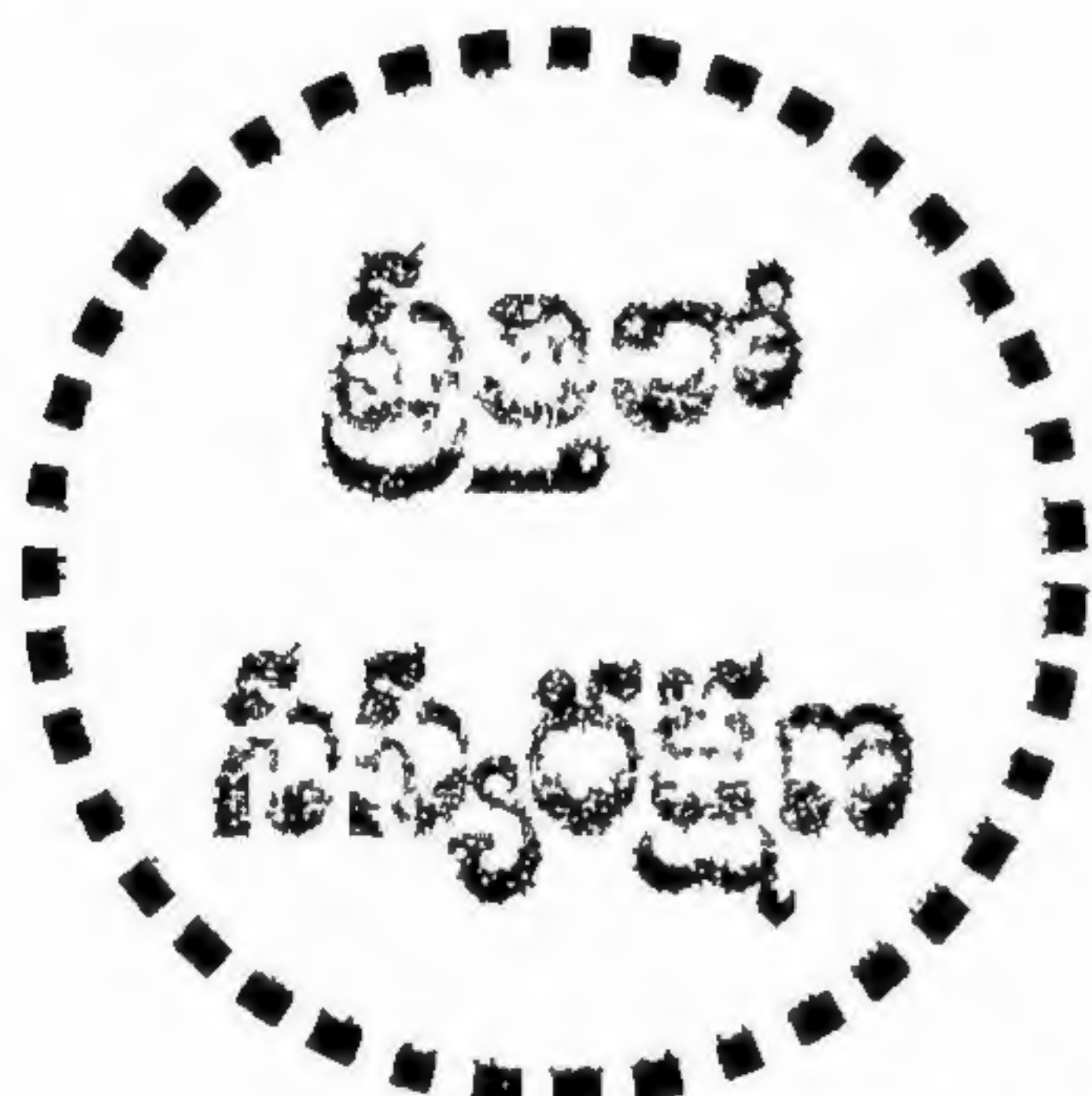
రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు : ఏలూర్, ఉద్యోగమండల్ - 683 501 కేరళ

ఏరియా ఆఫీసు : 11-5-423/1A బజార్ ఘాట్, హైదరాబాద్ - 500 004 ఆంధ్ర

టెలిగ్రాఫ్ : FACT టెలిక్ట్ : 0425-8373 FACT N టెలిఫోన్ : 33735, 33736, 36764

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రత్తి సేద్యం ప్రధానంగా రైతు చేపట్టే సస్యరక్షణ చర్యలపై ఆధారపడి వుంది. ప్రత్తి మీద ప్రధానంగా రసం పీల్చే పురుగులు, కాయతల్చే పురుగులు ఆశిస్తాయి. పచ్చదోమ, పేనుబంక, అకుముడత, తెల్లదోమ, ఎర్రనల్లి వల్ల వివిధ సందర్భాలలో పైరు నష్టపోవాల్సి వస్తుంది. తెల్లదోమ ఉధృతం వల్ల జరిగిన పైరు నష్టం, మరియు రైతుల ఆత్మహత్యలు ఇటీవల అనుభవం లోనివే. పచ్చదోమ, పేనుబంక, అకుముడత పురుగులు, పైరు లేత దశలోను తెల్లదోమ, ఎర్రనల్లి, కా ఏర్పడు దశలోను, మొక్క అకుల నుండి రసం పీల్చి నష్టపరుస్తాయి. దీనివల్ల మొక్క ఏపుగా పెరగక గిడస బారతాయి.

పచ్చదోమ, పేనుబంక మరియు అకుముడత పురుగుల నివారణకు గుళికల రూపంలో లభ్యమవుతున్న కీటక నాశన మందులను వాడుకొనుట శ్రేయస్కరము. ఎకరానికి 5 కిలోల చొప్పున థిమెట్ 10 జి. లేదా హెక్టారుకు 13 కిలోల చొప్పున కార్బోప్యూరాన్ 3 జి. విత్తిన 15 రోజుల తర్వాత మొక్కకు 3 సె.మీ. దూరంగా 5 సెం.మీ. లోతున పాదులు చేసి వేయాలి. గుళికలు

వాడటం వల్ల వాతావరణ కలుషితము తగ్గుటయే గాక పరాన్న భుక్కులు సంరక్షించబడతాయి. ఒక దఫా వేసిన గుళికలు మొక్కకు నుమారుగా 25-30 రోజుల వరకు రసము పీల్చు పురుగుల నుండి రక్షణ కల్పిస్తాయి. గుళికలు అందుబాటులో లేని యెడల 2 మి.లీ. డైమిథోయేట్ లేదా 2 మి.లీ. మిథైల్ డెమిటాన్ లేదా 0.5 మి.లీ. పాస్పామిడాన్ ఒక లీటరు నీటిలో కలిపి విత్తిన 15 రోజుల కొకసారి, 30 రోజులకు మరొకసారి రెండు పర్యాయములు పిచికారీ చేయాలి.

తెల్లదోమ అకుల అడుగుబాగంలో చేరి రసాల్చి పీల్చి నష్టపరుస్తాయి. ఈ పురుగులు ఆశించినప్పుడు మసి తెగులు బూజు కూడా వస్తుంది. నత్రజని ఎరువులు విరివిగా వాడటం, మోతాదుకు మించి అతి స్వల్పవ్యవధిలో వాడటం, ముఖ్యంగా పైరిత్రాయిడ్స్ను ఎక్కువగా వాడటం వల్ల లేదా పంట మార్పిడి చేయకపోవడం వల్ల లేదా వర్షాభావ పరిస్థితుల వల్లగాని ఇది ఆశిస్తుంది. తెల్లదోమను కేవలం మందుల తోనే నివారించలేము. దీని

నివారణకు సమగ్ర సస్యరక్షణ పద్ధతులను ఆచరించాలి. నివారణ : ప్రత్తి పంటను వీలైనంత ముందుగాను, వరుసల మధ్య ఎక్కువ ఎడం వుండేటట్లు నాటాలి. పంట మార్పిడి విధానాన్ని తప్పనిసరిగా ఆచరించాలి. నత్రజని ఎరువులు మోతాదుకు మించి వాడరాదు. పొటాషను విధిగా రెండు మూడు సార్లు వాడాలి. తెల్లదోమ ఉనికిని తెలుసుకోవటానికి ఆకర్షణ ఎరలను పెట్టాలి. వేపనూనె ఒక లీటరు నీటికి 5. మి.లీ. కలిపి పిచికారి చేయాలి. అయితే కీటక సంహారక మందులతో కలిపి వాడేటప్పుడు 2.5 మి.లీ. వేపనూనె లీటరు నీటికి సరిపోతుంది. వీలైనంత వరకు సింథటిక్ పైరి త్రాయిడ్స్ వాడకం తగ్గించాలి. తెల్లదోమ నష్ట పరిమితి దాటినప్పుడు బ్రయజోఫాస్ 2.5 మి.లీ. లేదా మోనోక్రోటోఫాస్ 2.8 మి.లీ. లేదా ఎసిఫేట్ 1.3 గ్రా లేదా ఇథియాన్ 2 మి.లీ. లేదా క్వినాల్ఫాస్ 2 మి.లీ. ఫాసలోన్ 3 మి.లీ. 1 లీటరు నీటిలో కలిపి అకుల అడుగుబాగం పూర్తిగా తడిచేటట్లు పిచికారి చేయాలి.

వాతావరణం పొడిగావున్నప్పుడు ఎర్రనల్లి ఉధృతంగా రావచ్చు. ఈ పురుగు ఆశించినప్పుడు అకుపై చిన్న చిన్న

ఈ మోసం ద్వీదీనియే పీనులు

- వేరుశనగ :** సస్యరక్షణ, గుత్తిరకం కాయ తీయడం.
- అముదం :** సస్యరక్షణ, అరుణ రకం పైరులో కాయతీయడం.
- మిరప :** మిరప తోటలలో ఖాళీలను పూరించుట, అంతర కృషి, సస్యరక్షణ, పచ్చికాయ ఏరుట.
- పొగాకు :** నారుమడిలో సస్యరక్షణ, పొగాకు వేయు చేలో దక్కులు దున్నుట, నాట్లు, మూడవ వారంలో ఖాళీలను నాటుట.
- సజ్జ :** రబీపంటలకు రసాయనిక ఎరువులు వేయుట.
- జొన్న :** విత్తిన పైరులో సస్యరక్షణ, రబీ జొన్న విత్తుట, సస్యరక్షణ.
- పసుపు :** సస్యరక్షణ, జూన్ నెలలో నాటిన పైరుకు కలుపు తీయుట, రసాయనిక ఎరువులు వేయడం, అంతరకృషి.
- పశుగ్రాసాలు :** శీతాకాలపు, పశుగ్రాసాల విత్తనం సేకరణ, నేల తయారీ, లూనర్ను, బర్పిము, పిల్లిపెసర, జనుము విత్తుట.

గమీనిక : వర్షాభావ పరిస్థితుల వలన పై వ్యవసాయపనులలో మార్పు ఉండవచ్చు.

మచ్చలు ఏర్పడతాయి. దీని నివారణకు 3 గ్రా. ల సల్ఫేక్స్ లేదా 5 మి.లీ. డైకోఫాల్ను ఒక లీటరు నీటిలో కలిపి అవసరాన్ని బట్టి 2-3 సార్లు పిచికారి చేయాలి.

కాయతొల్పు పురుగులలో శనగ పచ్చ పరుగు, పొగాకు లద్దె పురుగులు ముఖ్యమైనవి. శనగపచ్చపురుగు పైరు తొలిదశలో ఆకులు తిని పెద్ద రంధ్రాలు చేస్తుంది. పూత దశలో మొగ్గలు కాయలు తిని నష్టపరుస్తాయి. పొగాకు లద్దెపురుగు గుడ్డ నుండి వేరుపడిన తర్వాత ఆకు అడుగు భాగాన గుంపులుగా చేరి ఆకు పచ్చ పదార్థాన్ని గీసి తినేస్తాయి. ఇట్టి ఆకులు జల్లెడవలె మారుతాయి. ఈ పురుగులు పూత, కాయలను కూడా తినేస్తాయి. ఇవి ముఖ్యంగా చల్లని వేళలందు రాత్రులలో తిరుగుతూ పైరును నష్టపరుస్తాయి. గులాబి రంగు పురుగు పూతను, కాయను నష్టపరుస్తాయి. ఈ కాయతొల్పు పురుగుల్ని నివారించటానికి మోనోక్రోటోఫాస్ మందు ప్రతి లీటరుకు 1.5 మి.లీ. లేదా క్విన్లోఫాస్ మందు ప్రతి లీటరుకు 3. మి.లీ. లేదా కార్బిరిల్ 50 శాతం పొడి, లేదా 2 మి.లీ. ఎండ్సల్ఫాన్ కలిపి పిచికారి చేయాలి. ఈ కాయతొల్పు పురుగు ఉధృతంగా వున్నప్పుడు సింథటిక్ పైరిత్రాయిడ్స్ మందును ఏదో ఒక దానిని ఎంపిక చేసుకొని సూచించిన మోతాదులో వాడాలి. ఈ మందులు పంట కాలంలో 2 సార్ల కంటే ఎక్కువ పిచికారి చేయకూడదు. 10 శాతం సైఫర్ మిక్రన్ మందును ఎకరాకు 250 మి.లీ. లేదా 20 శాతం మందును 100 మి.లీ. లేదా డెకామిత్రిన్ మందును ఎకరానికి 2.8 శాతం 210 మి.లీ. లోనూ లేదా ఫెన్వలరేట్ మందును 20 శాతాన్ని 150 మి.లీ. పిచికారి చేసి ఈ పురుగులను నియంత్రించవచ్చు.

ప్రత్తి సస్యరక్షణలో ఈ క్రింది సూచనలు విధిగా పాటించవలయును.

- 1) సింథటిక్ పైరిత్రాయిడ్స్ను క్రమబద్ధంగా వాడుకోవాలి. తెల్లదోమ వున్న ప్రాంతంలో 2 సార్లకు మించి వాడరాదు. ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ ఈ మందులను 3 సార్లకు మించి వాడకూడదు. ఎక్కువసార్లు వాడినట్లయితే తెల్లదోమ ఎర్ర నల్లి, ఆకుమచ్చ తెగుళ్ల ఉధృతి పెరుగుతుంది.
- 2) ప్రత్తిలో కొఱ్ఱ, సోయా చిక్కుడు, వేరుశనగ, పెసర వంటి మిశ్రమ పైరు వేసినపుడు శనగపచ్చ పురుగును కొంత మేరకు తగ్గించగలిగినట్లు గమనించడం జరిగింది.
- 3) పురుగు మందులలో యన్.పి.వి., వేపనూనె డైప్లూ బెంజురాన్ వంటివి కలిపి వాడినపుడు ఫలితాలు మంచివి వచ్చాయి.
- 4) క్రిమికిటకాలను అరికట్టడానికి అవలంబించవలసిన సాగు పద్ధతులు, పడిపోయిన ఆకుల చెత్తను, పువ్వులను, కాయలను ఏరి వేయాలి. స్పాడ్స్పిరా పురుగు అధికంగా ఆశించిన ఆకులను ఈనెలుగా తీసివేసినచో ఆ ఆకులను

ఏరి వేయాలి.

- 5) నత్రజని ఎరువులను అధిక మోతాదులో వాడకుండా తగుమోతాదులో మాత్రమే వాడాలి. పొటాష్ ఎరువులు 2-3 మోతాదులో వాడాలి.
- 6) సాధారణంగా ఒకే పురుగు మందునే మరల మరల తరచు వాడరాదు. మందులను మార్చి వాడుకోవాలి.
- 7) సామాపికంగా స్పాడ్స్పిరా, పాలియోతిన్ వంటి పురుగులను అరికట్టుటకు హెక్టారుకు ప్రత్యేకించి 8-10 లింగ సంబంధిత ఫిరమోన్ ట్రాప్లను వాడాలి.
- 8) ప్రత్తి పంటను ఒకే పొలంలో ఏళ్ల తరబడి సాగు చేయకూడదు. యితర పైర్లతో పంట మార్పిడి చేయాలి.
- 9) ప్రత్తి తీతలు పూర్తికాగానే మోళ్లను పొలం నుండి తొలగించి దున్నాలి.

పై కీటకాలే కాక తెగుల్లు కూడా ఆశిస్తాయి. నల్లమచ్చ తెగులు విత్తనం ద్వారా వ్యాపిస్తుంది. దీనివల్ల లేత మొక్కలు చచ్చిపోతాయి. పెరుగుతున్న దశలో ఆకులపై పూసే రంగు మచ్చలు కోణాకారంగా ఏర్పడి నల్లగా మారుతాయి. 3వ దశలో ఈనెల ద్వారా ఈ తెగులు వ్యాపించి ఈనెలు నల్లగా మారతాయి. ఆకులు పండి రాలిపోతాయి. ఉధృతంగా వున్నప్పుడు కొమ్మలకు వ్యాపించి నీలిరంగుగా మారతాయి. కాయ దశలో కూడా ఈ తెగులు రావచ్చు. పువ్వులు, పిందెలు పరిపక్వ దశకు ముందే రాలిపోతాయి. కాయలమీద, పువ్వుల మీద తెగుళ్ల వల్ల ముదురాకు మచ్చలు ఏర్పడి నల్లగా మారి కాయ కృత్తిపోతుంది. దీని నివారణకు సెప్టెంబర్, నవంబర్ నెలలో 100 మి.లీ. కొసామైసిన్, ప్లాంటామైసిన్, రాగి దాతువుకు సంబంధించిన మందులు, 3 గ్రా. బైటాక్స్ లేదా పైటోలాన్ లీటరు నీటికి కలిపి 3, 4 దఫాలుగా 15 రోజుల వ్యవధిలో పిచికారి చేయాలి.

కాయకుళ్లు తెగులు చాలా ముఖ్యమైనది. దీనివల్ల కాయ కుళ్లుతుంది. పూత, పిందె సమయాలలో వర్షంవస్తే ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. దీని నివారణకు సాధారణంగా పైన సూచించిన మందులు సరిపోతాయి.

సామాన్యంగా పండాకు తెగులు కూడా ప్రత్తిని ఆశిస్తుంది. ఈ తెగులు ఆశించిన ఆకులు ముదురు ఉదా రంగు నుండి ఎరుపురంగుకు మారతాయి. ఇవి ముఖ్యంగా మొక్క అడుగుభాగాన ముదురు ఆకులపై కనిపిస్తాయి. ఆకులు రాలిపోతాయి. నత్రజని లోపంవల్ల, ప్రతికూల వాతావరణ స్థితిలోను, అధిక తేమ మరియు బెట్టవల్ల, భాన్వరం, మెగ్నీషియం లోపముల వల్ల ఈ తెగులు రావచ్చు. ఈ తెగులు నివారణకు నత్రజని ఎరువులు సూచించిన మోతాదులో వాడాలి. మురుగు సౌకర్యం ఏర్పాటు చేయాలి. ఒక శాతం మెగ్నీషియం సల్ఫేట్ (టీటరు కు 10 గ్రా.) పిచికారి చేయాలి. ఈ మందులు మిగతా సస్యరక్షణ మందులతో కలిపి వాడవచ్చు.

వరిలో ఎలుకల నిర్మూలన

ఎలుకల వల్ల వరి రైతాంగం విపరీతంగా నష్టపోతోంది. కొన్ని సందర్భాలలో ఎలుకల వల్ల 60 శాతం వరకు పైరు కూడా నష్టపోవడం జరుగుతుంది. మాగాణిలో సాదా ఎలుక, పొలం ఎలుక, చిట్టెలుక వల్ల నష్టం కలుగుతుంది. పొలం ఎలుకల వల్ల కలిగే నష్టం అపారం. అనుకూల పరిస్థితులలో ఒక ఎలుక ఏడు సార్లు (సార్వలో 3సార్లు దాళాలో 3 సార్లు తర్వాత 1సారి) పిల్లలు పెడతాయి. ప్రతి కాన్పుకు ఎలుక 5-18 పిల్లలు పెడతాయి. ఒక ఏడాదిలో 56 పిల్లలు పెడుతుంది. ఎలుకల వల్ల నష్టం నారుమడి నుండి కోత వరకు ఏ దశలోనైనా కలుగవచ్చు. కుప్పలపై కూడా ఎలుకల వల్ల నష్టం జరగవచ్చు.

ఎలుకల నివారణకు అన్ని సమగ్ర నివారణ చర్యలు సామూహికంగా పాటించాలి. వరిచేల గట్ల నంఖ్యను, వరిమాణాన్ని తగ్గించి కలుపు మొక్కలు లేకుండా శుభ్రంగా వుంచితే వీటి బెడద చాలా వరకు తగ్గుతుంది. విష పదార్థాలను (జింకు పాస్ఫేడ్, బ్రోమోడయోలోన్) ఎరగా ఉపయోగించి, ఎలుక కన్నాల్లో ఊదర చేసి (అల్యూమినియం పాస్ఫేడ్ బిళ్లలతోను, మామూలు పొగతోను) మరియు పొలంలో ప్రత్యేకమయిన పద్ధతులను (బుట్టలు) చేపట్టి, ఎలుకలను సమర్థవంతంగా అదుపులో ఉంచవచ్చును.

ఈ క్రింది పద్ధతులలో ఎలుకల నిర్మూలను జరపవచ్చు.

1వ రోజు-ఎలుకలున్న కన్నాలను గుర్తించి 20 గ్రా. విషం కలపని ఎరను (98 పాళ్లు) నూకలు, 2 పాళ్లు నూనె) ప్రతి కన్నంలో వుంచాలి.

3వ రోజు - 10 గ్రా. విషపు ఎరను 96పాళ్లు నూకలు, 2 పాళ్లు నూనె, 2 పాళ్లు జింకు పాస్ఫేడ్ కన్నంలో వుంచాలి.

4వ రోజు - 10 గ్రా. విషపు ఎరను (96పాళ్లు నూకలు, 2 పాళ్లు నూనె, 2 పాళ్లు జింక్ పాస్ఫేడ్) కన్నములో వుంచవలెను.

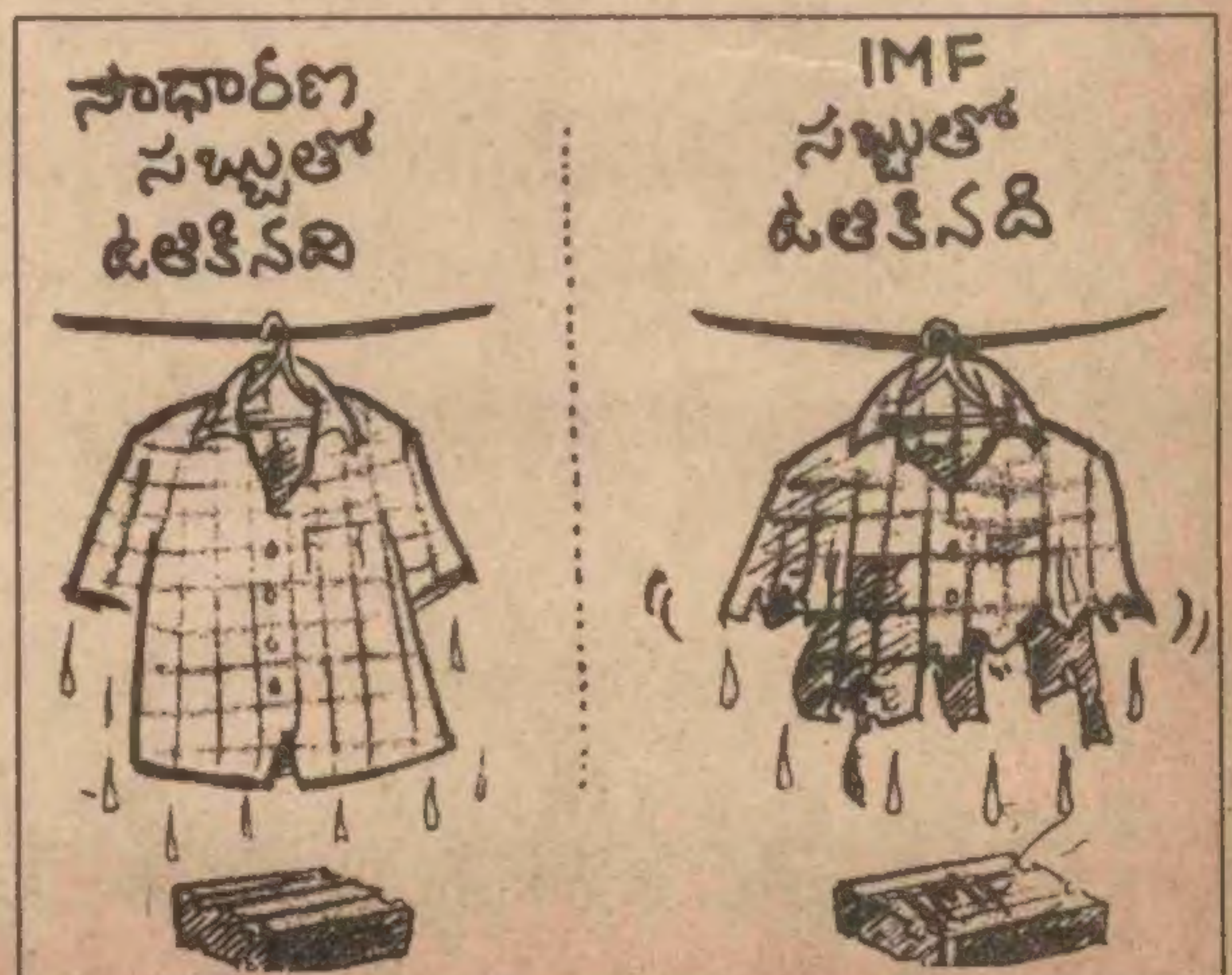
5వ రోజు - అన్ని కన్నములను మూసి చనిపోయిన ఎలుకలను మట్టిలో పూడ్చి పెట్టాలి.

6వ రోజు - మరల తెరచుకున్న కన్నములను అల్యూమినియం పాస్ఫేడ్ బిళ్లలతో ఊదర వేయాలి. లేక డ్రోమోడయోలోన్ ఒక ముక్క ఉంచాలి.

7వ రోజు - ఈ పద్ధతి ద్వారా ఎంతమేర ఎలుకల నిర్మూలన జరిగిందో గుర్తించాలి.

నల్ల రేగడి భూములలో ఉష్ణోగ్రత ఏ మాత్రం పెరిగినా నేల వగుళ్లు ఏర్పడతాయి. అందువల్ల ఈ భూముల్లో అల్యూమినియం పాస్ఫేడ్ బదులు బ్రోమోడయోలోన్ వాడవలెను. ఈ మందు ఎర రూపంలో వాడడానికి వీలుగా దొరుకుతుంది. ఈ ఎరను ప్రతికన్నములో ఒక ముక్కను, మరియు తరచుగా తిరుగు ప్రదేశములో కూడా వుంచాలి. ఈ మందు తిన్న ఎలుకలు 3-15 రోజుల వ్యవధిలో ఎప్పుడైనా రక్తస్రావంతో చనిపోతాయి.

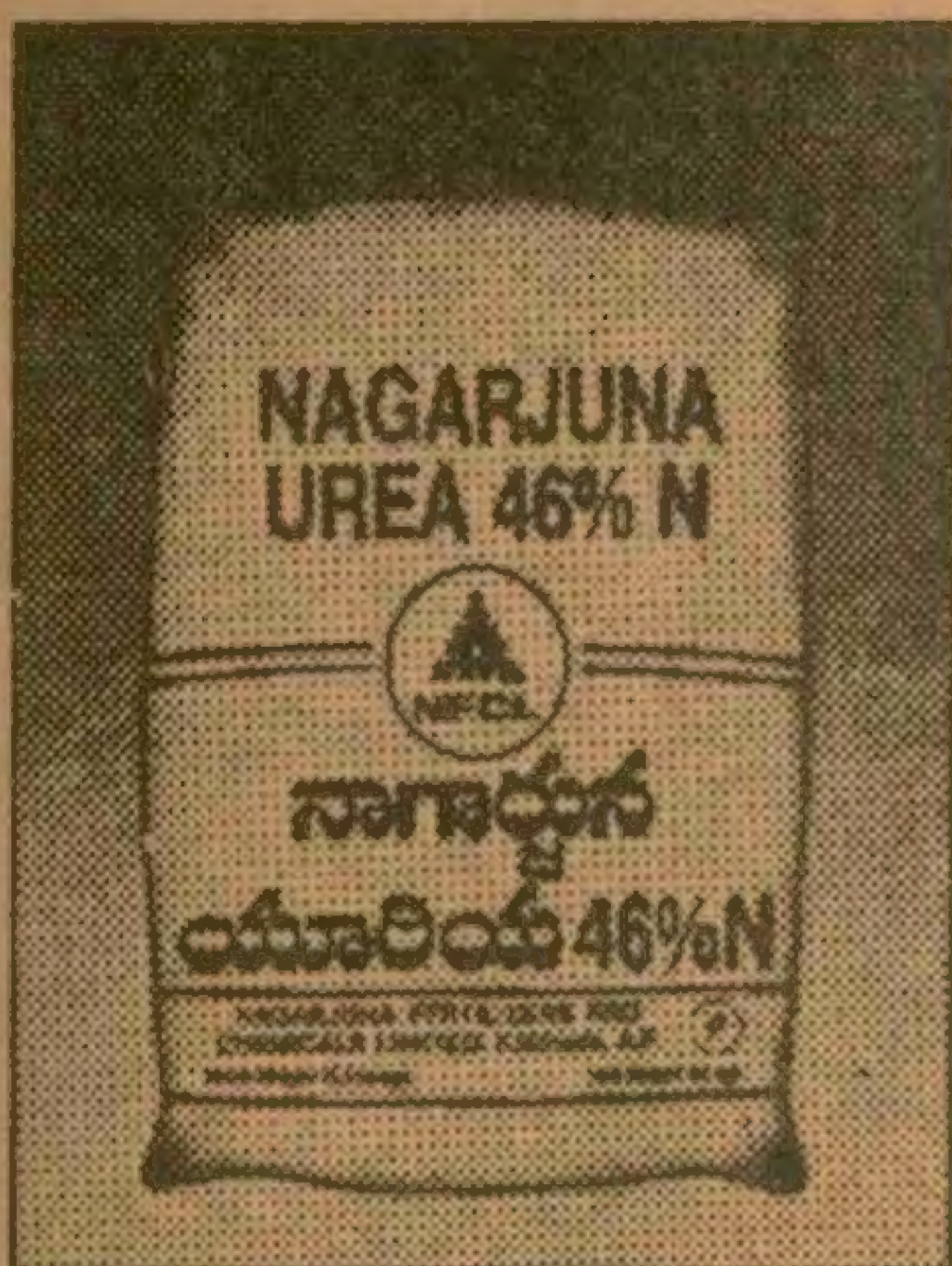
కన్నములో పొగపెట్టడం ద్వారా కూడా ఎలుకలను సమర్థవంతంగా నివారించవచ్చును. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం నిపుణులచే రూపొందించబడిన సరికొత్త పొగ యంత్రము ను రైతులు ఉపయోగించి ఫలితాలు పొందారు. ఇంకా సులభతరం చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి.

Serving society through industry...

Nagarjuna Fertilizers and Chemicals Limited,
a company committed to improving
agricultural productivity through application
of modern technology. To help the farmer get
the best out of his land and make him more
prosperous.

Taking rural economy on the road
to self-sufficiency.

Nagarjuna Fertilizers
and Chemicals Limited

Nagarjuna Hills Hyderabad 500 482

Imageads-NFCL-491

సోయా చిక్కుడు

సోయా చిక్కుడు చాల శక్తివంతమైన లెగ్యూమ్ జాతి పైరు. ఇతర పప్పుధాన్యపు పైర్లకన్నా రెండున్నర రెట్లు అధిక దిగుబడి నిచ్చే శక్తిగలిగి, వాటికంటే రెట్టింపు మాంసకృత్తులు, నూనెను కూడా కలిగిన శక్తివంతమైన కాయధాన్యం. సోయా చిక్కుడును విస్తారంగా సాగులోనికి తీసుకొని వచ్చినట్లయితే పప్పుధాన్యాలు మరియు నూనెగింజల కొరత తగ్గించుకోవచ్చు. ఇది 'రైజోబియం జపానికమ్' అను బ్యాక్టీరియా సాయంతో గాలిలోని నత్రజనిని వేర్ల బుడిపెల ద్వారా గ్రహించి మొక్కకు అందజేయడంతో బాటు భూమిని సారవంతం చేస్తుంది. ఇది రైతాంగానికి మంచి ఆదాయాన్ని చేకూర్చే పైరు.

విత్తు కాలము :

ఖరీఫ్ జూన్ - జూలై, రబీల్ అక్టోబర్ మరియు వేసవిలో ఫిబ్రవరి మాసాలు అనుకూలం.

నేలలు :

మురుగునీరు పోయే వసతిగల అన్ని రకాల భూముల్లో సోయాచిక్కుడు సాగుచేయవచ్చు. ఎక్కువ సారవంతమైన మధ్యరకం నల్లరేగడి నేలల్లో ఈ పంట ఎక్కువ దిగుబడి నిస్తుంది. నీటి సదుపాయం క్రింద తేలిక నేలల్లో కూడా సాగుచేయవచ్చు. క్షారభూములు ఏమాత్రం పనికిరావు.

రకములు :

హార్టీ, కెహెచ్ యస్బి-2, యం.యస్.యస్-58, యం.ఎసియస్-124, పి కె - 471, యంఎసియస్-201 ముఖ్యమైనవి.

హార్టీరకం : 100 - 110 రోజుల్లో పంటకు వస్తుంది. హెక్టారుకు 22-25 క్వంటాళ్ళ దిగుబడినిస్తుంది. నిటారుగా, మధ్యస్థ ఎత్తులో పెరుగుతుంది. కాపు గుబురుగా కాస్తుంది. ఒకేసారి కాపుకు వస్తుంది. కాయలు లేత ఆకుపచ్చ రంగులో వుంటాయి. గింజలు లేత పసుపు పచ్చ రంగులో వుండి లావుగా వుంటాయి.

కెహెచ్ యస్బి-2 : ఈ రకం పంటకాలం 110-120 రోజులు. హెక్టారు దిగుబడి 20-25 క్వంటాళ్ళు. పొడవుగా, నిటారుగా పెరుగుతుంది. కాపు పల్చన. ఒకేసారి కాపుకు వస్తుంది. కాయలు ఆకుపచ్చ వర్ణంలో వుంటాయి. గింజలు పసుపుపచ్చ రంగులో మధ్యస్థంగా లావుగా వుంటాయి.

యంయస్ యస్-58 : ఈ రకం 90-100 రోజుల్లో

పంటకు వస్తుంది. హెక్టారు దిగుబడి 20-25 క్వంటాళ్ళు. అన్ని కాలాలకు అనువైన పొడవురకం. కాయలు గోధుమ రంగులో వుండి, గింజలు లేత పసుపు రంగులో వుంటాయి.

యంఎసియస్ - 124 : ఈ రకం 110-120 రోజుల్లో కాపుకు వస్తుంది. హెక్టారు దిగుబడి 18-22 క్వంటాళ్ళు. తొలకరికి అనువైనది. ఈ రకంలో 3 గింజల కాయలు ఎక్కువగా ఉంటాయి.

పి కె-477 : పంటకాలం 90 రోజులు. హెక్టారు దిగుబడి 20-25 క్వంటాళ్ళు. అన్ని కాలాలకు అనువైన పొట్టి పంగడం. కాపు గుబురుగా, వత్తుగా వుంటుంది. కాయలు గోధుమ రంగులో వుంటాయి.

యంఎసియస్-201 : ఈ రకం 80-85 రోజుల్లోనే కాపుకు వస్తుంది. హెక్టారు దిగుబడి 18-20 క్వంటాళ్ళు. మధ్యస్థ ఎత్తుగా పెరుగుతుంది. ప్రత్తి, కంది పైర్లతో అంతర పంటకు అనువైనది.

విత్తనం మోతాదు - విత్తు పద్ధతి :

హెక్టారుకు 50-65 కిలోల విత్తనం అవసరం. తొలకరిలో జూన్ 15 నుండి జూలై 15 వరకు, రబీల్ అక్టోబరు రెండవ పక్షము, వేసవిలో ఫిబ్రవరి అనుకూలం. నల్ల రేగడి భూముల్లో వరుసల మధ్య 45 సెం. మీ., మొక్కల మధ్య 10 సెం.మీ. ఎడం వుంచి విత్తాలి. తేలిక భూముల్లో విత్తేటప్పుడు వరుసల మధ్య 30 సెం.మీ., మొక్కల మధ్య 10 సెం.మీ. దూరం వుండాలి.

విత్తన శుద్ధి :

3 గ్రాముల థైరమ్ను ఒక కిలో విత్తనంతో కలిపి శుద్ధి చేయాలి. 'రైజోబియం జపానికమ్' అను కల్చర్ తో విత్తన శుద్ధి చేసినచో దిగుబడులు ఎక్కువగా వస్తాయి.

ఎరువులు :

'రైజోబియం జపానికమ్' బ్యాక్టీరియంతో శుద్ధి చేసిన సోయాచిక్కుడు విత్తనాన్ని విత్తేందుకు ముందుగా హెక్టారుకు 30 కిలోల నత్రజని, 50 కిలోల భాస్వరం మరియు 40 కిలోల పొటాష్ నిచ్చే రసాయనిక ఎరువులను దుక్కిలో వేయాలి.

నీటి యాజమాన్యం :

సోయాచిక్కుడు వర్షాధారపు పైరు, అవసరమైనప్పుడు

నీరు పెట్టినట్లయితే దిగుబడులు గణనీయంగా పెరుగుతాయి. ముఖ్యంగా మొక్క, మొలిచినప్పుడు, పూత, పట్టునటువంటి మరియు గింజ కట్టే దశల్లో నీటి తడులు అవసరం.

అంతరకృషి :

ఈ పైరును 35 రోజుల వయస్సు వరకు కలుపు బారి నుండి రక్షించాలి. దీనికిగాను మొదటిసారి 15-20 రోజుల మధ్య, రెండవసారి 30-35 రోజుల మధ్య అంతరకృషి ద్వారా కలుపును నివారించాలి. లేదా విత్తేందుకు ముందుగా 2 లీటర్ల బాసలినో కలుపు మందును 800 లీటర్ల నీటిలో కలిపి ఒక హెక్టారులో చల్లి భూమిని కలియదున్ని, కలుపు మొక్కల నుండి పైరును రక్షించుకోవచ్చు.

సస్యరక్షణ పురుగులు :

చిత్తపురుగు, ఆకురసం పీల్చు పురుగులు, ఆకుముడత పురుగు ప్రధానమైనవి.

చిత్తపురుగులు, ఆకురసం పీల్చు పురుగుల నివారణకు ఎసిఫేట్ 0.075 శాతం (1 గ్రా./1 లీ. నీరు) లేదా డైమిథోయేట్ 0.06 శాతం (2 మి.లీ./1 లీటరు నీరు) లేదా మోనోక్రోటోఫాస్ 0.05 శాతం (1.25 మి.లీ./1 లీటరు) మందునీటిని పిచికారీ చేయాలి.

ఆకుముడత పురుగు నివారణకు క్లోరిఫైరిఫాస్ 0.05 శాతం లేదా ఎకలెక్స్ 0.05 శాతం (2 మి.లీ. / 1 లీటరు నీరు) మందు నీటిని పిచికారీ చేయాలి.

తెగుళ్ళు :

ఆకుమచ్చ తెగులు, కుంకుమ తెగులు, బ్యాక్టీరియా ఆకుమచ్చ తెగులు మరియు మొజైక్ తెగులు ముఖ్యమైనవి.

ఆకుమచ్చ తెగులు నివారణకు మాంకోజెబ్ (డైథెనియమ్.45) 0.3 శాతం లేదా కార్బన్ డెజిమ్ 0.1 శాతం 10 రోజుల వ్యవధిలో అవసరాన్ని బట్టి రెండుసార్లు పిచికారీ చేయాలి.

కుంకుమ తెగులు నివారణకు మాంకోజెబ్ (డైథెనియమ్-45) 0.5 శాతం లేదా కెరాథెన్ 0.1 శాతం మందును వారం రోజుల వ్యవధిలో అవసరాన్ని బట్టి 2, 3 సార్లు పిచికారీ చేయాలి.

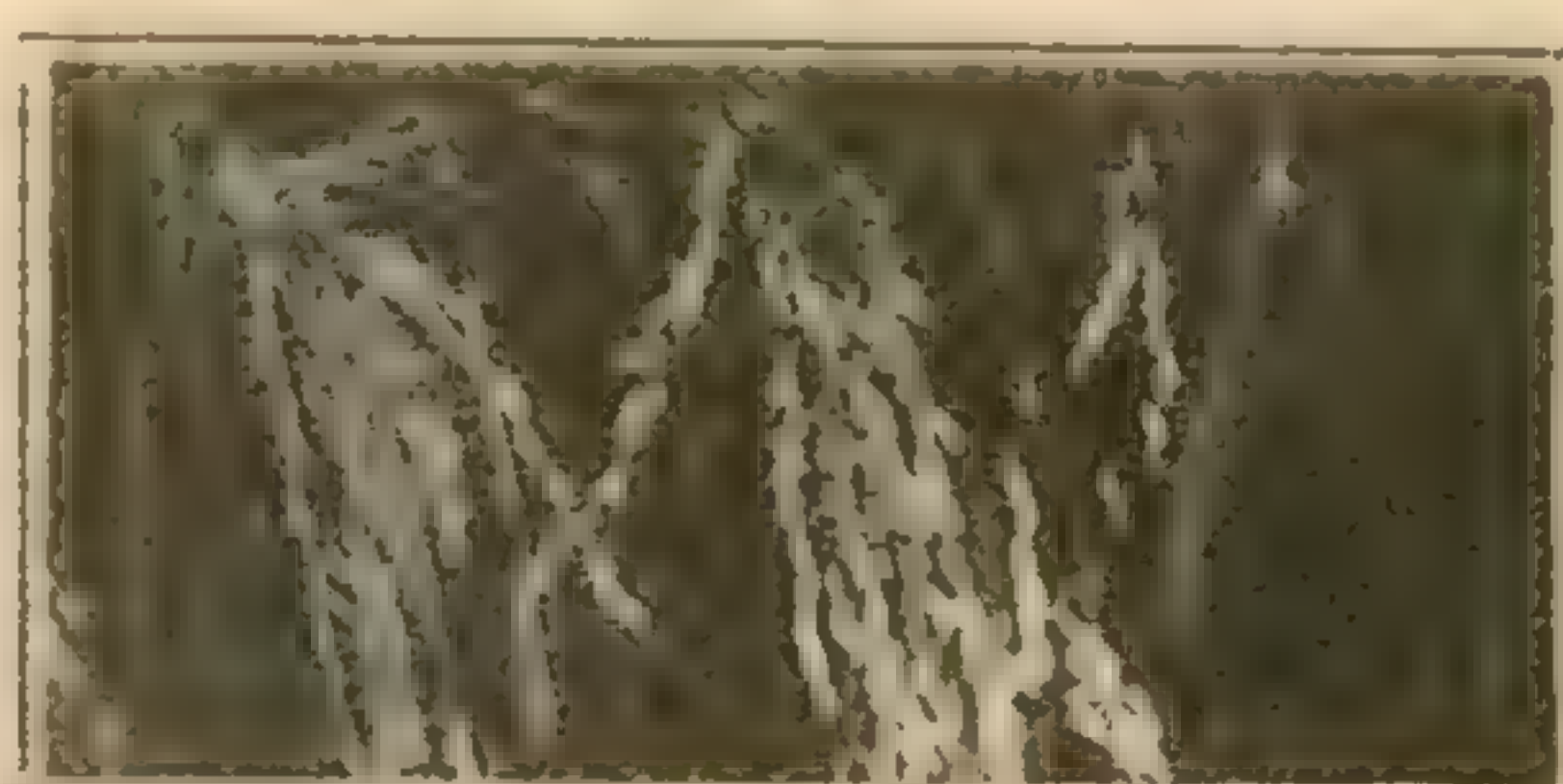
బ్యాక్టీరియా ఆకుమచ్చ తెగులు నివారణకు 2 గ్రాముల పోషామైసిన్ మందును 10 లీటర్ల నీటిలో కలిపి 2, 3 సార్లు 10 రోజుల వ్యవధిలో పిచికారీ చేయాలి.

మొజైక్ తెగులు నివారణకు ఎసిఫేట్ 10 మి.లీ. మందును 10 లీటర్ల నీటిలో కలిపి 2, 3 సార్లు పిచికారీ చేసి ఈ తెగులును వ్యాప్తి చేసే పురుగును నివారించవచ్చు.

**రైతున్నట్లకో
చీబావార్త!**

**ఇదిగో
అసలైన "ఐపిఎల్ పాటాష్"**

చీంతో అధిక దిగుబడి, సంపూర్ణ భూసార రక్షణ

**ఐపిఎల్ పాటాష్ వాడకం
వేరు శనగ పంటకు సరైన కానుక**

పాటాష్ వాడకంతో మొక్కలు ర్భవైన వేర్లు కలిగి ఐరునైన కాయలు, పుష్టికరమైన గింజలను మీ కందిస్తుంది. మొక్కకు నీటి ఎర్రడిని తట్టుకోనే శక్తి కలిగి, రోగనిరోధక శక్తి పెరిగి, ఆకుమచ్చ తెగులును నివారిస్తుంది. అత్యధిక శాతం నూనె, పిండి పదార్థాలు తయారయ్యేలా వాణ్యమైన వేరుశనగ దిగుబడిని మీ ముంగిట అందించడం భాయం!

**వేరు శనగ దుక్కిలో వాడండి
ఎకరాకి 50 కిలోల పాటాష్**

**పాటాష్ యూరియాల కలయిక
వరిపైరుకి వరాల కానుక**

పాటాష్ వాడకంతో వరి మొక్కల వేర్లు రోతుగా, బలంగా పెరిగి, త్వరగా నాటుకుంటాయి. పిలకలు లావుగా పెరిగి, మొక్కల కణజాలం గట్టిపడుతుంది. చలిని, నీటి ఎర్రడిని తట్టుకోనే శక్తి, చీడలను, వ్యాధులను ఎదుర్కోనే పటిమ కలిగిస్తుంది. బరువైన నిండు గింజలు, వాణ్యమైన వంట మిముంగిట భాయం!

**వరి నాటుముందర, పైరు మీద వాడండి
ఎకరాకి 50 కిలోల పాటాష్**

జాతికి వెన్నెముక రైతన్న - రైతన్నకు శ్రీరామరక్ష 'ఐపిఎల్ పాటాష్'

రైతు మొలకెత్తడానికి పైరు - పెరుగుదల

నూనె గింజల్లో వేరుశనగ చాలా ముఖ్యమైన పంట. నీటి వసతి గల ప్రాంతాల్లో వేరుశనగ సేద్యం చాలా లాభసాటి. కాని ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరాలుగా రబీ దిగుబడులు క్రమంగా తగ్గుతున్నాయని, వచ్చిన కాయల తూకం తగ్గి, తాలు (చొట్టకాయలు) ఎక్కువగా వస్తుందని రైతులు ఆందోళన పడుతున్నారు. ఈ సమయంలో ఈ క్రింది సూచనలు రబీలో వేరుశనగ సేద్యాన్ని లాభసాటి చేయడానికి సహాయపడతాయి.

అధిక దిగుబడికి సరైన రకాన్ని ఎన్నుకోవడం చాల ముఖ్యం. ఇప్పటి వరకు సాధారణంగా టియంవి-2 రకాన్ని ఎక్కువగా వాడుతున్నారు. దీనికి బదులుగా టిపిటి-1, 2 గుత్తి రకాలు నీటి ఎద్దడి వచ్చే ప్రాంతాలకు అనుకూలమైనవి. నీటి వసతిగల వర్షాధార ప్రాంతాలకు కదిరి-3, ఐసిజియస్-11, 44 మరియు జెయల్-24 అనుకూలమైనవిగా నిర్ధారించబడినవి. కదిరి -3, జెయల్-24 మరియు టిపిటి రకాలు 100 - 110 రోజులలో కోతకు వస్తాయి. ఇంకా ఐసిజియస్ రకాలు 125-130 రోజులలో వస్తాయి. జెయల్-11 రకం మొదలు కుళ్లు తెగులు తట్టుకుంటుంది. టిపిటి-1 - 2, టియంవి రకాలకు రబీలో 50 కిలోల వరకు విత్తనాలు అవసరం. నీటి వసతి ఉన్నప్పుడు 60 కిలోల వరకు విత్తనాలు కావాలి. జెయల్-24 రకం నీటి సాగుక్రింద 80 కిలోల వరకు వాడవచ్చును.

గింజ మొలకెత్తడానికి పైరు పెరుగుదలకు మంచి దుక్కి కావాలి. దుక్కి సరిగా లేకపోతే గింజమొలక బాగా రాక, వచ్చినా బాగా పెరగక, మరియు ఊడబెరకడం కూడా కష్టమవుతుంది. నేల పైపొర గట్టిపడే ప్రాంతాల్లో (ఇది ఎర్ర చలక భూముల్లో) సర్వసామాన్యం. వరి పొట్టు ఎకరానికి 2 టన్నుల వరకు నేలపై చల్లి మట్టిలో కలిసేలా గుంటక దంతెలతో తొలవచ్చు. ఇట్టి భూముల్లో దీనికి బదులుగా ఎకరానికి 2 టన్నులు పొడిచేసిన వేరుశనగ పొట్టును చల్లవచ్చు. ఎకరానికి 7-10 బండ్ల పశువుల ఎరువు కూడా

డా॥ ఎ. ప్రసాదరావు

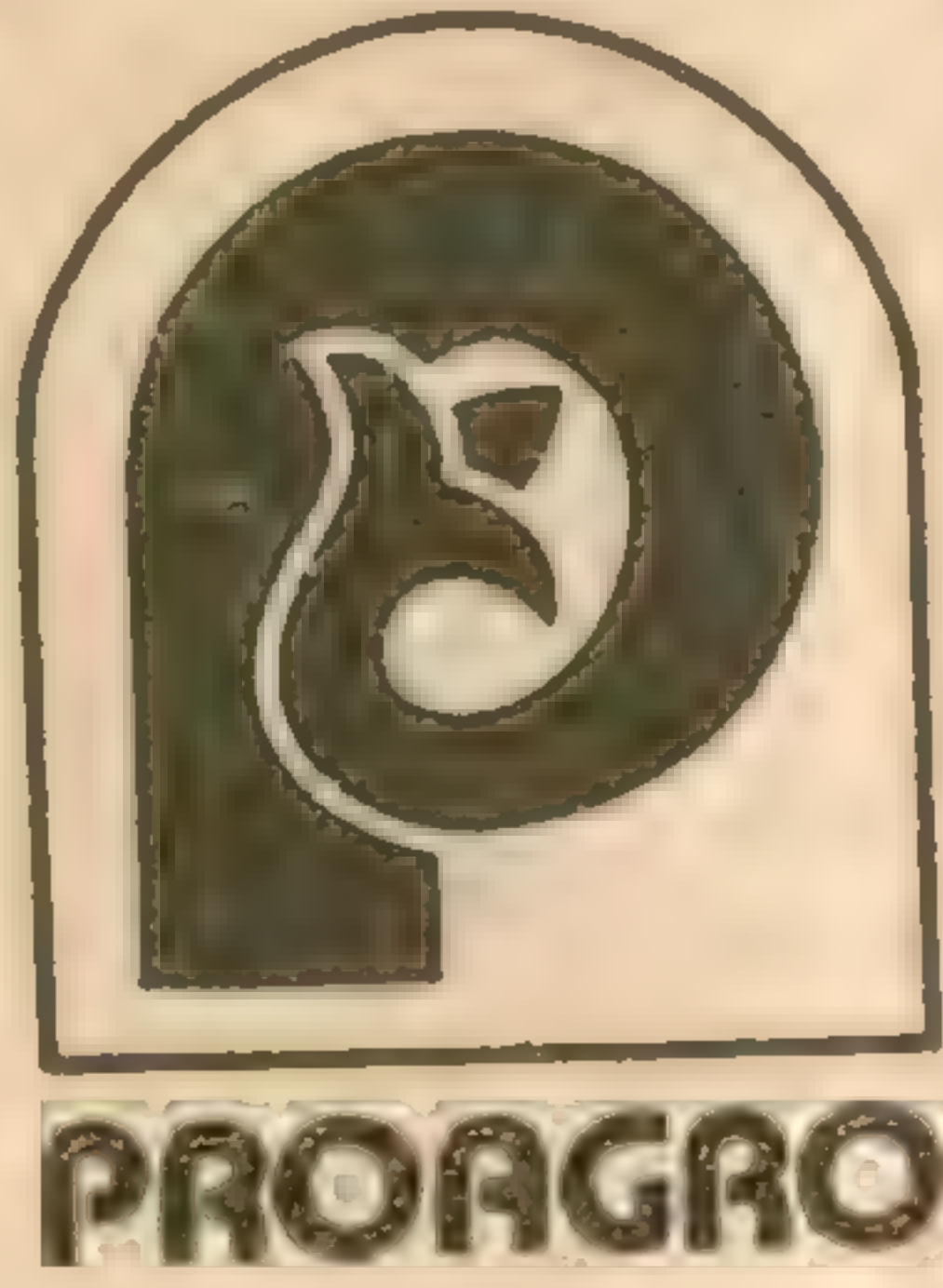
తొలాలి. దుక్కి బాగా పకేలా అవసరమయితే నాగలితో దున్నాలి. రోటోవీలర్ అనే పండ్ల చక్రాల గల దంతెతో పెళ్ల లేవకుండా మంచి దుక్కి వస్తుందని గమనించబడింది. పెళ్ల బాగా లేచే నేలల్లో ఈ పండ్ల దంతెను రెండు సార్లు తొలవచ్చు.

వేరుశనగ పైరు గాలిలోని నత్రజనిని తన వేరుపై ఉన్న బొడిపెల ద్వారా సంగ్రహించి వినియోగించుకోగలదు. అందువల్ల ఇతర పైర్లవలె వేరుశనగకు అంతగా నత్రజని అవసరం లేదు. నూచించిన మోతాదు కంటే ఎక్కువ నత్రజని వేసినప్పుడు కాపు కాయదు. అందువల్ల నీటి వసతి ఉన్న ప్రాంతాల్లో ఎకరానికి 12 కిలోలకు సమానమైన నత్రజని సరిపోతుంది. ఇదే వర్షాధారం క్రింద 8 కిలోల వరకే వేయాలి. ఈ నత్రజనిని పైరు వేసేటప్పుడు మాత్రమే వేయాలి. తర్వాత వేయకూడదు. నత్రజనితో పాటు పైరు చేసేటప్పుడు 16 కిలోల సమానమైన భాస్వరం ఎరువు (100 కిలోల నూపర్ ఫాస్ఫేట్) సరిపోతుంది. భాస్వరం ఎరువును నూపర్ ఫాస్ఫేట్ ద్వారా వేయడం మంచిది. నూపర్ ఫాస్ఫేట్ లేనప్పుడు మాత్రమే కాంప్లెక్స్ ఎరువు వేయాలి. 20 కిలోల సమానమైన పొటాష్ వేయాలి. పొటాష్ వేయక పొయినట్లయితే గింజ తాలు (చొట్ట) పోతుంది. పొటాష్ను మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ ద్వారా వేయవచ్చు. నాగార్జున సాగర్ క్రింద నత్రజని మందును 16 కిలోల వరకు, భాస్వరం మొదలగు 25 కిలోల వరకు పొటాష్ మందును 25 కిలోల వరకు పెంచవచ్చు.

వేరుశనగలో బొడిపెలు బాగా పెరగటానికి విత్తనాలు రైజోబియం కల్చర్ కలపాలి. రైజోబియం కల్చర్ ధర చాల తక్కువ. ఒక్క ప్యాకెట్ ఒక ఎకరానికి సరిపోతుంది. ప్యాకెట్ కొనేటప్పుడు వేరుశనగ సంబంధిత, గడువు తేది దాటని ప్యాకెట్ను కొనాలి. రైజోబియం కల్చర్ను విత్తనాలతో కలపటానికి 1/2 లీటరు నీటిలో 50 గ్రా. బెల్లాన్ని కలిపి మరిగేంత వరకు వేడిచేసి, నీటిని చల్లబరచి ప్యాకెట్లోని మొత్తం కల్చర్ను కలపాలి. ఇలా కలిపిన

పరిశోధన నిర్వహిస్తున్న సంస్థ

మిగిలిపోయింది

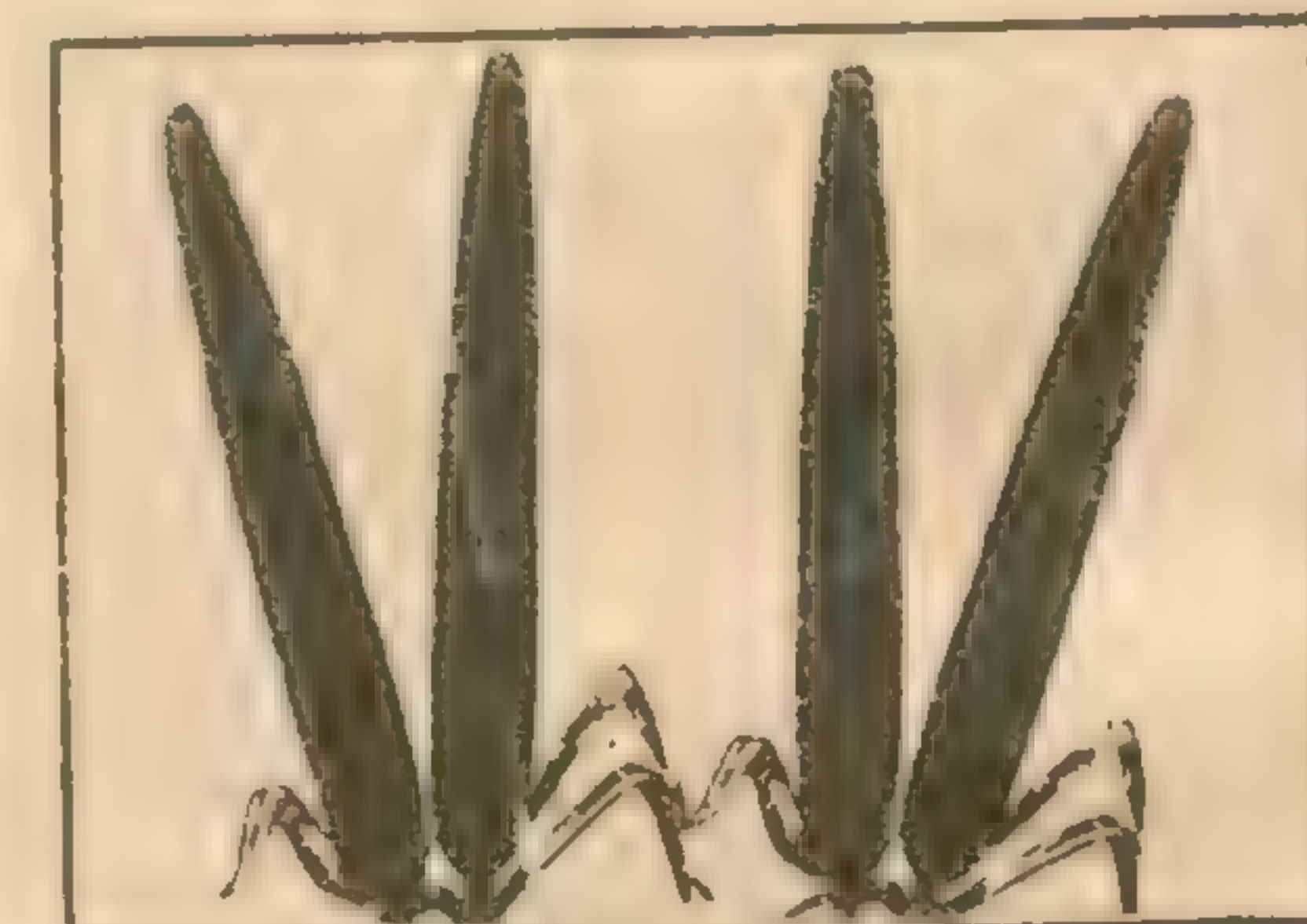

విత్తనమంటే విత్తనమే. అది పెరిగి పెద్ద వృక్షంగా మారుతుంది. ప్రత్యుత్పాదక పరిశోధన కొత్తమార్గం చూపేవరకు అది విత్తనాలు ఉత్పత్తి చేస్తూనే ఉంటుంది. భిన్న జననం ద్వారా, విత్తనాల మాలిక శక్తి పెంచబడినది.

ప్రో అగ్రో అయిన మేము మాలికాభివృద్ధి ద్వారా చక్కటి సంకరజాతి విత్తనాలు అంటే కార్నె పెర్లమిలైట్, సోర్గం, నన్ ఘవర్, రైస్, వెజిటబుల్స్, అయిల్ సీడ్స్ ఉత్పాదక శక్తిని పెంపొందిస్తాం. రైతు తన పంట దిగుబడులు మెరుగువరుచుకోడానికి, ఉన్నత జీవితాన్ని పెంపొందించుకునేందుకు ఈ శక్తిని వారి సేవలో ఉంచుతాం. ఆ విధంగా వారు ఆర్థిక అవరోధాలు ఛేదించుకోగలుగుతారు.

ఇంత విస్తృతమయిన ఉత్పత్తి, వాణిజ్య కార్యకలాపాలున్నప్పుడు ఎవరయినా రాజీవడగలరా?

నాణ్యత విషయంలో మేము రాజీవడం

ప్రో అగ్రో సీడ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

A-311, అన్నాల్ చాంబర్స్ - 1, 3, భిఖాయజి

కామాపేస్, న్యూఢిల్లీ - 110 066

ఫోన్: 674120, 601650, 6885082 ఫాక్స్ (91) (11) 6872084

ప్రో అగ్రో సీడ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

8-1-39, టాలివాక, హైదరాబాద్ - 500 008

ఫోన్: 253759, 253129, 253522

ఫాక్స్ (91) (040) 253029

కల్చర్ మిశ్రమాన్ని ఎకరానికి సరిపడిన విత్తనాలను చల్లి కల్చర్ మొత్తం విత్తనాలలో కలిపేలా జాగ్రత్తగా కలపాలి. తర్వాత విత్తనాల్ని నీడలో ఆరనిచ్చి చేలో వేయాలి.

తేలికపాటి భూముల్లో అక్కడక్కడ పైర్లలో గంధక లోపాలు వస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా వేరుశనగలాంటి నూనె గింజల పైర్లకు ఇది అవసరం. వివిధ ప్రాంతాల్లో ఎకరానికి 200 కిలోల జిప్సమ్ మొదట పూత పూసే ముందు సాళ్ల మధ్య వేసి దంతెత్తు దున్నితే అధిక దిగుబడి వస్తుందని గమనించబడింది. అందువల్ల రబీ వేరుశనగకు ముఖ్యంగా పాస్పరస్ను, సూపర్ పాస్పేట్ ద్వారా వేయని రైతులు ఎకరానికి 200 కిలోల జిప్సమ్ను తప్పక వాడాలి.

వేరుశనగకు జింక్ లోపం కూడా విస్తారంగా కనిపిస్తుంది. దుక్కిలో ఎకరానికి 10 కిలోల జిప్సం 3 పైర్లకో సారి వాడి పైరులో జిప్సం లోపాన్ని సవరించుకోవచ్చు. ఒకవేళ పైరువేయు సమయంలో జింక్ నల్మేట్ అందుబాటులో లేనట్లయితే తర్వాతనైనా 0.5% ద్రావణాన్ని లేదా చిలామిన్ ద్రావణాన్ని రెండుసార్లు వారం వ్యవధిలో

స్ప్రే చేయాలి.

రబీ వేరుశనగలో ఇనుములోపం సర్వ సామాన్యం. ఇది ముఖ్యంగా సున్నం ఎక్కువగా ఉన్న భూముల్లో వస్తుంది, నల్లరేగడి భూముల్లో కూడా కనపడుతుంది. ఈ లోపాన్ని గుర్తించడం చాలా తేలిక. లేత ఆకులు తమ ఆకువచ్చరంగు కోల్పోయి తెల్లగాగాని, పసుపుగా గాని మారతాయి. వర్షం పడినపుడు దీని తీవ్రత తగ్గుతుంది. ఒకవేళ నీరు కడితే పై గుణాలు ఉధృతంగా కనిపిస్తాయి. ఈ లోపాన్ని సవరించడానికి ప్రతి లీటరు నీటికి 5 గ్రా. అన్నభేది (ఐరన్ సల్ఫేట్) లో 1 గ్రా. సిట్రిక్ ఆమ్లము లేదా నిమ్మరసం కలిపి 40-45 రోజుల కొకసారి పంటపై స్ప్రే చేయాలి. ఒకవేళ ఇనుపధాతు లోపం ఇంతకన్నా ముందు కనపడితే ముందుగా స్ప్రే చేయాలి. 10రోజుల వ్యవధిలో 2, 3 సార్లు స్ప్రే చేయాలి. ఏటవాలుగా ఉన్న భూముల్లో నీరు నిల్వకుండా జాగ్రత్త తీసుకోవాలి.

వేరుశనగ దిగుబడిలో నీటి యాజమాన్యం చాలా ప్రధానమైంది. అవసరం ఉన్నపుడు నీరు కట్టాలి. మొదటి (తరువాయి 2-4)

రాయ్ల పరిశ్రమ - ఎదురౌతున్న సమస్యలు

కేంద్ర ప్రభుత్వ నూతన ఆర్థిక విధానాల్లో భాగంగా వ్యవసాయ విధానంలో కూడా మార్పువచ్చింది. దేశ ఆవసరాలకుగాక, ఎగుమతికోసం ఉత్పత్తి చేయమనే నినాదం వస్తున్నది. ఈ మార్పు ప్రధానంగా తీరంలో రొయ్యల, చేపల పర్శిమ విస్తరణకు తోడ్పడుతున్నది.

రొయ్యల పెంపకానికి అవసరమైన బ్రాకిష్ వాటర్ లభించే భూమి ఇతర రాష్ట్రాల కన్నా మన రాష్ట్రంలోనే ఎక్కువ. ఒక అంచనా ప్రకారం 3 లక్షల 75 వేల ఎకరాల భూమి దీనికి అనువుగా వున్నది. ఇందులో లక్ష 40 వేల ఎకరాలు ఇప్పటికే రొయ్యల చెరువుల క్రింద మారిపోయింది. ఇంకా విస్తరిస్తూనే వుంది. ఈ రంగంలో ప్రధానంగా బడా పెట్టుబడిదార్లు ప్రవేశిస్తున్నారు. మాగాణి భూములు కూడా చెరువులు క్రింద మారిపోతున్నాయి. రొయ్యల్ని విదేశాలకు ఎగుమతి చేసి కొట్ల రూపాయల విదేశీమారక ద్రవ్యాన్ని సంపాదిస్తున్నారు.

ఈ పరిశ్రమ విస్తరణ వలన వస్తున్న ప్రతికూల ఫలితాలు :

- పేద రైతుల పెట్టుబడిదారులకు భూములను తెగన ముక్కుకుంటున్నారు. తద్వారా భూమిలేని వారి సంఖ్య పెరుగు

తుంది.

- బ్రాకిష్ వాటర్ వలన ఉప్పునీరు ప్రవేశిస్తుంది. సముద్ర తీరగ్రామాల్లో మంచినీరే కరువౌతుంది.
- పరిసర ప్రాంతాలు కలుషితమౌతున్నాయి.
- స్త్రీలకు పనిలేకుండా పోతుంది.
- విదేశీ వ్యాపారపాత్తుతో సంస్కృతి కూడా కలుషితమౌతున్నది. క్షుద్ర సంస్కృతి, మత్తుమందు వాడకం హింస పెరుగు తుంది.
- సముద్రాన్ని నమ్ముకొని బ్రతుకుతున్న జాలర్లు వృత్తి కోల్పోతారు. తమ స్వాతంత్ర్యాన్ని ఫణంగాపెట్టి మరొక యజమాని వద్ద కూలీలుగా బ్రతుకుసాగించాలి.
- అహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిపడిపోతుంది.

ఈ పరిణామాలు భారతదేశపు భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దుతాయా? తాత్కాలిక లాభాలకు ప్రలోభపడితే మన భవిష్యత్ నరకమౌతుంది.

అలోచించండి! నూతన విధానాలు ఎవరి కోసం?

అక్టోబర్ మొదటి వారంలో “పాడి పరిశ్రమపై చర్చాగోష్టి” హైదరాబాద్ లో జరపాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం రాష్ట్ర కార్యవర్గ సమావేశం నిర్ణయించింది. పాడి పరిశ్రమలలో ఎదురౌతున్న సమస్యలు, వాటికి పరిష్కార మార్గాలను కనుగొనేందుకు రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ వి. శ్రీనివాసరావు కన్వీనర్ గా ఒకసబ్ కమిటీని నియమించింది. ఇందులో శ్రీయుతులు తాళం సూర్యనారాయణమూర్తి (ప॥ గోదావరి), శ్రీమతి జోయా (కృష్ణా), ఆవుల ఆంజనేయులు (గుంటూరు), ఎన్. రంగారావు (ప్రకాశం), పాలిచర్ల వెంకురెడ్డి (నెల్లూరు), నూడి కృష్ణారెడ్డి (వరంగల్), బి. చంద్రారెడ్డి (నల్లగొండ) సభ్యులుగా వున్నారు. రాష్ట్ర మహిళా సంఘం నాయకులను కూడా ఆహ్వానించాలని నిర్ణయించబడింది. వర్క్ షాప్ (చర్చా గోష్టి) కన్నాముండే వీరు సమావేశమై చర్చా పత్రాన్ని తయారుచేస్తారు. ఈ రంగంలో నిష్ణాతులైన ప్రముఖులు ఈ గోష్టికి అతిథులుగా ఆహ్వానించబడతారు.

ఈ వర్క్ షాపు చర్చించబడే అంశాలకు ప్రాతిపదిక : ఒకటి : వినియోగదారులకు ధరపెంచకుండానే ఉత్పత్తి దారులకు అదనపు ధర చెల్లించడం ఎలా ? రెండు : జిల్లా డైరీలను లాభసాటిగా నడపడమెలా ? భారతీయ వ్యవసాయానికి పశుపాషణ వెన్నుముకగా భావించవచ్చు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, మార్కెట్ ఒడుదుడుకులు వచ్చి రైతులు నష్టాల్లో మునిగిపోతున్నప్పుడు ‘పాడి’ రైతుల్ని ఆదుకున్నది. పేదరికం వలన పాషకాహార లోపంతో బాధపడే కుటుంబాలకు, శాఖాహారులకు పాలు ఆహారంగా పనిచేస్తున్నది. దీనిపై పేద, మధ్య తరగతి రైతాంగం, అందులోనూ మహిళలు అధికంగా ఆధారపడివున్నారు.

పశుసంపదలో మన దేశం అగ్రగామిగా వున్నది. పశు బలం ఎక్కువ. కాని పాల ఉత్పత్తిలో బాగా వెనుక బడివున్నాము. మన దేశంలో ఆవు ఒక్క ఈతకు సగటున 170 కిలోగ్రాముల పాలిస్తుండగా అదేపాశ్చాత్య దేశాలలో 4000 కిలోగ్రాములిస్తున్నాయి. మనిషికి సగటున రోజుకి 240 గ్రాముల పాలు అవసరం కాగా మనదేశంలో 1950లో తలసరి పాలవినియోగం 132 గ్రాములుండగా అది 1970కి 107 గ్రా. లకు పడిపోయింది. ఈ మధ్య కాలంలో పెరిగిన ఉత్పత్తి వలన ఇది 173 గ్రా. లకు పుంజుకున్నది. అయినా ఇది కూడా తక్కువే. ఎన్ని స్కీములు పెట్టినా ప్రభుత్వం పాల ఉత్పత్తిని పెంచలేకున్నది. ఇప్పుడు నూతన ఆర్థిక విధానాల

పుణ్యమంటూ ఆ కొద్దిపాటి అదరువు కూడ దెబ్బతిన బోతున్నది.

మన రాష్ట్రంలో 14 జిల్లాల నుండి డైరీల ద్వారా పాలసేకరణ జరుగుతున్నది. ఇవి సగటున రోజుకి 8.4 లక్షల లీటర్లు ప్రాక్యూర్ చేస్తున్నవి. ఒకటి రెండు డైరీలు తప్ప అన్ని నష్టాల్లోనే నడుస్తున్నాయి. ఇందుకు ప్రధాన కారణం అవినీతి. ఇప్పుడు సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలతో బహుళజాతి కంపెనీలు ఈ రంగంలో ప్రవేశిస్తున్నాయి. మొలాసిస్ ను డీ-కంట్రోలు చేయడం వలన దాణా ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. పంటల విధానంలో వస్తున్న మార్పుల వలన పచ్చిమేత కూడా

కరువౌతుంది. అధిక పెట్టుబడి పెట్టి వాటిని పోషిస్తే వచ్చే ఆదాయం చాలక నష్టపో వాల్సివస్తుంది. అప్పుడు మొత్తం పాడి పరిశ్రమ మూలన పడుతుంది. అప్పుడు

రైతుల స్థానాన్ని వ్యాపారస్తులు అక్రమిస్తారు. ఫారమ్స్ నడుపుకునే వాళ్ళే లాభపడతారు.

కాబట్టి ఈ అంశాలన్నింటినీ కూలంకషంగా చర్చించి కొన్ని నిర్ధారణలకు రావడానికి ఈ చర్చగోష్టి ఉపయోగపడుతుంది. రైతు సోదరులు, ఉత్పత్తిదారుల సంఘాలు దీన్ని జయప్రదం చేయాలి.

సోతినే ఆర్థిక విధానాలు, గాట్ ఓష్టంచానికి వ్యతిరేకంగా సెప్టెంబర్ 29 జనరల్ సమ్మె హార్తాకను బలపరచండి!

రెండు ప్రజాసంఘాల ఆధ్వర్యాన జూన్ 21న ఢిల్లీలో సదస్సు జరిగింది. రవేల మంది హాజరైన ఈ సదస్సులో చాలి త్రాత్తక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. తొలి దశ కార్యక్రమంగా ఆగస్టు 2 నుండి 9 వరకు ప్రచార కార్యక్రమం ముగిసింది. 9వ తేది మన రాష్ట్రంలో రైతు, వ్యయసాయ కార్మిక సంఘాల ఆధ్వర్యాన ర్యాలీలు నిర్వహించబడ్డాయి. తదుపరి దశగా సెప్టెంబర్ 20న రైల్ రోడ్, 27న కాగడాల ప్రదర్శన, 29న జనరల్ సమ్మె, హార్తాకకు పిలుపు నివ్వబడింది. కావున రైతు సంఘం శాఖలన్నీ కదలి ఇతర ప్రజా సంఘాలతో కలిసి పై కార్యక్రమాలను జయప్రదం చేయాలని విజ్ఞప్తి చేయడమైనది.

శ్రేష్ఠమైన పేలాల మొక్కజొన్న రకము - అంబర్పాప్ కార్న్

డా॥ ఇ. సత్యనారాయణ

మొక్కజొన్న పరిశోధనా కేంద్రము, అంబర్పేట్, హైదరాబాద్-13.

రకాలకంటే రెండు లేదా మూడు రెట్లు అధికంగా ఉంటుంది కావున రైతుకు లాభము చేకూర్చగలదు.

ముఖ్య జన్యు లక్షణములు

మొక్కలు భూసారాన్ని బట్టి నుమారు 185 సెం.మీ. ఎత్తువరకు పెరిగి కాండము పై రెండు నుండి మూడు కండెలు వస్తాయి. మగ పుష్పగుచ్ఛముల తొడిమలు ఆకు వచ్చు రంగులోను, ఆడపుష్పములు పీచు రంగు (సిల్క్) ఎరుపు గాను విత్తనములు చిన్నవిగా, గుండ్రముగా ఒక విధమైన మెరుపుతో లేత పసుపు నారింజ మిశ్రమ రంగులో ఉంటాయి. ఈ రకము పూత దశ చేరుటకు 60-65 రోజులు, కోతదశ చేరుటకు 90-100 రోజులు పడుతుంది. నగటు హెక్టారు దిగుబడి నుమారు 2500 కీ.గ్రా. ఇవ్వగల ఈ రకము ఆకు మాడు తెగులు, కాండము తొలుచు వురుగులను కొంత వరకు నిరోధించగలదు. కండెలు తీసిన మొక్కలు ఆకువచ్చగా ఉండుట వలన మంచి పశుగ్రాసంగా కూడ ఈ రకం ఉపయోగపడుతుంది.

మీన రాష్ట్రములోని అన్ని ముఖ్యవట్టణాలలో పేలాల మొక్కజొన్న రకము అంబర్పాప్ కార్న్ పండింపబడి చిన్న పిల్లలు ఇష్టపడు పేలాల ప్యాకెట్లుగా మార్చబడి అన్ని జన కూడలి ప్రదేశములలో అమ్ముబడుచున్నది. ఈ ప్రత్యేక రకము మొక్క ఎండిన గింజలు కాగిన బాణిలిలో కొద్దిగా వేసిన నూనెలో వేసినచో విత్తనాలు పరిమాణము నుమారుగా ఎనిమిదింతలై శ్రేష్ఠమైన పేలాలుగా తయారు కాగలవు. ఈ రకము మన రాష్ట్రములోనే గాక దేశములోని అన్ని రాష్ట్రములలో నీటి సాగు క్రింద పండింపబడుచున్నది.

ఈ వంగడములోని విత్తనములలో చాలా తక్కువ శాతం మెత్తటి పిండిపదార్థము బీజాన్ని చుట్టి ఉండి మిగతా విత్తన భాగమంతా గట్టి పిండిపదార్థముతో కూడి ఉంటుంది. ఈ గింజలను వేడి చేసినపుడు పిండి పదార్థములలోను గింజలలోని పొరలలోను ఒత్తిడి పెరిగి గింజ పగిలి పదార్థముల పరిమాణం బాగా పెరిగి శ్రేష్ఠమైన పేలాలు తయారుకాగలవు. ఇలాంటి జన్యు గుణము సాధారణ మొక్కజొన్న విత్తనములలో ఉండదు. ఈ రకము కూడ స్వల్పకాలిక వంగడము కావున రైతులు పలుపంటల కార్యక్రమములోను అంతర పంటల కార్యక్రమములోను పైరు చేసికొనవచ్చును. నగటు హెక్టారు దిగుబడి సాధారణ రకాలకంటే తక్కువగా వచ్చినను విత్తనముల ధర సాధారణ

అమ్మదండని నస్యరక్షణ

సరైన నస్యరక్షణ చర్యలు తగు సమయంలో తీసుకోనట్లయితే అముదం పైరు పూర్తిగా నష్టపోవల్సిన పరిస్థితులు వస్తాయి. నామాల పురుగు లేదా దాసరి పురుగు కొన్ని సందర్భాలలో అతి తీవ్రంగా ఉధృత రూపంలో వచ్చి పైరు పూర్తిగా నష్టపోవచ్చు. ఈ పురుగు అగస్టు, నవంబర్ మాసాల్లో బాగా ఉధృతంగా రావచ్చు. ఈ పురుగు తాకిడి వల్ల ఆకులు, రెమ్మలు పూర్తిగా తనివేయబడి తిరిగి విత్తనం వేసే పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చు. ఈ నామాల పురుగు ఉధృతి బారి నుండి తట్టుకోవడానికి సాధ్యమైనంత త్వరలో పైరు వేయాలి. జూలై ఆఖరు వరకు మాత్రమే సేద్యం చేయవచ్చు. ఆలస్యం అయినకొద్దీ నామాల పురుగు ప్రమాదం ఎక్కువ అవుతుంది. నామాల పురుగు ఆశించి నపుడు దానిని ఎండోసల్ఫాన్ 35% మందును, ప్రతి లీటరు నీటికి 2మి.లీ. మందును కలిపి గాని, లేదా 50% కార్బరిల్ పొడిని ప్రతి లీటరుకు 3 గ్రా. కలిపి గాని లేదా మోనోక్రోటో ఫాస్ 40% మందును ప్రతి లీటరు నీటికి 2 మి.లీ.

మందును కలిపి గాని స్ప్రే చేసి నియంత్రణ చేయవచ్చు. ఈ పైరుపై అకుమచ్చ తెగులు కూడా ఉధృతంగా రావచ్చు. ఈతెగులు సోకిన ఆకులు క్రమంగా పూర్తిగా ఎండిపోతాయి. ఈ తెగులు నివారణకు డైథేన్ (యం) 45 మందును ప్రతి లీటరుకు 2 గ్రా. పొడిని కలిపి స్ప్రే చేయాలి. ఎకరానికి 400 లీ. ద్రావణం అవసరం అవుతుంది. అంటే ఎకరానికి 800 గ్రా. పొడి అవసరం. పైరు బాగా పెరిగితే మందు కాస్త ఎక్కువ అవసరం అవుతుంది.

అముదం పంట పలు మార్లు కోతకు వస్తుంది. 3, 4 సార్లు కాయ ఏరవల్సి వస్తుంది. ప్రతీసారి కోసిన కాయను బాగా ఎండబెట్టి, కట్టెలతో కొట్టి కాని యంత్రము లో గాని గింజలను వేరుచేయవచ్చు. గింజలు నిలవ ఉంచినపుడు కీటకాల వల్ల ఎక్కువ నష్టం. అందువల్ల ఎండిన గింజలు సంచలలో గాని, డబ్బాలలో గాని పోసి నిల్వ ఉంచుకొని మార్కెట్ రేటు అనుకూలంగా వున్నపుడు అమ్ముకోవాలి.

నగనగా ఒక అడవి.

ఆ అడవిలో 7 మృగ రాజులు సమావేశమై వున్నాయి. అందులో ఓ మహారాజు లేచినిలబడి ఉపన్యసిస్తున్నాడు. దీని ఒంటినిండా నక్షత్రాలే. లెక్కపెడితే ఓ యాభై వుండొచ్చు. అవి వుట్టుకతో వచ్చినవికావు. వ్రవంచాన్ని జయించబోతున్నానని చెప్పడానికి చిహ్నంగా అనక్షత్రాలు పెట్టుకున్నదట.

“మితృలారా! నేడీ అడవిలో మనకు ఎదురులేదు. నిన్నటి దాకా మన పెత్తనాన్ని సవాలు చేసిన ఎర్రగడ్డ మృగరాజు ఓడిపోయింది. దాని స్థానంలో వచ్చిన పచ్చమృగం మన క్యాంపులో చేరింది. ఇదిగో ఇప్పుడది మన మీటింగు గదికి కాపలాకాస్తున్నది.

‘దీన్ని కూడా మన గ్రూపులో చేర్చుకుంటేపోలా? మున్నుండు ఏ ప్రమాదమూ రాకుండా పోతుందికదా!’ మృగరాజు మధ్యలో కలుగజేసుకొని..

“నో.... నో... దీని రాజ్యం ఇంకా మన క్రిందకు రాలేదు. ఆ రాజ్యంలోని జంతువులన్నీ దీని పెత్తనానికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేస్తున్నాయి.

“ఏం చేద్దాం? అంటూ ప్రశ్నించి తానేసమాధానం కూడా చెప్పింది. “ఎర్ర గడ్డ మృగరాజు పలుకుబడి వ్రవంచ మంతా పాకివున్నది. దీన్ని మనం తుడిచిపెట్టాలి. ముఖ్యంగా బక్కచిక్కిన జంతువులున్న రాజ్యాలన్నింటికీ మన కాళ్ళ క్రిందకు తెచ్చుకుంటేనే అది సాధ్యం....”

“అవును. అందుకొక్కటి మార్గం. వాళ్ళ గులకు చుట్టుకన్న కంటెల్లి వాళ్ళ చేతనే పీకేయించి రక్షణ లేకుండా చేయాలి. అప్పుడు మనం స్వేచ్ఛగా ఆరగించ వచ్చు...

“అవునవును. మనకు స్వేచ్ఛ కావాలంటే ప్రాణంలేని ఆ పేద జంతువులకు కూడా స్వేచ్ఛ కావాలి. అందుకే మన నినాదం స్వేచ్ఛ...”

“స్వేచ్ఛ జిందాబాద్”

“స్వేచ్ఛ వర్ణిల్లాలి” వంటి నినాదాలతో ఆ అడవంతా మోగిపోయింది. వీల్చిబిక్కి జంతువులన్నీ భయపడిపారిపోతున్నాయి.

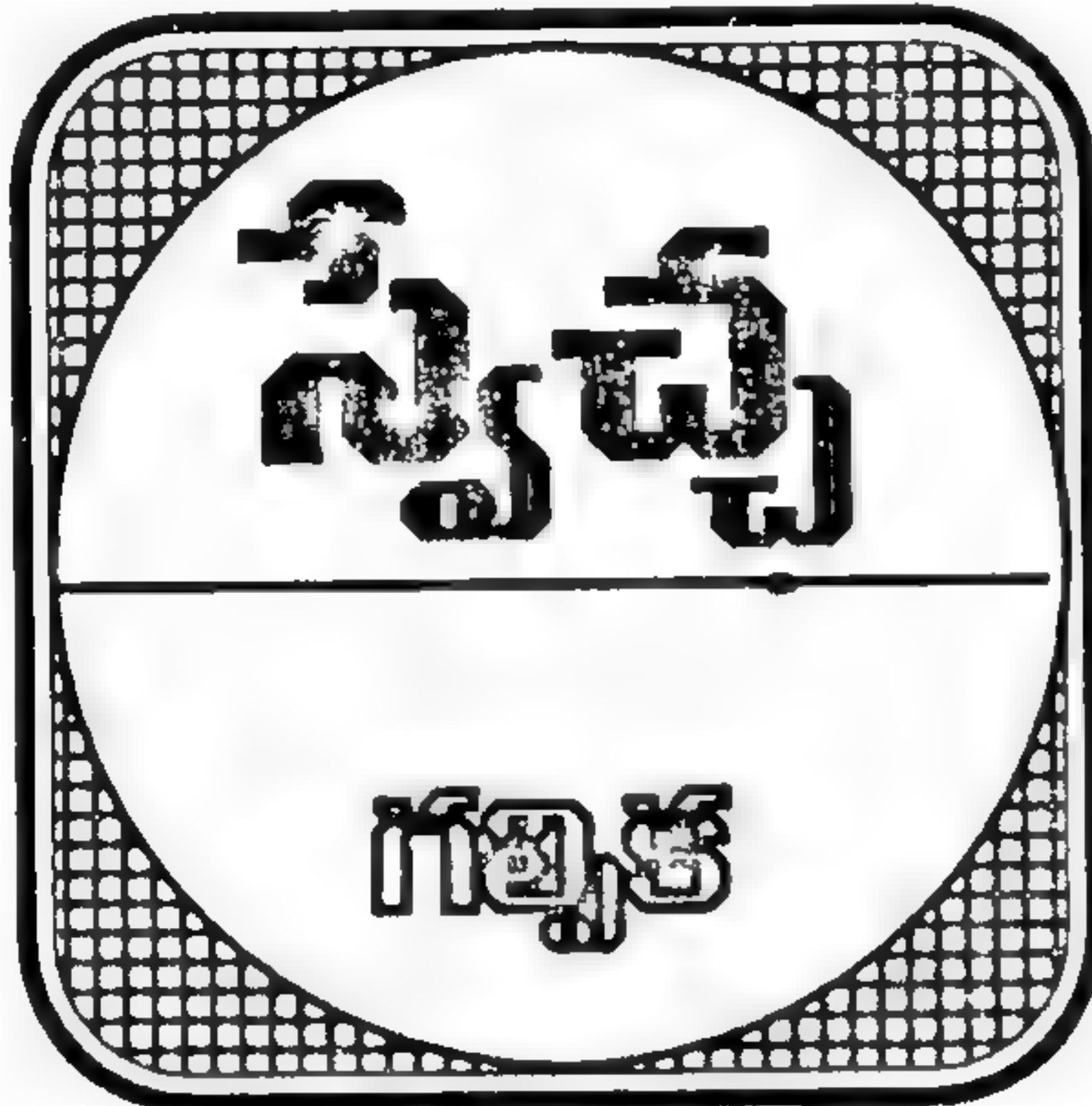
00 00

“మే... మే అంటూ ఓ మేకల గుంపు అడవిలో తిరుగుతున్నది. వాటి కాపలాదారు ఓ కర్ర పట్టుకొని చుట్టకాల్చుకుంటూ “హేయ్... హేయ్.. అంటూ తిప్పుతూ మేపుతున్నాడు. ఆ మేకలే అతని జీవనాధారం.

చీకటి పడగానే మేకలన్నింటిని కంచెలోకి తోలి తనకు తోడొచ్చిన కుక్క కు ఓ ముద్దేసి హాయిగా ఓ కుక్క మంచంలో కూలబడ్డాడు. ఇంతలో దూరం నుండి మాటలు వినపడ సాగాయి.

00 00 00

రెండు వులులు రంగంలో ప్రవేశించాయి. పెద్దది వేటగాడి వేషం వేసింది. నెత్తిమీద టాపీపై నక్షత్రాలు

యస్సారావు

మెరిసిపోతున్నాయి. చేతిలో వేట తుపాకి, చిన్నది మేకతోలు కప్పుకొని నవ్వుతూ “మే.. అంటూ వేటగాడ్ని అనుసరించింది.

00 00 00

“ఏమోయ్! కాపరీ ఏంచేస్తున్నావ్! చక్కగా మేకల్ని కాస్తున్నావులా వుండే.. గుడ్ బోయ్. ఇదే మా రాజ్యంలో అయితే మేకల్ని ఇలా బంధిస్తారా? నీలాగా కుక్క మంచంలో కూలబడతారా? నో....” అతని వాగ్దాటికి మన కాపరి తట్టుకోలేక పోతున్నాడు.

“చూడవోయ్ ఈ మేకపిల్లనాకు అడవిలో దొరికింది. పాపం పిల్లది గదా చంపడదుకులే అనుకొని తోలుకొస్తున్నా. ఇదిగో ఈ లోపల నువ్వు దొరికావు. చూడు దీన్ని నువ్వుచేసుకో, నాకేమీ ఇవ్వద్దులే...” అంటూ ఆ పిల్లను గుంపు లోకి తోసేశాడు. లోపల మేకల సమావేశం జరిపింది కొత్తగా వచ్చిన పిల్ల.

“మేక సోదరులారా! మీరెంత అమాయకులు. ఇక్కడ కట్టుకొని కూర్చున్నారు. మనం జంతువులంకామా? ఆ పులులు సింహలేనా జంతువులు. అపాటి శక్తిమనకులేదా? మనం కూడా వీటితో పాటివడిహాయిగా అడవిలో విహారం చేద్దాం! దొరికనంత తిందాము. నామాట వినండి. రండి బయటకు పోదాం....”

బయట వేటగాడు కావరికిలా బోధిస్తున్నాడు.

“చూడవోయ్”

“అయ్... దొరా!”

“నేవెంత అమాయకుడివయ్యా! ఈ అడవి మూర్ఖపు అడవి కాదు మారి పోయింది. చూశావా ఆ ఎర్రగడ్డ పులి అదిలేదిప్పుడు. నీకేం భయం లేదు. ఇదిగో నా చేతిలో తుపాకి చూశావా. దీని అవసరం కూడా లేదు. అందుకే నీవు ఆ కర్రను పారేశెయ్. నీ మేకల్ని అడవిలో అడుతూ పాడుతూ తిప్పుకో. రాత్రిపూట మజాగా వుంటది అడవి. మేకలు బాగా తిని బరువు పెరుగుతాయి. నీకు మంచి రేటు వస్తుంది. ఎక్కువ పాలిస్తాయి. ఒక్కోమేక డజను పిల్లల్ని పెట్టుద్ది. మేకలకు ఎంత గిరాకీ అనుకున్నావ్ మార్కెట్లో..... నీదశే తిరుగుద్దీచూడు.

“అయ్... అలాగండీ... మరి పులులు, తోడేళ్ళు”.

“వాటిని మరచిపో, అవి పాత రోజులు ఇప్పుడు పులులు మారిపోయినయ్, మాంసం తినడం లేదు, పచ్చిగడ్డి మేస్తున్నాయ్ అంటేనమ్ము...”

“అయ్... అలాగండీ....”

‘ఇదిగో ఈ కంచెను తీసేసెయ్. ఆకట్టలను కాల్చుకొని రాత్రిపూట చలికాచుకో. పనికొస్తాయి.... అంటూ కాపరికి తోడ్పడ్డాడు”.

లోపల మేకల ఆలోచన కూడా అలానేవుంది. కంచెను తోనుకుంటూ పరుగెత్తసాగాయి. స్వేచ్ఛగా అడవిలో..

తెల్లవారింది. నూర్యోదయం అవుతున్నది. ఎక్కడ చూసినా మేకలే. ఒక్కటి బ్రతికిలేదు. ఎముకలు, తోళ్ళు, నెత్తురు... అడవంతా ఎర్రబడ్డది వాటి రక్తంతో స్వేచ్ఛగా అరగిస్తున్నాయి మేకల్ని పులులు, తోడేళ్ళు.

మేకల అమాయకత్వం, కాపరి ఆశబోతుతనం ఆ జాతినంతా నాశనం చేసింది.

ఆర్థిక వ్యవస్థలో నూతన సబ్సిడీలు అందుగోనినా?

అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి సంస్థ, మరియు ప్రపంచ బ్యాంకు షరతులకు లోబడి అమలు పరిచే నూతన ఆర్థిక విధానాలలో సబ్సిడీల తగ్గింపు ప్రధానమైన అంశం. మన ఆర్థిక వ్యవస్థలో సబ్సిడీల తగ్గింపు నాందీ ప్రస్తావనగా, ప్రజలకు పయోగపడే వివిధ కార్యక్రమాలకు ఇచ్చే సబ్సిడీలు, ప్రభుత్వ అనుత్పాదక వ్యయాన్ని పెంచుతున్నాయని, ఆర్థిక వ్యవస్థను కుంటుపరుస్తున్నాయని పెద్ద ఎత్తున సబ్సిడీలకు వ్యతిరేకంగా విషప్రచారం జరిగింది. అందువల్ల సబ్సిడీ అంటే ఏమిటి? ఇదేమైనా అంటరానిదా అనేది శాస్త్రీయంగా పరిశీలించాలి. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం ఎరువుల మీద ఇచ్చే సబ్సిడీలను, మరియు పేద ప్రజలకు మన ప్రజాపంపిణీ ద్వారా సరఫరా చేసే ఆహార దాన్యాలకు అయ్యే ప్రభుత్వ ఖర్చును ప్రధానంగా ఎత్తి చూపుతున్నారు. ఎగుమతులు ప్రోత్సహించడానికి, మరియు పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి పెట్టే ఖర్చును మాత్రం ప్రోత్సాహాలుగా మాత్రం పిలుస్తున్నారు. సబ్సిడీ అయినా ప్రోత్సాహకమేనా ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టాల్సింది కాబట్టి పెట్టిన ఖర్చుకు పేర్లు వేరయినా ఆర్థిక రంగాభివృద్ధికి ఒకే విధంగా తోడ్పడతాయని గ్రహించాలి.

ఏ వస్తువునయినా ఉత్పత్తి ఖర్చు కన్నా తక్కువ ధరకు అమ్మినప్పుడు, ఉత్పత్తి ఖర్చుకు అమ్మిన ధరకు ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని సబ్సిడీగా వ్యవహరిస్తారు. ఈ సబ్సిడీ వల్ల ఎవరు ప్రత్యక్షంగా లాభపడతారన్నది వేరే విషయం. ఉదా: ఎరువుల ధరలు తీసుకున్నట్లయితే ఎరువుల ఉత్పత్తి ఖర్చులో ముడి పదార్థాలు అయినటువంటి బొగ్గు, నాప్తా, సహజనాయువు వంటి ధరలు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు అయిన ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్, మరియు కోల్ ఇండియా కంపెనీల ఆధీనంలో ఉన్నాయి. ఈ కంపెనీల ఉత్పత్తుల ధరలు ఉత్పత్తి ఖర్చులతో సంబంధం లేకుండా ప్రభుత్వమే పరిపాలనలో భాగంగా నిర్ణయిస్తుంది. ఫలితంగా కొన్ని సరుకుల ధరలు ఎక్కువగా కొన్ని సరుకుల ధరలు తక్కువగా ఉంటాయి. ఇటు ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్, అటు కోల్ ఇండియా కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తులను ఎరువుల కంపెనీలకు తక్కువగా ఇచ్చినా మొత్తం మీద లాభాలు చూపుతునే ఉన్నాయి. కాబట్టి ఈ కంపెనీలు ఎరువుల సంస్థలకు అమ్మగా వచ్చిన నష్టాన్ని తమ ఇతర ఉత్పత్తుల అమ్మకం ద్వారా పూడ్చుకుంటున్నాయి. అంటే ఈ కంపెనీ ఇతర ఉత్పత్తుల వినిమయదారులు

ఎరువుల కంపెనీల కిచ్చే ముడి పదార్థాల మీద సబ్సిడీని భరిస్తున్నాయి. ఇదే గాక ప్రభుత్వం దేశం మొత్తం మీద ఎరువుల ధరలు నియంత్రణ చేయడానికి వివిధ ఎరువుల కంపెనీలకు కంపెనీ పెట్టుబడి మీద 12% లాభం ఇస్తూ ఎరువుల ఉత్పత్తి ఖర్చును నిర్ణయిస్తుంది. దీన్ని "రిటెన్షన్ ధర" అంటారు. ఈ రిటెన్షన్ ధరకు ఎరువుల అమ్మకం ధరకు ఉన్న తేడాని సబ్సిడీ ప్రభుత్వం ఎరువుల కర్మాగారానికి ఇస్తుంది. అందువల్ల ఎరువుల సబ్సిడీ వల్ల లాభపడేది పారిశ్రామికవేత్తలు, ఎరువులు చౌకగా దొరకడంవల్ల ఇవి రైతులకు అందుబాటులోకి వచ్చి వారు అధికోత్పత్తికి దోహదపడి, సాధించడానికి దోహద పడుతుంది. ఆహార దాన్యాలను వినిమయదారులకు చౌకగా చేర్చడానికి ఏర్పడుతుంది. సబ్సిడీ ఖర్చును ప్రజలే భరిస్తున్నారు. ఇదే విధంగా ఆహార దాన్యాలకు ఇచ్చే సబ్సిడీవల్ల పేద ప్రజలకు ఆహారం అందుబాటులో ఉంటుంది. ఈ పేద ప్రజలు అతి తక్కువ వేతనాల ద్వారా (రోజుకు 10-12 రూపాయలు) పని చేస్తూ మొత్తం ఆర్థిక వ్యవస్థనే తమ శ్రమతో సబ్సిడీ చేస్తున్నారు. వివిధ పరిశ్రమలకు, ఎగుమతులకు ఇచ్చే సబ్సిడీలు కూడా ఉత్పత్తిని పెంచడానికే తోడ్పడతాయి. అయితే పేద ప్రజలకు ఇచ్చేదాన్ని సబ్సిడీ అంటూ పారిశ్రామిక వేత్తలకు ఇచ్చే దాన్ని ప్రోత్సాహకాలు అంటూ ఎందుకు వివక్ష చూపుతున్నట్లు? ఆలోచించండి?

సబ్సిడీలు అనేవి కేవలం మన దేశానికో లేదా సోషలిస్ట్ వ్యవస్థకో సంబంధించినవి మాత్రం కాదు. కొన్ని చారిత్రక కారణాల వల్ల పెట్టుబడిదారీ దేశాలు, సామ్రాజ్యవాద దేశాలు తమ, తమ ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో వివిధ రంగాలకు సబ్సిడీలు ఇస్తునే ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం మన వ్యవసాయ రంగంలో కేవలం 4 - 5% సబ్సిడీలు ఇస్తే అమెరికా, ఫ్రాన్స్, ఐరోపా దేశాల్లో ఈ రంగానికి 30 - 70% వరకు సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. కాబట్టి మన ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఇచ్చే సబ్సిడీలు అస్పృశ్యమయినవా? ఆలోచించండి! వారి ప్రాబల్యంతో ఉన్న అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి సంస్థ ప్రపంచ బ్యాంకులు భారత ఆర్థిక రంగంలో సబ్సిడీల ఖర్చు తగ్గించాలని ఎందుకు షరతులు విధిస్తున్నట్లు? అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో తప్పుకాని సబ్సిడీలు మన దేశంలో ఎలా తప్పు అవుతాయి? ఈ వివక్షత మన దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థనే సామాజిక జీవితాల్ని అస్తవ్యస్తం గావించడమే.

"ముందుంది ఒక ఆశాజనితమైన జీవితం

మరియు ఒక బీమా కిరణ పాలిసి!"

"మీరంటే మాకెంతో గర్వ కారణం."

మీరు ఉపాధి ప్రాప్తించినప్పుడు, మీ తల్లిదండ్రులు ఆమెతో స్నానం పొందారు. మీరు ఒక కుటుంబంలో కలసిపోతూ ఉండి, వారియొక్క సంరక్షణకోసం ఒక పథకాన్ని ప్రారంభించినప్పుడు, వారు ఎంతో గర్వంతో పుంకరించినారు.

భీమా కిరణ్ పాలిసీ ఒక విశేషమైనది. నిర్ణయం - భవిష్యత్తు యొక్క భద్రత కొరకు దూరదర్శన, విద్యతో నిర్మించుకున్న మార్గం. ఎంతో అనుభవాలుగా అయ్యే మీరు. ఏమి ఆశ్చర్యం!

లాభాలు:

- బర్స్ కాలవరితి నమయంలో దురదృష్టవశాత్తూ మరణము సంభవించినయెడల భీమా చేసిన పూర్తి మొత్తం చెల్లించబడుతుంది.
- బర్స్ కాలవరితి నమయంలో అంతర్గతమైనదిగా పిక్చరెంట్ లిఫిట్ నడుపాడు.
- చెల్లించిన ప్రీమియంకు సమానముగా పరివర్తక లాభం. (అదనపు మొత్తాలు పిన్ వాచ్)
- బర్స్ కాలవరితి నమయంలో మరణము మీద అదనపు లాభాలు (కానీ మొదటి 15 సంవత్సరాల రోపులో మాత్రమే కాదు). లేదా పరిశీలించిన మీదట, తాను తీసే అదనము వలె (అదనపు మొత్తాలు పిన్ వాచ్) చెల్లించిన ప్రీమియం యొక్క 35% నుండి 55% వరకూ ఉంటుంది.
- భీమా రక్షణ (భీమా చేసిన అనలు మొత్తము యొక్క ఒక శాతము) 10 సంవత్సరాల వరకూ, పాలిసీ పరిశీలించిన మీదట కూడా.

విశేషములు:

- తక్కువ ధరపై భీమా
- 15 నుండి 35 సంవత్సరాల వయస్సులో గల వ్యక్తులకోసం.
- పాలిసీ యొక్క రానీ-కన్వెంషన్ 50,000/- నుండి గరిష్ఠం ఒక రూ. 3 లక్షల వరకు.

త్వెన్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా

జీవిత భీమాకి ప్రత్యేకమైన ధరలను అందించే లేదా.

పురుగు మందుల జాబితా

డా॥ బి. నరసింహారావు

పురుగులు, కలుపు, తెగుళ్లబారి నుంచి పంటల్ని రక్షించుకోడానికి రైతులు రకరకాల మందులను ఉపయోగిస్తుంటారు. వెక్టర్ దోమలను నిర్మూలించడానికి మలేరియా శాఖ కూడా పురుగు మందులను ఉపయోగిస్తుంది. ప్రస్తుతం భారతదేశంలో లక్షా 20 వేల మెట్రిక్ టన్నుల పురుగు మందులను ఉపయోగిస్తున్నారు. ఇందులో మూడో వంతు ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ రంగం, ఆరోగ్యశాఖలే ఉపయోగిస్తున్నాయి. తెగుళ్లను నరిగ్గా గుర్తించనందువల్ల కొన్ని సందర్భాలలో రైతులు అవసరానికి మించి రసాయనికాలను ఉపయోగిస్తుంటారు. ఇది అవసరమనేకన్నా, ఓ అలవాటుగా మారిందనవచ్చు. దీనివల్ల కాలుష్య సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. పీరైవే పరిణామం లేకుండానే రైతులు పురుగు మందులు, ఫంగిసే మందులు, పిచ్చి డిటర్జెంట్లను కలిపి ఉపయోగిస్తుంటారు. దీనితో పురుగులు, తెగుళ్ల నిర్మూలకశక్తి పెరిగి, అవి ఇంకా విస్తరిస్తున్నాయి. రైతులు అమ్మకందారుల సలహాలు విని ఏవేవో మందులు కొంటూ ఉంటారు. పొలాలలో, ఆహారధాన్యాల గిద్దంగులలో విచక్షణారహితంగా మందులను ఉపయోగిస్తుంటారు. దరిమిలా సంభవించే విషమ పరిణామాలను రైతులు గుర్తించడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, మొత్తం పంట పొలాలలో మందుల ఉపయోగం ఒకే తీరుగా లేదు. పురుగుమందుల ఉపయోగంలో భారత దేశంలో, బహుశా ప్రపంచంలో గుంటూరు జిల్లాది ప్రథమ స్థానం ఆ తరువాతి స్థానాలను వరుసగా కృష్ణా, గోదావరి, ప్రకాశం, నెల్లూరు, ఖమ్మం జిల్లాలు ఆక్రమిస్తున్నాయి. చాలా వరకు పత్తి పంటలో భారీ ఎత్తున చీడమందులను ఉపయోగిస్తున్నారు. ఇవి పర్యావరణంలో ప్రవేశించాక ధూళి ప్రసరణం ద్వారా గాలిలో వేయి కిలోమీటర్ల మేరకు ప్రయాణిస్తాయి. పంటల మొత్తం కాలంలో, పత్తి, ద్రాక్ష, మిరప తెగుళ్లను నివారించడానికి రైతులు 25-30 పర్యాయాలు స్ప్రే చేస్తారు. చీడ మందులను విచక్షణారహితంగా ఉపయోగించడంవల్ల, కత్తి మందుల వల్ల వరి, బెయ్యనగి, పత్తి, ద్రాక్ష, తిరిగిర పంటలలోని నాశన మాత్రపు చీడ తీవ్ర స్థితికి చేరుతున్నది. ఉదాహరణకు, పాడ్ బోరర్ (హాలియోథిస్) అనే చీడ పురుగు సింథటిక్ ఫైరెట్రాయిడ్స్ మందుకు వ్యతిరేకంగా గుంటూరు జిల్లాలో 160 రెట్ల, జుజ్జూరు 300 రెట్ల నిరోధక శక్తి సంతరించుకుందని లెక్కలు తీశారు.

చీడ మందుల అతి వినిమయం వల్ల పరాన్నభుక్కులు, కప్పలు, పక్షులు, నక్కలు, పాముల వంటి జీవజాలం తగ్గిపోతున్నది. రాష్ట్రంలో ఈ మందుల వల్ల మనుషులు విషప్రభావానికి లోనయ్యే (పాయిజనింగ్) సంఘటనలు రాను రాను పెరుగుతున్నాయి. ఇలాంటివి 1986-87లో 190, 1987-88లో 196, 1988-89లో 235, 1989-90లో 237 సంఘటనలు సంభవించాయి. పురుగు మందులను అధికంగా వినియోగిస్తున్న గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలలో జనన సంబంధమయిన, గుండెనాళాలకు, ముఖంలో పక్షవాతానికి సంబంధించిన సమస్యలు తీవ్రంగా ఎదురయ్యాయి. జీవ శాస్త్రవేత్తలు, పాయిజనింగ్ విషయాల, వైద్య నిపుణులు ఒక బృందంగా ఏర్పడి గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలలో సర్వే జరపడం అవసరం. కూరగాయలు తాజాగా కనిపించడానికి, కాయలు వండడానికి వర్తకులు రసాయనికాల్ని ఉపయోగించ దంవల్ల కూడా కాలుష్యం పెరుగుతున్నది. మత్స్యకారులు నీటిలోని పరాన్నభుక్కులను నియంత్రించడంకోసం మందులను ఉపయోగించి జలాశయాలను కలుషితం చేస్తున్నారు. దోమల నివారణకై ఇళ్లలో పిరెథ్రమ్ టాబ్లెటుల ఉపయోగించ దంవల్ల గాలి కలుషితమై అలర్జీ, వాంతులు, వికారం, తలనొప్పి, ఛాతినొప్పి దాపురిస్తున్నాయి. మెడ్ మెరాపెల్ కొరియన్ 1962లోనే ఈ సమస్యల గురించి హెచ్చరించారు. 1990లో మలేరియా శాఖ తూర్పుగోదావరి (రంపచోడవరం) విశాఖ జిల్లా ఆదివాసి ప్రాంతాలలో డి.డి.టి. ఉపయోగించి నందువల్ల సమీపంలోని పొగాకు పంట నష్టమయింది. పొగాకులో గమాక్సీన్ డి.డి.టి. అవశేషాలు ఎక్కువయి, ఎగుమతికి పనికిరాకుండా పోయింది. కొబ్బరి తోటలలో నల్లతల, కాటర్ పిల్లర్లను అదుపు చేయడానికి మన రాష్ట్రంలో ఇటీవల వేళ్లలో చీడమందు వేసే పద్ధతి అనుసరిస్తున్నారు. ఈ పద్ధతి శక్తివంతమయినదే. కాని, దీనితో కొబ్బరి, కొబ్బరినీళ్లు కలుషితమవుతున్నాయి. వేళ్లలో మందు వేసిన తరువాత రైతులు 45 రోజుల కనీస వ్యవధి పాటించకపోవటంతో ఈ పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. రాష్ట్రంలో గమాక్సీన్ కారణంగా కూరగాయలు, ద్రాక్షపండ్లు, పంట నూనె, పాలు, పాల పదార్థాలు, వరి, గుడ్డు, కోళ్లు, చేపలు, పశుగ్రాసం కలుషితమవుతున్నాయి. దరిమిలా జాతీయ స్థాయిలో సగటున ఒక్క

మనీషి రోజుకు 0.5 మిల్లీ గ్రాముల గమాక్సీన్ మింగుతున్నాడు. రాష్ట్రంలోనయితే తలసరి ఒక మిల్లిగ్రామ్ గమాక్సీన్ మింగుతున్నారు. ప్రస్తుతం మన దేశం పొగాకు, డ్రాక్ష, మిరపకాయలు, కూరగాయలను ఎగుమతిచేస్తున్నది. ఆయా పదార్థాలలో, వస్తువులలో చీడ మందుల అవశేషాలు ఎంత మాత్రం ఉండగూడదన్న నిబంధన బ్రిటన్ లో ఉంది. ఆయా దేశాల గరిష్ట పరిమితి నిబంధనలకు విరుద్ధంగా అధిక స్థాయిలో మందుల అవశేషాలు ఉంటే ఎగుమతులను అంగీకరించరు. చిన్నపిల్లలకు అహారంగా ఇచ్చే ఇరవై రకాల పాల ఉత్పత్తులలో గమాక్సీన్, డి.డి.టి. ఉన్నాయని పరిశీలన లో తేలింది. హైదరాబాద్, గుంటూరు, వరంగల్, శ్రీకాకుళం, పట్టణాలలోని నాలుగు ప్రభుత్వ ప్రసూతిశాలల్లో ఆరవై మంది తల్లుల చనుబాలను పరిశీలించారు. ఇందులో గమాక్సీన్, డి.డి.టి., ఆల్ డ్రిన్ విపరీత స్థాయిలో ఉన్నట్లు తేలింది. కోళ్ల అహారంలోనూ ఇలాంటి, పదార్థాలు ఉండడం వల్ల హైదరాబాదు, చుట్టుపక్కల కోళ్ల ఫారాలలో గుడ్ల ఉత్పత్తి 90 శాతం నుంచి 40 శాతానికి పడిపోయింది.

గమాక్సీన్, డి.డి.టి. అహారం ద్వారా శరీరంలోని చిన్న పేగులలోకి వెళ్లి కొవ్వు పొరలో చేరి, శరీరమంతా వ్యాపిస్తాయి. థయిరాయిడ్, గుండె, కాలేయం, కిడ్నీ, గ్రంథుల వంటి ముఖ్య అవయవాల కొవ్వు పొరలలో సాధారణంగా విష పదార్థాలు పోగవుతాయి. గర్భవతులలో ఇవి నాభినాళం నుంచి పిండానికి చేరుతాయి. అర్గనోఫాస్ఫేట్స్ మందు చల్లినప్పుడు చల్లేవారిపై, చుట్టుపక్కల పనిచేసే వారిపై దాని విషప్రభావం ప్రసరిస్తుంది. పర్యవసానంగా జ్ఞాపకశక్తి కంటిచూపు దెబ్బ తింటాయి. - ఇది పక్షవాతానికి దారి తీస్తుంది. ఈ మందుల కాలుష్యంవల్ల ఇంతకుముందు లేని కొత్త ఆరోగ్య నమనాలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాలలో పొల్చినప్పుడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైతులు చాలా హెచ్చుస్థాయిలో విచక్షణారహితంగా చీడ మందులను ఉపయోగిస్తున్నారు. మహారాష్ట్ర వంటి పొరుగు రాష్ట్రాలలో వేప తదితర వృక్షనంబంధ చీడ మందులను, ప్రమాదరహిత రసాయనాలను ఉపయోగిస్తున్నారు. చీడ నిర్మూలనకు ముఖ్య కారణం వంటి సహజ పద్ధతులను అనుసరించి కాలుష్యాన్ని నివారించవచ్చు. వ్యవసాయ వ్యయాన్నీ తగ్గించ వచ్చు. చీడ మందుల విచక్షణారహిత వినియోగాన్ని దుర్వినియోగాన్ని నివారించడానికి శాస్త్రజ్ఞులు, విస్తరణ విద్యా కార్యకర్తలు, విద్యాబోధకులు, వర్తకులు, అధికారులు శ్రద్ధా నక్తులతో కృషి జరపాలి. ప్రభుత్వం దశలవారీగా గమాక్సీన్, డి.డి.టి. ఉత్పత్తి తగ్గించాలి. వేప

అధికంగా ఉపయోగిస్తున్న పురుగు మందుల పల్లె కృష్ణ, గుంటూరులలో గుండెజబ్బులకు సంబంధమైన వ్యాధులు ఎదురవుతున్నాయి

వంటి సహజమయిన చీడ మందులు, ప్రమాదరహిత రసాయనాల వినిమయం పెంచాలి. చీడ అధికస్థాయిలో పెరిగినప్పుడు యాంత్రికంగా నిర్మూలిస్తే కాలుష్య ప్రమాదం ఉండదు. కూరగాయలను, పండ్లను 2 శాతం ఉప్పునీటితో, మామూలు నీటితో శుభ్రపరచాలి. కాలుష్య రహితమైన పంటలు, పండ్లూ కూరగాయలు ప్రజల ఆరోగ్య పరిరక్షణకేగాక ఎగుమతుల పెరుగుదలకు అత్యావశ్యకం.

పురుగు మందులను కానెటర్షిడు రైతులు

ముఖ్యంగా గమనించవలసిన విషయములు :

1. నీలు సరిగా ఉన్న మందు నీసాలను డబ్బాలను మాత్రమే కొనుగోలు చేయవలయును.
2. నీసాల మీదగాని, డబ్బాలమీదగాని ఆ మందును తయారు చేసిన తేదీ, గడువు తేదీని తప్పక గమనించ వలయును. గడువు దాటిన పురుగు మందులను కొన్నచో డబ్బు, శ్రమనష్టమే కాకుండా ఫలితం శూన్యం.
3. పురుగుమందులను కొన్నప్పుడు రైతులు, డీలరు నుండి రశీదును పూర్తి వివరములతో పొందవలయును.
4. పురుగుమందులను, తెగులు మందులను గుర్తించి కొనవలయును. ఎందుకనగా పురుగుమందులు తెగుళ్ల ను, నివారించవు. తెగుళ్ల మందులు పురుగులను నివారించవు.
5. ఇవి చాలా విషపూరితములు కాబట్టి తినే అహార పదార్థముల సంచలలో వుంచరాదు. విడిగా వుంచి తీసుకొని పోవలయును.
6. పిల్లలు లేదా పెంపుడు జంతువులకు అందుబాటులో వుంచరాదు.
7. మందులను చల్లేటప్పుడు తినడం, పొగపీల్చడం లాంటి పనులు చేయకూడదు.
8. ప్రభుత్వము వారు 10% వరకు రైతులు కొన్న మందుల నమూనాలను ఉచితముగా పరీక్షా కేంద్రములలో పరీక్ష చేయించుకొనుటకు వీలును కల్పించారు. దీనిని గమనించి రైతులు ఈ మంచి అవకాశమును వినియోగించుకొని ఏమైనా అనుమానం వచ్చినప్పుడు ఆ మందు నమూనాలను పార్శల్ ద్వారాగాని లేక వ్యక్తిగతంగా వచ్చిగాని పరీక్షా కేంద్రములలో పరీక్షించు కొనవచ్చును.

ప్రాద్దు తిరుగుడు - నేర్పు - నీరసనలు

గ్రీష్మకాలిక నూనె గింజల పైర్లలో ప్రాద్దు తిరుగుడు పువ్వు చాల ముఖ్యమయిన పంట. గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా ఈ పైరు విస్తీర్ణం బాగా పెరుగుతోంది. ఖరీఫ్ కాలంలో దీన్ని మన రాష్ట్రంలోని దాదాపు అన్ని ప్రాంతాల్లో సముద్ర తీర ప్రాంతాల్లో తప్ప వేయవచ్చు. దీన్ని రబీ మరియు వేసవి కాలం పైరుగా కూడా వేయవచ్చు. ఖరీఫ్ వర్షాలు ఆలస్యమైనపుడు లేదా మొదట వేసిన పైరు

బెట్ట వల్ల దెబ్బతిన్నపుడు ఈ పంట వేయడం చాల మంచిది. మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కొంతమంది రైతులు అతి కరువు సమయంలో కూడా కొద్దిపాటి వర్షంలో ఈ పైరును వేసి వర్షాధారంగా గణనీయ ఆదాయం తీయగలిగారు. కొద్దిపాటి చలి, పైరు పెరిగే సమయంలో వర్షాలు లేకుండా వుండటం వంటి కాలాల్లో మన రాష్ట్రం మొత్తం వేయవచ్చు. ఈ పైరును వ్రత్యేకంగా గాని లేదా వేరుశనగ, రాగి, కంది, జొన్న, సజ్జ, ప్రత్తి, మినుము, ధనియాలు వంటి పంటలలో మిశ్రమ పంటలుగా కూడా వేయవచ్చు. వేరుశనగ, రాగి, మినుముల పైర్లలో మిశ్రమంగా

వేసినపుడు ప్రతి 6 సాళ్లకు రెండు సాళ్లు ప్రాద్దుతిరుగుడు పువ్వును వేయాలి. జొన్న, ధనియాలు, వేసినపుడు ప్రతి నాలుగు సాళ్లకు రెండు సాళ్లు ప్రాద్దుతిరుగుడు పువ్వు వేయాలి. కంది కయితే ప్రతి సాళ్లకు రెండు సాళ్లకు వేయాలి.

ప్రాద్దు తిరుగుడు పూవు భూమి నుండి భూపారాన్ని బాగా తీసుకుంటుంది. అందువల్ల ప్రాద్దుతిరుగుడు పూవును వంట వంటన వేయకూడదు. ఇలా వేయడం వల్ల చీమకీటకాలు కూడా ఎక్కువ అవుతాయి. ప్రాద్దు తిరుగుడు పూవును ఏ భూముల్లో అయినా వేయవచ్చు. కాని సారవంతమయిన భూముల్లో పంట దిగుబడి బాగా వుంటుంది. అంతగా మురుగు నీరులేని నల్లరేగడి భూముల్లో ఈ పైరును సెప్టెంబరు వర్షాల తర్వాత

వేయాలి. ఈ పైరుకు కొద్దిగా లోతుగా ఉన్న దుక్కి అవసరం. తేలిక పాటి భూముల్లో ఈ పైరును సాళ్ల మధ్య 1 1/2 అడుగు, సాళ్లలో మొక్కకు మొక్కకు 8 అంగుళాల దూరం, మధ్య రకం భూముల్లో సాళ్ల మధ్య 1 1/2 సాళ్లలో ప్రతి అడుగుకు ఒక మొక్క, నల్లరేగడి భూముల్లో సాళ్ల మధ్య 2 అడుగులు దూరం సాళ్లలో మొక్క మధ్య 1 అడుగు దూరం వుండాలి. హైబ్రిడ్ రకాలు వేసినపుడు సాళ్లమధ్య రెండు అడుగులు మొక్క దూరం ఒక్క అడుగు ఉంచుకుంటు చేసి వేయాలి.

ఖరీఫ్ సీజన్ లో 15 అగస్టు తర్వాత ఈ పైరు వేయ కూడదు. రబీలో

సెప్టెంబర్ నుండి 15 అక్టోబరు తర్వాత ఈ పైరును వేయకూడదు. రబీలో సెప్టెంబర్ నుండి 15 అక్టోబర్ వరకు మరియు నీటి వసతి ఉన్న ప్రాంతాల్లో నవంబరు వరకు వేయవచ్చు. వర్షాధార ప్రాంతాల్లో 15 అక్టోబర్ తర్వాత ఈ పైరును వేయకూడదు. నీటి వసతి ప్రాంతాల్లో నవంబరు తర్వాత వేయకూడదు. వేసవి కాలంలో 15 ఫిబ్రవరి తర్వాత

ప్రజాసేవకు పాటుబడే నేటి ప్రభుత్వం

హైదరాబాద్ కు కృష్ణానది నుంచి మంచినీళ్ళు రానున్నాయి. అందుకోసం 132 కి.మీ. పైపులైను వేసేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూనుకుంది. రాష్ట్రంలో మంచినీటి యెద్దడి తొలగేందుకు ప్రభుత్వం చేస్తున్న భగీరథ ప్రయత్నాల్లో ఇదొక ఉదాహరణ మాత్రమే.

.....

జంటనగరాలకు కృష్ణాజలాల తరలింపు కోసం ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయానికై ఒకవైపు కృషి చేస్తూనే ఇక్కడి పౌరులకు రోజూ కనీసం అదనంగా 40 మిలియన్ గ్యాలన్ల నీటి సరఫరా లక్ష్యంతో 1993-94లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.100 కోట్లు ఖర్చుపెట్టింది. మంజీరా పథకం మలిదశ రికార్డు కాలంలో పూర్తయింది. క్రింద

మంచినీటి పథకాలకు నిధులు మంజూ యేళ్ళలో మంచి నీటి రూ. 700 కోట్లు 94లోనే, రూ. 150 జరిగింది. ఫ్లోరైడ్ జిల్లాల్లోని 972 నరసరాకు కేంద్ర కోట్లు అందించింది. ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ. 210 కోట్లు క్రిందపేడాది కంటే 25

పెడత్యాలు నివసించే ప్రాంతాల్లో,

నోచుకోని చోట్ల యీ యేడాదిలోగా అరోగ్యకరమైన మంచినీళ్ళు లభిస్తాయి. విజయవాడ, విశాఖపట్టణం పురపాలక సంస్థలతోపాటుగా, మరో 112 మునిసిపాలిటీల్లో నీటి సరఫరా పథకాలకు నిధులు 150 శాతం పెరిగాయి.

1993-94లో నిర్మాణం మొదలైన రైవాడ - ఏలూరు పథకం విశాఖపట్టణానికి రోజూ 16 మిలియన్ గ్యాలన్లనీరు అందించనుంది. మారుమూల పల్లెల్లో కూడా సురక్షితమైన మంచినీరు అందించడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నిర్వీర్యమంగా కృషిచేస్తుంది.

విజయభాస్కరరావు

అభివృద్ధికి అంకితమైన మన ముఖ్యమంత్రి

పేడు రాష్ట్రంలో అపూర్వరీతిలో అత్యధిక రయ్యాయి. గత 30 వనరులకు మొత్తంమీద ఖర్చుకాగా, ఒక్క 1993-కోట్లు కేటాయింపు సమన్యకు గురైన 10 గ్రామాల్లో శుభ్రమైన నీళ్ళ ప్రభుత్వం రూ. 100.64 ఇదీ ఒక రికార్డు! ప్రస్తుత మంచినీటి పథకాలకు కేటాయించబడింది. ఇది శాతం ఎక్కువ.

కులాలు, గిరిజనులు సురక్షితమైన నీళ్ళకు

ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు చేయిరాతనిస్తున్న ప్రభుత్వం

వేయకూడదు. వేసవి పైరుగా 15 జనవరి నుండి ఫిబ్రవరి మొదటి వారం వరకు వేయాలి. ఆ తర్వాత వేయకూడదు.

మామూలు రకాలలో 85-90 రోజుల పంట కాలం గల మోర్గెన్ రకం అత్యంత అనువైనది. 90-95 రోజుల పంట కాలంతో తువ్వ తెగులు, ఆకుమచ్చ తెగులు తట్టుకునే బిఎస్ హెచ్ రకం అన్ని ప్రాంతాల్లో పండించడానికి అత్యంత అనుకూలం. ఇది బెట్టను కూడా తట్టుకోగలదు. 90-95 రోజుల కాల వ్యవధితో మన రాష్ట్రం మొత్తం మీద సేద్యం వేయవచ్చు. కెబిఎస్ హెచ్ 1 కూడా వివిధ ప్రాంతాల్లో వేయడానికి అనుకూలం. యంఎస్ ఎఫ్ హెచ్ 8-17 రకాలు మన రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రాంతాల్లో వేయవచ్చు. ఎకరానికి వర్షాధార ప్రాంతాల్లో మామూలు రకాలు 3-3 1/2 కిలోలు, మరియు నీటి వసతితో 2 1/2 - 3 1/2 కిలోల విత్తనాలు సరిపోతాయి. హైబ్రిడ్ రకాలు వాడినపుడు వర్షాధార పైరుగా 2 - 2 1/2 కిలోలు, నీటి వసతి ఉన్నపుడు 1 1/2 - 2 కిలోలు సరిపోతాయి.

గింజలు త్వరగా మరియు బాగా మొలకెత్తడానికి మంచినీటిలో 24 గంటలు నానబెట్టిన తర్వాత 12 గంటలు నీడలో ఎండబెట్టాలి. గింజలను వేసే ముందు 2-3 గ్రాముల థిరమ్ లేదా కాప్టాన్ మందుతో కిలో విత్తనాలకు వేసి శుద్ధి చేయాలి. వెరికంకి తెగులు విస్తారంగా వచ్చే ప్రాంతాల్లో ఏప్రాన్ ప్రతి కిలో 4 - 6 గ్రాముల మందుతో విత్తన శుద్ధి తప్పకుండా చేయాలి.

బలానికై ఎకరానికి 10 బండ్లు బాగా చివికిన పెంట కుప్పలు లేదా కంపోస్టును విత్తే సమయానికి రెండు వారాల ముందు భూమిలో కలిపేలా వేయాలి. జింక్ లోపాలుండే ప్రాంతాల్లో ఎకరానికి 20 కిలోల జింక్ సల్ఫేటు ప్రతి 3 పైర్లుకు ఒకసారి దుక్కిలోనే వేయాలి. వర్షాలు ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాల్లో దుక్కి సమయంలో ఎకరానికి 12 కిలోల నత్రజని మరియు భాస్వరాన్ని వేయాలి. విత్తిన తర్వాత వర్ష సమయంలో 8-12 కిలోల వరకు నత్రజని ఎరువును వేయాలి. బాగా వర్షాలు పడే ప్రాంతాల్లో ఎకరానికి 8 కిలోల నత్రజని 22 కిలోల భాస్వరం, 12 కిలోల ఫాటాష్ విత్తే సమయంలో వేయాలి. 25-30 రోజులు పైరు కాలంలో ఎకరానికి 8 కిలోల నత్రజనిరెండు వారాల తర్వాత మరో 8 కిలోల నత్రజని వేయాలి. హైబ్రిడ్ రకాలు వేసినపుడు విత్తే సమయంలో 12 కిలోల నత్రజని 35 కిలోల భాస్వరం, 12 కిలోల ఫాటాష్ సరిపోయే ఎరువులను వేయాలి. 10

కిలోల నత్రజని సమానమైన యూరియాను పైరు వేసిన 35 రోజులకు ఒకసారి, మరియు 50-55 రోజుల తర్వాత మరోసారి వేయాలి. విత్తనాలను జడ్డిగంతో వేస్తే మంచిది. పాన్సరస్ ఎరువును నూవర్ పాస్పేట్ రూపంలో వేస్తే మంచిది. పైరు ఒత్తుగా ఉందని భావిస్తే బలహీనంగా ఉన్న మొక్కలను కొన్నింటిని పీకి వేయాలి. రెండు సార్లు దంతెతో అంతర కృషి చేయడం అవసరం. కలుపు కూడా వుంటే తొలగించాలి.

తెనెదీగలు ఇతర ఉదీయక్రమయిన కీటకాలు తక్కువగా ఉన్నాయి. దీనితో రెండు రోజుల కాలేసారి ఉదయం 8-10 గంటల మధ్య సీంపీర్లకు దోహదం. ఇలా 10-15 రోజులకు 5-7 సార్లు శుద్ధమయిన తేలిక గుడ్డను, లేదా మనం ముఖానికి పొడరు వేసుకొనే దానితో సున్నితంగా పూవుపై ఇతర పూవుల నుండి తీసుకొనివచ్చిన పొప్పిడిని రుద్దాలి. పూరెక్కలు విప్పుకునే దశలో 10 లీటర్లకు 2 గ్రాముల గోరాన్ మందు వేసి పిచికారి చేస్తే గింజ బాగాపడుతుంది.

పేనుబంక, తెల్లమచ్చ, దీవపు పురుగులు లాంటి కీటకాల నియంత్రణకు ప్రతి లీటరుకు 1.5 మి.లీ. డైమిథోయేట్ లేదా 2. మి.లీ. మోనోక్రోటోఫాస్ లేదా మిథైల్ డెమెటాస్ మందును, లేదా ఒక గ్రాము ఎసిఫేట్ మందును పిచికారి చేయాలి. ఎకరానికి 200 లీ. ద్రావణం సరిపోతుంది. పూవు తొలిచే పురుగులు కనిపించనపుడు సాద్యమైనంతవరకు చేతితో చంపవచ్చు. దానితో 2.5 మి.లీ. పాసిలోన్, లేదా 3 మి.లీ. క్వినాల్ ఫాస్ మందును, ఎండ్ సల్ఫాన్ మందులతో పిచికారి చేయవచ్చు.

తువ్వ తెగులు, ఆకుమచ్చ తెగులు సోకినపుడు డైథెన్ 278 లేదా డైథెన్ ఎం. 45 అనే మందును లీటరుకు రెండు గ్రాముల చొప్పున 10 రోజుల వ్యవధిలో రెండు నెలలకు ఒకసారి చొప్పున పిచికారి చేయాలి.

ఈ పంట లకు పిట్టల బెడద హెచ్చు. అందువల్ల చివరి 4, 5 వారాలలో సాద్యమైనంత వరకు రైతులు విస్తారంగా వేస్తే మంచిది. పైరును పిట్టల బారినుండి ప్రతి ఉదయం సాయంత్రం కాపాడుకోవాలి. ○

గింజలు త్వరగా మొలకెత్తాలంటే మంచినీటిలో ఒక రోజునానబెట్టి తరువాత ఒక పూట నీడలో ఆరబెట్టాలి.

ప్రభుత్వం పై “విశ్వాసం” చూపిన దూరదర్శన్

గట్టు రామచంద్రరావు

యజమానికి విశ్వాసం గలది ఏది అంటే యిప్పుడు దూరదర్శనే జ్ఞాపకం వస్తున్నది. 29-8-1994 సాయంత్రం గాట్ ఒప్పందం పై “విశ్వాసం” అనే కార్యక్రమాన్ని ప్రజలకు దూర(మైన)దర్శన్ చూపించి ప్రభుత్వంపై తన విశ్వాసాన్ని మరోసారి నిరూపించుకున్నది. గాట్ ఒప్పందంపై ప్రజల వద్ద ప్రభుత్వ నటనను ఈ కార్యక్రమం ద్వారా చూపారు. అందుకనే నటనలో తేడా రాకుండా అనుభవజ్ఞులైన సినిమా కళాకారులతో నటించడేశారు. ప్రతివక్తల పాత్రని కూడ తామే స్వస్థించి చాలాబాగా గాట్ ఒప్పందాన్ని వక్రీకరించా మనే ఆత్మ విశ్వాసం (ప్రజల విశ్వాసం కోల్పోయినప్పటికీ) కలిగియున్నారు.

ప్రతివక్తలకు గాట్ అంటే తెలియదనేది వారి మొదటి వాదన. అసెంబ్లీలో ఒకప్రశ్నకు జవాబిస్తూ సాక్షాత్తు వ్యవసాయశాఖ మంత్రి శ్రీ జనారెడ్డిగారు “గాట్ అంటే నాకే తెలియదు, మీకేమి చెప్పను” అన్నాడు. దీన్నిబట్టి ఎవరి అవగాహన ఎంతో అర్థమవుతూనే ఉన్నది. ఇంతెందు ప్రతివక్తలకు ఏమీ తెలియకపోతే ప్రభుత్వానికి యిలా దూరదర్శన్ ద్వారా ప్రచారం చేసుకోవలసిన ఖర్చు ఎందుకు పట్టినట్లు? మనవ్యవసాయ ఉత్పత్తులను ఏ దేశంలో గిరాకీ వుంటే ఆదేశంలో అమ్ముకొనే అవకాశం యీ ఒప్పందం వలన వచ్చింది అని చూపారు. వెంట్రుకలుంటే కదా! మల్లెపూలు పెట్టుకోవాలా? చామంతి పూలుపెట్టు కోవాలా అని ఆలోచించేది! వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు తగ్గుతూ, వ్యవసాయం మీద ఆధారపడేవాళ్ళ సంఖ్య పెరుగుతున్న పరిస్థితిలో ప్రపంచ వాణిజ్యంలో మనము తట్టుకోగలమా? ఇతర దేశాల నుండి చౌకగా దిగుమతి చేసుకొని గుత్త వ్యాపారస్థులు మన దేశ రైతాంగాన్ని దెబ్బతీయ గలుగు తున్నారు. ఈ సంవత్సరం ప్రత్తి దిగుమతి వలన ఇక్కడ ధరలు పడిపోయి ప్రత్తి రైతులకు ఆకలి చావులే మిగిలాయి. ఇతర దేశాలలో వ్యవసాయాన్ని చేయరు కాబట్టి వ్యవ సాయాన్ని నిర్వహించడానికి అవి సబ్సిడీలు యిస్తున్నవని చూపారు. కానీ మన జనాభాలో 4వ వంతు వున్న అమెరికా మన కంటే ఎక్కువ ఆహారధాన్యాలను ఉత్పత్తి చేయగలుగు తున్నది.. ఈ ఒప్పందం వలన వ్యాపార వంటలపై మోజుపెరిగి ఆహార వుత్పత్తులు తగ్గిపోతాయనే విషయాన్ని దాచిపెట్టారు. సబ్సిడీలు యధావిధిగా కొన సాగుతాయని చెప్పారు. 1992లో 4% గా వున్న సబ్సిడీలు యిప్పుడు 2.5%నికి పడిపోయాయి. మన రాష్ట్రములో రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం వధికాన్ని ఎలా తూట్లు

పొడుస్తున్నది ప్రజలకు తెలుసు.

మందుల రేట్లు పెరగవని చెప్పారు. పేటెంట్స్ వలన మనకు నష్టం లేదని చూపారు. గ్లాక్స్ కంపెనీ రూపొందించిన జన్టాక్ బ్రాండ్ రానిటిడైన్ 300 ఎం.జి. 10 బిళ్ళలు మన దేశంలో రు.29 వుంటే పేటెంట్స్ అమలులో వున్న బ్రిటన్లో రు.481 అమెరికాలో రు.745 లు ఈ ఒప్పందం ద్వారా పేటెంట్స్ వలన అవే రేట్లకు మనకు అమ్ముతారు.

ప్రపంచ దేశాలన్నీ అంగీకరిస్తుంటే మనము కూడ అంగీకరించాలి కదా! అనే వాదన తెచ్చారు. అవి అన్ని మనకంటే చిన్న దేశాలు. నిన్నమొన్నటి వరకు అలీన దేశాలకు నాయకత్వం వహించిన మనం యీ స్థితిలో వుంటే వాటి పరిస్థితి ఏమిటి? మనకంటే పెద్ద దేశమైన చైనా ప్రపంచ వాణిజ్యంలో 9% కలిగియున్నది. సామ్రాజ్య వాద దేశాలను ఎదుర్కొని నిలబడగలిగిన స్థితిలో వున్నది. 0.5% గా వున్న మనము ఒప్పందంలో చేరడం అంటే నెమల కూసిందని పిగిలి కూసినట్లే వుంటుంది.

గాట్ ఒప్పందంపై నంతకాలు చేసి చాల రోజులయింది. మనము ఎప్పటిలాగే వున్నాము కదా అని “నూతన ప్రసాద్ను” అడిగితే ఏమి తెలుస్తుంది. పాపం అతను డైరెక్టర్ ఎలా చెబితే అలా చేశాడు. గాట్ వ్యతిరేకించే వారిని “తన్నాలంటూ” సెలవిచ్చారు. ఇది ప్రభుత్వ రాజకీయ అసహనానికి, దౌష్ట్యానికి నిదర్శనమని చెప్పక తప్పదు. గ్రామాలలో కాంప్లెక్స్ ఎరువులు రు.150 నుండి రు. 400 పెరిగితే కొనలేని రైతులను పూటగడవని వ్యవసాయ కార్మికుల్ని అడిగితే ఎలా చెప్పాలో అలా చెప్పేవారు. ప్రభుత్వంపై “విశ్వాసం” వుంచాలని కార్యక్రమం యొక్క చివరి సారాంశం. ప్రజల విశ్వాసాన్ని యీ ప్రభుత్వం ఎప్పుడో కోల్పోయింది.

గాట్ ఒప్పందంపై గ్రామాలలో చర్చను ప్రభుత్వం కోరుకుంటే అన్ని పార్టీలతో సదస్సులు పెట్టి చర్చకు పెట్టాలి. అప్పుడు తెలుస్తుంది గాట్ ఒప్పందం యొక్క అసలు బందారం. దూరదర్శన్ కూడా అన్ని పార్టీల వారితో ముఖాముఖి చర్చ పెట్టకుండా ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రచారం చేసి ప్రభుత్వంపై తన మూఢ “విశ్వాసాన్ని” నిరూపించుకొని ప్రజల విశ్వాసానికి మరింత దూరమైంది.

నీటి యాజమాన్యం

డా॥ కె. శ్రీరామకృష్ణయ్య

- ప్ర. నీటి పంపిణీలో అమలులో వున్న విధానాలు?
- జ. రైతుల కట్టుబాట్లు, ఆనవాయితీలు, క్రమ శిక్షణా పద్ధతులు.
- ప్ర. ప్రభుత్వం అమలు చేయదలచిన విధానాలు ?
- జ. నీటి పంపిణీ పూర్తిగా చివరి వరకు ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలని, వారబంది పెట్టాలని ఆలోచన.
- ప్ర. ఏది సక్రమమైనది?
- జ. రైతు నిర్వహణ, రైతు ప్రమేయం లేకుండా ఏ పథకం సమర్థవంతంగా నిర్వహించడం వీలుకాదు.
- కొన్ని మురుగు కాలువలను, వాగులను మళ్ళించాలి - ఉదాహరణకు బిక్కవోలు ఏలేరు లోనికి - కొవ్వొడి కాలువ గోదావరి లోనికి - ఎఱ్ఱకాలువ గోదావరి లోనికి - గుండేరు, భట్టిప్రోలు కృష్ణలోనికి - కొండవీటి వాగు కృష్ణలోనికి.
- ప్ర. అదనంగా చేపట్టివలసిన చర్యలేమిటి?
- జ. అ) మెట్ట ప్రాంతాలలో చెరువులను నిర్మించుట.
ఆ) బ్యాంక్ కెనాల్స్ నుండి అధిక నీరు నదిలోనికి విడుచుటకు ఏర్పాట్లు చేయుట.
ఇ) మురుగు కాలువలు నదిలో కాని, సముద్రములో కాని కలిసేచోటు తగు ఏర్పాట్లు చేయుట.
ఈ) నీటి పారుదల, మురుగు కాలువల నిర్వహణాధికారుల మధ్య సమన్వయం కల్పించుట.
ఉ) నీటిపైన, నీటిలోను, నీటి ఒడ్డున పనిచేయగల యంత్రములను శాశ్వత ప్రాతిపదికన ఏర్పాటుచేసి సంవత్సరం పొడవున మురుగు కాలువల నిర్వహణ చేపట్టుట.
ఊ) మురుగు కాల్వలలో కాలుష్యనివారణ చేయుట.

- ఎ) యనమదుర్రు మురుగు కాలువలను ఉప్పు బేరులో పడకుండా సముద్రానికి మళ్ళించాలి.
- ఏ) మురుగు కాల్వ గట్లపై రహదార్లు వేయుట.
- ఐ) చేపల చెరువుల నిర్మాణం క్రమబద్ధీకరణ.
- ఒ) బుడమేరు - పరీవాహక ప్రాంతములో చెరువుల నిర్మాణము - వరదకట్టల నిర్మాణము - లోతట్టు కాజువేలను తీసివేసి ఎత్తైన వంతెనలు నిర్మించుట.
- ప్ర. మురుగు నీటి సమస్యలకు సంపూర్ణ నివారణ ఉందా?
- జ. అన్ని సంవత్సరాలలో సంపూర్ణ నివారణ సాధ్యపడదు. కొంత నష్టము తప్పదు.
- ప్ర. ఇప్పుడు చేపట్టిన విధానాలవల్ల ఆశించిన ఫలితాలు కలుగుతాయా?
- జ. కలిగే అవకాశాలు తక్కువ.
- ప్ర. భవిష్యత్తులో మురుగు సమస్య జటిలమవుతుందా? ఏ కారణాల వల్ల?
- జ. అవుతుంది - సముద్రమట్టము పెరగటం వల్ల సొలవరం ప్రాజెక్టుల వల్ల - సోమశిల ప్రాజెక్టువల్ల
- మురుగు నీటి సమస్య :**
- ప్ర. మురుగు నీటి సమస్యకు ముఖ్య కారణాలేంటి?
- జ. అ) ఉన్న మురుగు కాలువలను సక్రమంగా నిర్వహించక పోవడము.
ఆ) మురుగు కాలువలలో కలుపు మొక్కలు పెరగడం.
ఇ) మురుగు కాలువలను విచక్షణారహితంగా ఆక్రమించటం.
ఈ) మురుగు కాలువలపై కట్టడాలను తక్కువ పరిమాణముతో నిర్మించడము (వంతెనలు, అక్విడక్టులు మొదలగునవి)
ఉ) వర్షాలుపడే సమయములో సాగునీటి కాలువలలోని ప్రవాహాన్ని క్రమబద్ధీకరించక పోవడం.
ఊ) వర్షాలు పడే రోజులలో వరిపొలాలలో నీటిని నిల్వ చేయడము.
ఎ) మెరక ప్రాంతాలలో క్రొత్తగా నీటిపారుదల సదుపాయాలు పెరగము వల్ల అదనంగా మురుగు నీరు రావడం.
ఏ) ఇప్పుడు సాగులో వున్న అధిక దిగుబడినిచ్చే హైబ్రిడ్ పొట్టి వరివంగడాలు మూడు రోజులకు మించి మునకను తట్టుకోలేక పోవుట.
- ప్ర. ఎంత భూమి మురుగు వల్ల నష్టపోతుంది?
- జ. ఘమారు 4 లక్షల ఎకరములు.
(తరువాయి వ పేజీలో)

(వ పేజీ తరువాయి)

ప్ర. పై సమస్యలకు నివారణ చర్యలేమిటి?

జ. అ) మురుగు కాలువలలో ఎప్పటికప్పుడు పూడిక తీసి గట్ట ప్రమాణాలు సరిచేయుట. అన్ని మురుగు కాలువలను తగినంత లోతు, వెడల్పు చేయుట.

ఆ) గుళ్ళు దెక్క, తూటు మొదలగు వాటిని శాశ్వతంగా నిర్మూలించుట, రసాయనాలు వాడుట ద్వారా 5 సంవత్సరాలలో శాశ్వత నిర్మూలన చేయ వచ్చు.

ఇ) మురుగు కాలువల ఆక్రమణలు తొలగించటం, హద్దులను కాపాడటం.

ఈ) నీటి ప్రవాహానికి సరిపడ కట్టడాలను పెంచ వలెను. పాత కట్టడాలను అడ్డులేకుండ తొలగించవలెను.

ఉ) వర్షం రాక ముందుగా తెలిపే సదుపాయం అందుబాటులో వుంది. దీని ఆధారంగా పంట కాల్యాలలోని నీటి ప్రవాహాన్ని తగ్గించాలి. దీనికి మార్గ దర్శక సూత్రాలను రూపొందించాలి.

ఊ) వరి చేలలో 2, 3 రోజులు నీరు నిల్వ లేకపోయి నప్పటికి పంటకు నష్టము రాదు. కావున రైతులు వర్షాలు పడే సమయమున నీరు వదలివేయాలి.

(నశేషం...)

తడి పైరు వదలిపోతున్నట్లు గమనించిన తర్వాతనే కట్టడం మంచిది. ఊడదిగే సమయంలో బెట్ట ఉండ కూడదు. ఆ సమయంలో అవసరాన్ని బట్టి ఒక తడి కట్టాలి. ఎక్కువగా నీరు పెడితే పైరు పెరిగినా కాయ ఉదు. చొట్ట కాయ వస్తుంది.

సస్యరక్షణ చర్యల్లో భాగంగా వేరుపురుగు ఎక్కువగా ఆశిస్తే విత్తే ముందు ఎకరానికి 6 కిలోల 10 శాతం ఫోరేట్ గుళికలు వేయాలి. అకుముడత పురుగు సామాన్యంగా వస్తుంది. దీనివల్ల పురుగు మొదట అకులపై పొరల లోనికి చొచ్చుకొని పోయి హరిత పదార్థాన్నే తినేస్తాయి. తద్వారా ప్రక్క అకుల్ని మడిచి వేస్తాయి. దీన్ని నివారించడానికి ప్రతి లీటరు నీటికి 2 మి.లీ. క్వినాల్ ఫాస్, 1.5 మి.లీ. మోనోక్రోటోఫాస్ను కలిపి స్ప్రే చేయాలి. ఎకరానికి ముందుగా 300 మి. లీ. ద్రవం సరిపోతుంది. ఎకరానికి 10 కిలోల 5% కార్బిరిల్ పొడిని కూడా చల్లి ఈ కీటకాన్ని నియంత్రణ చేయవచ్చు. ఈ మందుతో పేనుబంక, ఎర్రనల్లి, ఈ కీటకాల నియంత్రణకి పనికివస్తాయి.

చేనుకు చేవ , రైతుకు రాక్కం - గ్రోమోర్

కోరమాండల్ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్

1-2-10, సర్గార్ పటేల్ రోడ్, సికింద్రాబాద్-500 003

తేలిక నేలలో వర్షినియా పొగాకు సాగు

సాధారణమైన వర్షినియా పొగాకు ఉత్పత్తి బరువైన నల్లనేలలలో కంటే ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలోని తేలిక భూములలో సాధించుట సులభము. ఈశాన్య ఋతు పవనములలో కురిసే వర్షం ఆధారంగా ఈ పంట పండిస్తారు. ఈ తేలిక నేలలో ఉత్పత్తి అయిన పొగాకు ఘాటు తక్కువ. నికోటిన్ శాతం 1-2 మధ్య ఉంటుంది. పొగాకు నిల్చి కాలుతుంది

నేలలు

ఈ ప్రాంతపు నేలలు పసుపుతోకూడిన ఎర్ర నేలలు; ఎర్రనేలలు, ఇనుకతోకూడిన గరువు నేలలు. భూమిలో ఉదజని సూచిక 6.5 నుండి 7.5 వరకు ఉంటుంది. బంకమట్టిపాలు 15-25 శాతం ఉంటుంది. ఈ నేలలలో నత్రజని, భాస్వరం తక్కువ. పొటాష్ మధ్యస్థం నుండి హెచ్చుగా ఉంటుంది. మురుగునీరుపోవు సదుపాయంగల, లోతైన నేలలు ఎంచుకోవాలి, చవుడు నేలలు పనికిరావు. వేనవిలో లోతుదుక్కి చేయాలి. కలుపు మొక్కల విత్తనాలు, చీడపీడల శిలీంధ్రములు అధిక వేడికి చచ్చిపోతాయి.

జూన్-జూలై నేలలలో కూడ మంచి పదునులో ఇనుప నాగలితో దుక్కి చేయాలి. గొర్రు గుంటకతోలి భూమి మైత్రగా చేసి కలుపు నివారించాలి.

పొగాకు నాటుటకు ఒక నెలముందు పశువుల ఎరువు పొలంలో చిమ్మి దుక్కించేయాలి. నాటుటకు ముందు 2-3 పర్యాయములు దుక్కి చేయాలి.

ఎరువులు

ఎకరాకు 8-10 బండ్లు పశువుల ఎరువు దుక్కిలో వేయాలి. ఎకరాకు 60 కి.గ్రా. అమోనియం సల్ఫేటు లేక 50 కి.గ్రా. కాల్షియం అమోనియం నైట్రేట్, 150 కి.గ్రా. సూపర్ ఫాస్ఫేటు, 50 కి.గ్రా. పొటాషియం సల్ఫేటు ఎరువులను మొక్కనాటు ప్రదేశానికి 4-6 అం. దూరంలోను, లోతులోను గుంతతీసి ఎరువువేసి మట్టితో కప్పాలి. ఈ విధంగా రసాయనిక ఎరువును మొక్కలు నాటుటకు వారం - పది రోజులు ముందుగానే వేయాలి.

మొక్కలు పెరుగుచున్నప్పుడు అధిక వర్షముల కారణంగా మొక్కలు పండుబారినచో (పసుపు పచ్చగా తిరిగినచో) ఎకరాకు 10 కి.గ్రా. అమోనియం సల్ఫేటు లేక 8 కి.గ్రా. కాల్షియం అమోనియం నైట్రేట్ ఎరువును మొక్కలకు 4-6 అంగుళముల దూరంలోను, 4-6 అంగుళాల లోతుగాను కన్నంచేసి ఎరువువేసి మట్టితో కప్పాలి.

రకములు

వర్షినియా పొగాకు (1158) : దీనిని 1993 సంవత్సరంలో విడుదల చేయబడింది. నల్లరేగడి భూములకు అనుకూలమైన రకం. 1.52 ఎత్తు పెరిగి హెక్టారుకు 2000 కి.గ్రా. దిగుబడి నిచ్చును. మొజాయిక్ వైరస్ తెగులును తట్టుకునే రకం.

సాగు విధానం

- రైతులకు అభిలషక్త కార్యాచరణ కమిటీ విజ్ఞప్తి
- బోర్డుచే 67 మిలియన్ కేజీల లక్ష్యానికి పరిమితి.

1994-95 సంవత్సరానికి 67.5 మిలియన్ కేజీలకు మాత్రమే వర్షినియా పొగాకు పంటకు అనుమతి నియ్యాలని పొగాకు బోర్డు నిర్ణయించింది. గత సంవత్సరం కన్నా ఇది 6 మిలియన్ కేజీల లక్ష్యం తక్కువ. వాస్తవానికి గత సం॥ 90 మిలియన్ కేజీలకు పంట వుంటుందని అంచనా. ప్లాట్ ఫారమ్స్ కి వెలుపల చట్టవిరుద్ధంగా వ్యాపారస్తులకు అతి తక్కువ ధరలకు అమ్ముకొని బాగా నష్టపోయారు.

ఈ సం॥ బోర్డు వ్యాపారస్తులతో చర్చించి కనీస గ్యారంటీ ధరలను ఈ విధంగా నిర్ణయించింది.

నల్ల రేగడి నేలల్లో కే. జి.రు.21-50 పై.

దక్షిణాది తేలిక నేలల్లో రు.24-00

ఉత్తరాది తేలిక నేలల్లో రు.27-00

కర్నాటక రాష్ట్రానికి ఈ సం॥ 21 మిలియన్ కే.జీలుగా కోటా నిర్ణయించబడింది. అమ్మకం వేలంపాటలు సెప్టెంబర్ 19 నుండి ప్రారంభమౌతాయి. మన రాష్ట్రంలో 95 సం॥ ప్రారంభంలో జరుగుతాయి.

గత సం॥ 55 వేల టన్నులు పొగాకు ఎగుమతి చేయగా అందులో ఎస్.టి.సి. ద్వారా 240 టన్నులు మాత్రమే ఎగుమతి అయింది. మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం గాని లేదా సహకార రంగంలోగాని ఒక సిగరెట్ల పరిశ్రమ స్థాపిస్తే రైతులకు మేలు జరుగుతుందని బోర్డు చైర్మన్ శ్రీ రమాకాంతరెడ్డి పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం మార్కెట్ ను ప్రైవేటు వ్యాపారస్తులే శాసిస్తున్నారని ఆయన నెల్లూరులో విలేఖర్లతో చెప్పారు.

ప్రతి ఒక్కరి బడ్జెట్ కు, అవసరానికి
అనుగుణంగా విస్తృతమైన శ్రేణిలో
లభిస్తోంది. ఈసీ.టి.వీ.
ఈసీ.టి.వీ. పనితీరులోను, ధరలోను
సాటిరాగల వారే లేరు. అందుకే కలర్
టీవీ కొనాలనుకుంటే ఈసీ.టి.వీ.
ఎంపిక చేసి కొనండి.

ఎలక్ట్రానిక్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్,
ఈసిఐఎల్ పోస్ట్, హైదరాబాద్ - 500 762.

ECTV షోరూం :
సాగర్ వ్యూ కాంప్లెక్స్
దోమల్ గూడ, హైదరాబాద్.
ఫోన్ : 232685

అమ్మో! కలర్ టీ.వీ.

కొంటున్నారా??

కాలిపోతున్న మోటార్లు - ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు

విద్యుత్ సరఫరా పంపిణీ వ్యవస్థ పటిష్టతకు విద్యుత్ సంస్థ అవసరమైన చర్యలు తీసుకోనందున ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు, మోటార్లు అధికంగా కాలిపోతున్నాయి. ఫలితంగా వినియోగదారులు ముఖ్యంగా రైతులు అసౌకర్యానికి గురవు తున్నారు. అధికంగా నష్టపోతున్నారు. అంతేకాదు విద్యుత్ సంస్థకూ ఏటా కోట్ల రూపాయల నష్టం వాటిల్లుతోంది. విద్యుత్ సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొనేందుకు కొత్త ప్రాజెక్టుల స్థాపనకే సంస్థ అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వటంతో విద్యుత్ సరఫరా, పంపిణీ విభాగం నిర్లక్ష్యానికి గురవుతోంది. ఎదుగుతున్న సర్వీసులకు అనుగుణంగా ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల సంఖ్య పెంచనందున వాటిపై లోడ్ అధికమై కాలిపో తున్నాయి. లో ఓల్టేజి వల్ల రైతుల వ్యవసాయ మోటార్లు కాలిపోయి నష్టం వాటిల్లటమేకాక పంటలు ఎండి పోతు న్నాయి. విద్యుత్తు పంపిణీలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు ప్రధానపాత్ర వహిస్తాయి. గతంలో ప్రతి వంద ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లలో రెండు మూడు ఏటా కాలిపోయేవి. ఇప్పుడలా కాలిపోతున్న ట్రాన్స్ ఫార్మర్ల శాతం 22కి పెరిగింది. 1992-93లో రాష్ట్రంలో 97,441 ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు ఉండగా అందులో 21,626 కాలిపోయాయి. 1993-94లో 1,06,486 ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లలో 23 వేలు కాలిపోయాయి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో వాటి సంఖ్య 1,21,120. ప్రతి ఏడాది పదివేల ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు అదనంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఏటా దాదాపు రెండు లక్షల కొత్త విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇస్తున్నారు. ఇందులో లక్షకు పైగా కనెక్షన్లు వ్యవసాయ రంగంలో ఏర్పాటువుతున్నాయి. ప్రతి ట్రాన్స్‌ఫార్మర్‌కి ఉండాల్సిన కనెక్షన్ లకంటే ఎక్కువ ఇస్తున్నారు. ఒకదానికి నిర్దేశించిన లోడ్ వంద హెచ్.పి. సామర్థ్యం అయితే 150 హెచ్.పి. వరకు పెంచుతున్నారు. వినియోగదారులు కొందరు నిర్దేశించిన దానికన్నా ఎక్కువ మొత్తంలో విద్యుత్తు వాడుకుంటున్నారు. ఒక లైన్ లోని వ్యవసాయ విద్యుత్ వినియోగదారులు అందరూ ఒకేసారి మోటార్లు ఆన్ చేసి నీళ్లు తోడుకోవటం

వల్ల ఓవర్ లోడ్ తో కాలిపోతున్నాయి. ట్రాన్స్ ఫార్మర్ కాలిపో కపోయినా లైన్ లో లో ఓల్టేజి నెలకొని రైతుల మోటార్లు కాలి పోతున్నాయి. మోటారు మరమ్మత్తుకు రెండు మూడువేల రూపాయలు ఖర్చుకావటంతో బాటు పంట చేతికివచ్చే సమయంలో నీరు అందక పైరు ఎండిపోతోంది. లేదా దిగుబడి గణనీయంగా తగ్గిపోతోంది. విద్యుత్ బోర్డుకే కోట్లాది రూపాయల భారం పడుతోంది. ఒక్క ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ మరమ్మత్తు చేసి పునరుద్ధరించటానికి పది నుంచి పదిహేను వేల రూపాయలు ఖర్చుఅవుతోంది. సరాసరిన ఏటా 25 కోట్ల రూపాయలు బోర్డు అందుకు వ్యయం వెచ్చిస్తోందని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి.

గతంలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల నిర్వహణపై శ్రద్ధ చూపించే వారు. ఇప్పుడు అది కొరవడడానికి నిబ్బంది సంఖ్య పెరగక పోవడటమే కారణమని కొందరు అధికారులు అంటున్నారు. ప్రతినెలా వాటిని తనిఖీ చేయాలి. టాంక్, బుషింగ్, లీక్ లేకుండా అయిల్ లెవెల్, ఎర్త్ కనెక్షన్ తనిఖీ చేస్తుండే వారు. అయిల్, యాసిడ్, తదితర టెస్టులు మూడు నెలలకోసారి నిర్వహించేవారు. బోర్డు నిర్దేశించిన విధంగా ట్రాన్స్ ఫార్మర్ల నిర్వహణ, ఇప్పుడు జరగటంలేదు. కాలిపోయి న ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ మరమ్మత్తు చేయటం ఆలస్యం అవుతోంది. గతంలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ కాలిపోతే సబ్‌స్టేషన్ వద్ద ఉండే స్పేర్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ తీసుకెళ్లి రీప్లేస్ చేసేవారు. ఇప్పుడు అవి స్పేర్‌గా ఉండటమే అరుదు అయ్యింది. మారుమూల ప్రాంతంలో రహదారి లేనిచోట అవి కాలిపోతే రైతులే అస్థ కష్టాలుపడ్డి రవాణా సౌకర్యం సమకూర్చాల్సి వస్తోంది.

వ్యవసాయ పంపుసెట్లలో వృథాను తగ్గించి, విద్యుత్తును పొదుపుగా వాడటానికి ఈ క్రింది సలహాలు రైతు సోదరులు పాటించాలి

తగిన మోనోబ్లాక్ ఐ.ఎస్.ఐ. మార్కు పంపుసెట్లు మరియు నేరుగా కలుపబడిన పంపుసెట్లనే వాడడం, గట్టి పి.వి.సి. పైపులు వాడడం.

మోటార్ల రక్షణ కోసం స్టార్టర్లు వాడడం -
కెపాసిటర్లను అమర్చుకోవడం -
ఘర్షణ లేని పుట్ వాల్వులను వాడడం -
పంపుసెట్ల ఎంపిక

1. సాగుభూమి విస్తీర్ణం.
2. బావిలోని నీటిమట్టం మరియు
3. రావలసిన నీటి విడుదల రేటు -

వీటిని బట్టి తగిన సామర్థ్యము గల పంపుసెట్టును ఎంపిక చేయవలెను. దీనిక సంబంధించిన సమాచారానికి విద్యుత్ సంస్థ ఆఫీసులలో గల పట్టికలను ఉపయోగించండి. ఐ.ఎస్.ఐ. మార్కు గల మోటారు పంపుసెట్లనే (మోనోబ్లాకు) ఎంపిక చేయండి.

లాభములు

ఇటువంటి పంపుసెట్ల వలన విద్యుత్ వినియోగం తక్కువ.

పైపుల ఎంపిక

తక్కువ ఘర్షణ కలిగిన హెచ్చు నీటిని విడుదల చేయు, గట్టి ఆర్.పి.వి.సి. పైపులను వాడండి.

వీటి సరియైన సైజు ఎంపిక కోసం (పట్టిక) విద్యుత్ సంస్థ మండల కార్యాలయాలలో నున్న వినియోగదారుల సేవా కేంద్రాన్ని సంప్రదించండి.

ఆర్.పి.వి.సి. పైపులు అమర్చడం వలన
లాభములు

తెల్లని, గట్టి, ఆర్.పి.వి.సి. పైపులలో ఘర్షణ శక్తి తక్కువగా ఉండుటచే నీటి ప్రవాహము హెచ్చు స్థాయిలో వుండును. దీనివలన తక్కువ కాలములో ఎక్కువ నీటిని పంటలకు సరఫరా వేయుటకు వీలు కలుగును.

ఆర్.పి.వి.సి. పైపులు త్రుప్పుపట్టవు.

ఆర్.పి.వి.సి. పైపులు తేలికగా యుండుటచే వీటిని నులభముగా వేరొక చోటికి తీసుకొని వెళ్ళుటకు వీలు కలుగును.

స్టార్టరు ఎంపిక

పంపును నడిపే విద్యుత్ మోటారు పని ప్రారంభించడం దానిని ఆపడానికి 'లోడ్లెజ్' 'అండర్ లెడ్జ్' స్టార్టర్లనే ఎంపిక చేసుకొండి. సరైన స్టార్టరు ఉపయోగించడం వలన మోటార్లు కాలిపోవు.

కెపాసిటర్ల ఎంపిక

మెరుగైన వోల్టేజీ కోసం మోటారు భద్రత కోసం

కెపాసిటర్లు కావాలి.

కెపాసిటర్లు అమర్చుకొంటే విద్యుత్ సరఫరాలో వోల్టేజీ హెచ్చుతగ్గులను క్రమబద్ధం చేసి, మోటారు సక్రమంగా సురక్షితంగా పనిచేయడానికి దోహదం చేస్తాయి. కావున మీ మోటారుకు తగిన కెపాసిటరును ఎంపిక చేసుకొని అమర్చుకోండి.

పుట్ వాల్వ్ల ఎంపిక

ఘర్షణలేకుండా రూపొందించిన పుట్ వాల్వ్లు మార్కెట్లో లభిస్తున్నాయి. వీటిని వాడడం వలన తక్కువ విద్యుత్ వినియోగం, ఎక్కువ నీటి విడుదల సాధ్యమౌతుంది.

- పంపుసెట్టును చదునైన కాంక్రీటు పునాదిపై అమర్చండి.
- నక్షను పైపు ప్లాంజులు, కప్లింగ్లు కలియు చోటులో నీరు కారకుండా చూడండి.
- డెలివరీ పైపును భూమికి రెండడుగులు మించకుండా అమర్చండి.
- డెలివరీ పైపు లైనులో వాంపులు తగ్గించండి.
- ఐయస్ఐ మార్కు కలిగిన తక్కువ రెసిస్టెన్స్ గల పుట్ వాల్వ్లను వాడండి. వాటి 'కె' విలువ ఈ విధంగా వుండాలి.

(కె' విలువ : దిగుడు బావులకు 0.8 -

గట్టపు బావులకు 1.2 కంటే తక్కువ ఉండాలి).

(ఎ.పి.ఎస్.ఐ.బి.వారి కరవత్రం ఆధారంగా)

అమెరికాలో భారతీయ డిస్కల నిషేధం

అమెరికా మార్కెట్ను ముంచెత్తుతున్న భారత దేశపు తయారీ అయిన రేయాన్ స్కర్ట్లపై అమెరికా ప్రభుత్వం నిషేధించింది. ఒకవైపు స్వేచ్ఛా మార్కెట్ ఆర్థిక విధానాలను గురించి ఉపన్యాసాలు దంచుతున్న అమెరికా ఇలా మన దేశపు బట్టలను నిషేధించడంతో వారి అసలు రంగు బట్ట బయల్పడింది. అమెరికాపై భ్రమలు పెట్టుకున్న చాలమంది భారత వ్యాపారస్తులు నిస్పృహకు గురైనారు. నిషేధానికి వారు చెప్పిన కారణం ఆ బట్టలపై ఆగ్నిపుల్ల పడితే చాలు అంటు కుంటుంది. దాని వలన ప్రమాదాలు జరుగుతాయని, కాని గత 20 ఏండ్లలో ఇలాంటి కేసు వచ్చినట్లుగా వాళ్ళు ఒక్క ఉదాహరణ కూడా చూపలేకపోయారు. అమెరికాలో భారతీయ వ్యాపారాన్ని దెబ్బతీయడమే వారి అసలు ఉద్దేశ్యం. డంకెల్ ప్రతిపాదలను బలపరిచిన వారికి ఇప్పటికైనా కను విప్పుకలగాలి.

ఉద్యమ వార్తలు

ఆగస్టు 9 ప్రదర్శనలు :

దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను సామ్రాజ్యవాదులకు తాకట్టు పెట్టే కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా జాతీయ ప్రజా సంఘాల వేదిక దేశ వ్యాప్త ఆందోళనకు ఇచ్చిన పిలుపులో భాగంగా రాష్ట్ర రైతు సంఘం, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాల ఆధ్వర్యంలో మండల కేంద్రాలలో రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ప్రదర్శనలు జరిగాయి. “పేద రైతులకు వ్యవసాయ ఋణాలివ్వండి” పరపతి సౌకర్యం కల్పించండి” “వ్యవసాయ రంగాన్ని కాపాడండి” అంటూ వేలాది మంది నినదిస్తూ ప్రదర్శనలు జరిపారు.

ఆగస్టు 15 ప్రతిజ్ఞా దినం :

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 47 ఏళ్లు దాటింది. అయితే ఒరిగేదేమిటి? పేదలు మరింత గర్భదరిద్రులైనారు. రైతులు, వ్యవసాయ కార్మికులౌతున్నారు. తిండి లేమితో ఆకలి చావులు... ఇంకా ఎన్నోన్న... ఇంకొద్దు... బ్రిటీష్ వారి నుండి స్వాందిన స్వాతంత్ర్యం ఇందుకేనా! అందుకే మన స్వాతంత్ర్యాన్ని మరల వాళ్ల చేతుల్లోకి అందివ్వడాన్ని ఒప్పుకోను. నా దేశ స్వావలంబనను, సార్వభౌమత్వాన్ని కాపాడతానంటూ ప్రతిజ్ఞ చేస్తాను అని 15న వేలాది మంది ఎక్కడికక్కడ ప్రతిజ్ఞ చేసారు.

ఉజయ్య కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆధ్వర్యంలో విజయవాడలో ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్న ప్రజానీకం

ఆగస్టు 24 పికెటింగ్ :

“పరాయి పాలన మాకొద్దు అని శాసనోల్లంఘన నాడు”, “గాట్” మాకొద్దు. విదేశీ పెత్తనం నహించం

అంటూ నేటి శాసనోల్లంఘన ఆగస్టు 15 నుండి సెప్టెంబర్ 9 వరకు ఈ కార్యక్రమం దేశవ్యాపితంగా జరిగింది. అందులో భాగంగా ఆగస్టు 24న రాష్ట్ర రాజధానిలో సచివాలయం ముట్టడితో ప్రారంభం అయింది. వేలాది మంది కార్యకర్తలు ఉపాించని విధంగా రంగంలోకి దూకారు. వరుసగా గుంపులు గుంపులుగా సచివాలయం వైపు దూసు పోవడానికి ప్రయత్నించారు. ఫలితం లాఠీఛార్జీ, 30 మంది గాయాలు. రక్తం కారుతూ కూడా గాట్ డౌన్, పి.వి. డౌన్ డౌన్ అంటూ నినాదాలు మిన్నుముట్టాయి. పోలీసులు కూడా ఉపాకందని కార్యకర్తలతో సతమతమయ్యారు. యస్.ఎఫ్.ఐ అలిండియా అధ్యక్షులు వై. వెంకటేశ్వరరావును చుట్టిముట్టి లాఠీలలో బాదారంటే ఎంతటి పైశాచికత్వం చోటుచేసుకుందో అర్థమవుతుంది.

- జైల్లకైనా వెళతాం. స్వాతంత్ర్యాన్ని పరిరక్షించుకుంటూ, మెరుగైనా జీవనానికి నా శాయశక్తులా తోడ్పడుతూ, నూతన ఆర్థిక విధానాలకు వ్యతిరేకంగా విడికిలి బిగిస్తాం. అంటూ కార్యకర్తల నినాదాలతో వివిధ జిల్లాలలో 28 ఆగస్టు నుండి 2వ తేది వరకు ప్రదర్శనలు, పికెటింగ్లు జరిగాయి. ఎన్నడూ ఉపాించని విధంగా కార్యకర్తలు ఈ ఉద్యమంలోకి చేరుతున్నారు. నాటి శాసనోల్లంఘన తలపింప జేస్తున్నది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం తలవంచి ఆర్థిక విధానాల కూ, గాట్కు స్వస్తి చప్పాలి. లేదంటే ఇంకా పోరాటం మున్నుండు తీవ్ర రూపం దాల్చుతుంది. ఈ పోరాటం అంతం కాదది ఆరంభం మాత్రమే.

మనం - మన ఆహారం

మీనీమీ తిన్న ఆహారమే విమోచతుంది?

మనము ఆహారాన్ని నోట్లో పెట్టుకుంటాము. అది గట్టిపదార్థమయితే నములుతాము, ద్రవ పదార్థమయితే మ్రింగుతాము. అది గొంతుగుండా క్రిందకి పోతుంది. ఆ తరువాత ఆ ఆహారం ఏమవుతుంది? ఆహారము జీర్ణమయ్యే విచిత్రమైన కథను గురించి ఇప్పుడు చదువుదాము. దీన్ని గురించి తెలుసుకుంటే మంచి ఆహారపు అలవాట్ల యొక్క అవసరాన్ని మనము గ్రహించటానికి తోడ్పడుతుంది.

గోట్లో పెట్టుకున్న ఆహారమే విమోచతుంది ?

నోట్లో పెట్టుకున్న ఆహారము నములుతుంటే చిన్న చిన్న ముక్కలయి లాలాజలముతో బాగా కలిసిపోతుంది. లాలాజలము ఎప్పుడూ నోటిలో ఉండే రంగులేని ద్రవ పదార్థము. లాలాజలమంటే నీరు తప్ప మరేది కాదని అనుకుంటారేమో. కాని - అది అటువంటిది కాదు. ఆహారాన్ని అరుగుదలకు తీసుకుపోయే ద్రవాలు (ఎంజైమ్స్) కంటికి కనబడనివి వున్నవన్నమాట. లాలాజలములోని ఈ ద్రవాలు (ఎంజైమ్స్) నీటిలో కరగకుండావున్న పిండి పదార్థాలను నీటిలో కరిగిపోయే పదార్థంగా మారుస్తుంది.

నిజానికి జీర్ణము కావటం అంటే ఇదే. ఏ విధంగా ఆహార పదార్థాలు అనేక రకాల ద్రవాల వల్ల (ఎంజైమ్స్) పచనమై, దేహములో కలిసిపోయి దాని ధర్మాలకు ఉపయోగ పడుతుందో దానికథే ఇది. మన శరీరములోని వివిధ అవయవాలనుంచి ఉత్పన్నమైన ఈ ద్రవాలు ఆహారాన్ని జీర్ణింప చేయటానికి అవసరమయినప్పుడు లోపలికి రానిస్తాయి. చివరకు - జీర్ణముకాని పదార్థము మల రూపంలో బైటికి వెళ్ళిపోతుంది. ఈ క్రమము ఎట్లా జరుగుతుందో దాని జాడ తెలుసుకుందాము.

మనము ఆహారాన్ని తినటానికి ప్రారంభించినప్పుడూ వంటకాల వాసన వచ్చినప్పుడు నోటిలో నీరు ఉరుతుంది. లాలాజలము మూడు జతల మాంసగ్రంథుల (గ్లాండ్స్) నుంచి నోటిలోనికి ప్రవించటము మొదలుపెడుతుంది. వాటిలో ఒక జత చెవుల క్రిందుగా ముందరి వైపుగాను, మరొక జత క్రింద దవడ వెనుకగాను, ఇంకొక జత నాలుక క్రిందనూ ఉంటాయి. రోజుకు పది కప్పల లాలాజలము నోటిలో ఉరుతుంది. చూశారా! లాలాజలములో ఉన్న ద్రవాలు (ఎంజైమ్స్) ఇంతకుముందు మనం గ్రహించి

నట్టుగా పిండి పదార్థాలను చక్కెర రూపంలో ఖండించి త్వరగా కరిగి పోయేటట్లు చేస్తాయి. మాంసకృత్తులను ఖండించటానికి ఆహారాన్ని నమలటమనే క్రియ నహకరి స్తుంది. లాలాజలానికి దాని ధర్మాన్ని నిర్వర్తించటములో సౌలభ్యము కలుగుతుంది. నోటిలో పెట్టుకున్న ప్రతి ముద్దను పన్నుకొకసారి చావ్వన 32 పర్యాయాలు నమలాలని చమత్కారంగా చెప్పబడినది.

ఇప్పుడు - ఆహారము గొంతు ద్వారా క్రిందికి పోతుంది. మనము మ్రింగగానే గొంతులో ఉన్న మూత అది ఎటుబడితే అటు పంచటానికి వీలైనది - ఆ మూత మూసుకుపోతుంది (ఎపిగ్లాటిస్). అలా మూసుకు పోవటం వల్ల క్రిందికిపోయే ఆహారం తప్పుదారిని ప్రక్కగా ఉన్న శ్వాస నాళములోకి పోకుండా అపుచేయబడుతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు అది త్వరగా మూతవడదు. అలాంటి నమయాలలో ఆహారంలోని ఒక చిన్న ముక్కగాని మూతను (ఎపిగ్లాటిస్) తప్పించుకుని తప్పుదారిని పోవటమూ, మనకు గొంతులో ఏదో ఇబ్బంది కలుగజేయటమూ జరుగుతూ ఉంటుంది. అప్పుడు మనకు కొరబోయినట్లయి దగ్గు వస్తుంది. కళ్ళలో నీళ్ళు తిరుగుతాయి.

కడుపు

దీని తరువాత మనము మ్రింగిన ఆహారము కంఠ నాళముగుండా ప్రధానమైన జీర్ణకోశాన్ని చేరుకుంటుంది. ఇది చూడటానికి నంచి మాదిరిగా ఉంటుంది. లోపలికి పోయిన ఆహారము కవ్వముతో బాగా చిలికినట్లు అవటానికి ఇది నిరంతరము ముడుచుకుంటూ సడలించుకుంటూ ఉండే చైతన్యవంతమైన నంచి. ఇక్కడ మనకు క్రొత్త రకపు ద్రవాలు (ఎంజైమ్స్) ఎదురవుతాయి. వీటిని జీర్ణకోశము లోపలి గోడలని అంటిపెట్టుకొని ఉన్న అనేక మాంసగ్రంథు లు (గ్లాండ్స్) తయారుచేస్తాయి. ఈ ద్రవాలలో (ఎంజైమ్స్) రెన్నిన్ అనే ద్రవమొకటి. ఇది మనం త్రాగిన పాలనుంచి మాంసకృత్తులను మెత్తటి పెరుగు (విరిగిన పాలవంటి పదార్థము) రూపంలో క్రిందికి తీసుకువస్తుంది. మరొక దాని పెరు పెప్పిన్. ఈ ద్రవము (ఎంజైమ్స్) గొళ్ళేలు గొళ్ళేలుగా ఒకదానితో ఒకటి తగిలింపబడి పొడవుగా ఉన్న మాంస కృత్తులను చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేస్తుంది. వాటిపేరు పెప్ టోన్సు. ఇవి నీటిలో కరిగిపోగలిగినవి. ● - సశేషం....

మరో స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి నాంది పలికింది ఈ
 రాసనోల్లంఘన. రాష్ట్రవ్యాపితంగా సమరేత్సాహంతో ప్రజా
 వెల్లువ కలెక్టరేట్లను చుట్టుముట్టింది. "గాట్ గో బ్యాక్",
 "నూతన ఆర్థిక విధానాలు తిప్పికొట్టండి" నినాదాలతో
 రాష్ట్రం దద్దరిల్లింది. దేశవ్యాపితంగా సాగిన ఈ ఉద్యమంలో
 మన రాష్ట్రంలో 2 లక్షల మంది పాల్గొన్నారు.

పశు సంపదకు సంరక్షణ పశువుల భీమా

RVV01A131

KRI / 33 / Oct 94.
Yalamanchili Venkata
Narayana,
Postal Colony,
Padamavari Street,
VIJAYAWADA - Post
Krishna - Dist.

సా
శ్రీ
కెడిరెగ్

LETTER OFFICE, E.R.

The Editor

Yana

విశ్వసనీయమైన పేరు
అస్యూరెన్స్

కష్టాల ఆధారం

పేరు: రైతుకు రాబడి
పంపుసెట్టు భీమా

పంపుసెట్టు భీమా కొరకు విశ్వసనీయమైన పేరు

గ్రామీణ ఇండియా అస్యూరెన్స్

కష్టాలలో మీకు నమ్మకమైన ఆధారం

పూర్తి వివరాలకు సంప్రదించండి :

రీజనల్ మేనేజర్

గ్రామీణ ఇండియా అస్యూరెన్స్ కం. లి.,

ప్రాంతీయ కార్యాలయం, 5వ అంతస్తు, సూర్యా టవర్స్,

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనావట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	RVVO1A131
పుస్తకం పేరు	రెటూర్నాన్
తారీఖు	22/8/23
మొదలు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	37
పెద్ద పైకా పేజీలు	ND
ఖాళీ పేజీలు	ND
లేని పేజీలు	ND
తయారు చేసినది	pragathi
పేజీలు విడదీసినది	pragathi
స్కాన్ చేసినది	manasa
పరీక్ష చేసినది	MOUNIKA
పేజీలు పరిశీలించినది	
ఫైలింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడి	ND
తప్పులు	ND
పరిస్థితి	Good